

ATHENS^{voice}

**Ο απρόσιτα προσιτός
Ηλίας Πετρόπουλος**
Της **Μαρίας Μανωλέλη**, σελ. 12

**2016
ATHENS VOICE CHOICE**

Τα καλύτερα της χρονιάς όπως
τα ψήφισε το αναγνωστικό κοινό
σελ. 22

**10 ιαχές που θα ακουστούν
στο Φεστιβάλ Καλι Ελληνικού
Κινηματογράφου**

Του **Μάκη Παπασπημακόπουλου**, σελ. 20

ΓΛΥΚΑ ΜΕ ΓΕΥΣΗ ΑΠΟ ΓΑΛΛΙΑ ΣΤΟ GB CORNER GIFTS & FLAVORS

Δοκιμάστε τα γλυκά του βραβευμένου
Γάλλου Pastry Chef, Arnaud Larher,
στο ανακαινισμένο GB Corner Gifts & Flavors.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ
ΒΑΣ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α' 1 - ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
105 64 ΑΘΗΝΑ | 210 3330 750
ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: ΔΕΥΤΕΡΑ - ΣΑΒΒΑΤΟ 11.00-20.00
GBCORNER.GR

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Διευθύντρια Σύνταξης
Σταυρούλα Παναγιωτάκη Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεκλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντασιμάς

Αρχισυντάκτες Γιάννης Νένες,
Δημήτρης Μαστρογιαννίτης

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια Ύλης: Δήμητρα Γκρους

Συντακτική ομάδα: Δ. Αθανασιάδης, Ν. Αργυροπούλου, Ντ. Βλαχοπούλου, Κ. Βνάτσιου, Ν. Γεωργελέ, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γούναρη, Κ. Γιαννακίδης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δημητρακόπουλος, Θ. Ευθυμίου, Ν. Ζαχαριάδης, Μ. Ζουμπούλακη, Κ. Καϊμάκης, Δ. Καραθάνος, Α. Καρανικολού, Μ. Κοντοβά, Ι. Μαργακουδάκη, Μ. Μαρμαρά, Β. Ματζάρογλου, Μ. Μπλάτος, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Κ. Νιαμονιτάκη, Α. Νικολάρη, Ευτ. Παλλήκαρης, Κ. Παναγοπούλου, Ευ. Τσαβδάρη, Δ. Παπαδόπουλος, Η. Παρτσακουλάκη, Γ. Παυριανός, Κ. Ρήγος, Ζ. Σφυρή, Σ. Τριανταφύλλου, Γ. Τσάκαλος, Σ. Τσιτσόπουλος, Δ. Φύσσας, Σ. Χαραμή, Λ. Χουρμούζη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr

Ατελιέ Μορφούλα Βογιατζόγλου, Sotos Anagnos
Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα
avguide@athensvoice.gr

Εικονογραφήσεις Οδοωρής Μπαργιώτας,
Νεκτάριος Σταματόπουλος, Smart, Β. Γκογκτζιλιάς,
Benoit Paré, art@athensvoice.gr

Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, In Time, Ideal Images,
Αλ. Βλάχος (Action Images) Κ. Αμοιρίδης,
Α. Κούρκουλος, Στ. Καλοσπέρης,
Μάρω Κουρή, Θ. Σταμάτης, Π. Βουμβάκης,
Τ. Βρεττός, Στ. Ρόκκος, Βαγγέλης Τάτσος

Διαχείριση Web Βαγγέλης Κορωνάκης
vkoron@athensvoice.gr
Αρχισυνταξία Ελίζα Συναδινού

Διευθυντής Εμπορ. Ανάπτυξης
Νίκος Τσουανάντος, ntsouanatos@athensvoice.gr
Digital Advertising Manager
Αναστασία Μπαφούνη, anastasia@athensvoice.gr

Direct Market Manager Βασίλης Ζαρκαδούλας
Direct Market Νίκος Δαμδημόπουλος, Θεοδώρα
Θεμελή, Ελεονώρα Βερυκοκίδη, Βαγγέλης Κώτσος
Υποδοχή Διαφημιστικής Αγοράς & Direct
Market Μαρία Αυγερινού
marketing@athensvoice.gr
Ροή Διαφήμισης Web Έφη Ορφανάκου
efiorfanakou@athensvoice.gr

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Μαρία Καραχοντζίτη

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»
Διανομή: Free Sunday

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
Αγγελίες: 210 3617.369 / Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369

ATHENS!

Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν.
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική,
η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης
με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο,
χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

i

ΤΟ ΞΕΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο Έλληνας καλλιτέχνης **INO** (www.ino.net). Γνωστός για τις τοιχογραφίες του σε παγκόσμιο επίπεδο, ξεκινάει το 2017 με ένα συμβολικό έργο για την πόλη της Αθήνας. Βρίσκεται στο κτίριο που βλέπει η αυλή του 67ου Λυκείου Αθηνών, πρώην Βίλα Αμαλίας, στη συμβολή των οδών Αχαρνών και Χέυδεν. Το σχέδιο απεικονίζει ένα κεφάλι νέου ανθρώπου που τέμνεται και στη θέση του μυαλού υπάρχει μια αναμμένη βόμβα. Με τη χαρακτηριστική χρωματική του παλέτα άσπρο-μαύρο-μπλε, ο INO τοποθέτησε στην περιοχή του εγκεφάλου, η οποία είναι υπεύθυνη για την κατανόηση της ομιλίας, ένα στίγμα μπλε μπογιάς να λιώνει. Τίτλος του έργου «Mind Control». Η φωτογραφία είναι τραβηγμένη από τον Constantino Mass. [facebook / instagram #inoexpo](https://www.facebook.com/inoexpo)

Μουσική
Ιανουάριος 25

ΜΙΑ ΓΕΦΥΡΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΓΡΟΥ Vol. 2

Είσοδος
ελεύθερη

Κουαρτέτο εγχόρδων Selini
σε έργα Schulhoff, Σκαλκώτα,
Webern, Kurtág, Shostakovich

Σε συνεργασία:

Πάντειο
Πανεπιστήμιο

sgt.gr/music

ATHENS VOICES

★ Η ΑΘΗΝΑ ΜΙΛΑΕΙ ΚΙ ΕΜΕΙΣ ΑΚΟΥΜΕ ★

«Με πήρε τηλέφωνο να μου πει ότι έρχεται μαγνητική καταιγίδα και να κλείσω τα πατζούρια».

(Σαραντάρηδες συζητούν σε καφέ. Κολωνάκι, Τρίτη πρωί)

Μάνα γύρω στα 60 και γιος γύρω στα 35 ψωνίζουν στο σουπερ μάρκετ σπρώχνοντας το καροτσάκι στο διάδρομο.

Γιος: Τον Caranaggio τον ξέρεις;

Μάνα: Καραβάτζιος; Ποιος είναι αυτός;

Γιος: Άσε, δεν τον ξέρεις.

Μάνα: Μήπως δεν ξέρω το επίθετο και ξέρω τη φάτσα;

(Κολωνάκι, Δευτέρα πρωί)

«Επειδή το τραγούδι που θα πεις είναι δυναμικό, θα σου τονίσω τα ζυγωματικά για να εκπέμπεις δυναμισμό».

(Μακιγιέζ σε υποψήφια τραγουδίστρια του Voice).

Τριαντάρα μιλάει στο κινητό της, στο δρόμο:

«Έλα Γιάννη, είμαι η Βούλα από το εμπορικό...»

Η ξανθιά, η όμορφη. Δώσε μου τον Κώστα που τον θέλω».

(Μαρούσι, Τρίτη πρωί)

Ταρίφας: Με τρώει ο λαιμός μου από το πρωί.

Πελάτης: Μάλλον έχετε αρπάξει κρύωμα.

Ταρίφας: Μπα, κάποιος με σκέφτεται.

(Διαδρομή Αμπελόκηποι-Κολωνάκι, Τετάρτη πρωί)

Παγκράτι, Φιλολάου, Δευτέρα πρωί.

Δύο παπάδες περπατούν, ο ένας μπροστά, ο άλλος πίσω:

-Τι λες, ρε φίλε;

-Όπως σε βλέπω και με βλέπεις.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ

→ panikoval500@gmail.com

ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ
Ο 4ος γηραιότερος ηγέτης στον πλανήτη
(σύμφωνα με τη wikipedia)

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΓΑΠ ΣΤΟ ΠΑΣΟΚ

Χάστε τα κιλά των Χριστουγέννων με τα νέα μας προγράμματα γυμναστικής

ΟΙ ΠΑΤΟΥΛΗΔΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΚΟΜΩΣΙΑ ΤΡΑΜΠ

Ο χρυσός μάς φέρνει πιο κοντά

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

-Με ποια ταινία έχεις κλάψει πιο πολύ;

-Με την αποτρίχτική

(@dimitris1496)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ ΣΤΗ ΣΤΕΓΗ

Έγινε το talk of the town. Έξυπνος, με χιούμορ, σινεφίλ, άνετος, γοπευτικός, αληθινός ροκ σταρ.

#MICHELLE_OBAMA_2020

Το νέο μας t-shirt

ΣΑΛΟΝΙΚΙΩΤΙΚΟ

-Πώς καταλαβαίνεις έναν Αθηναίο στη Θεσσαλονίκη;

-Δεν του μιλάει κανείς

(@phantomlord2323)

ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΝΘΥΠΟ-CELEBRITIES

Μη φωτογραφίζεστε γυμνοί, γελάνε και τα πεζοδρόμια

TALENT SHOWS

Πιο πολλά και από τα «Αγοράζω χρυσό»

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ 2017

Μισθωτοί με μπλοκάκι

ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΗ ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΚΑΦΕ

Πιο προσοδοφόρο θα ήταν να βάλουν χρονοχρέωση παραμονής στις καφετέριες

ΤΑΡΙΦΕΣ

Δεν τολμάς να τους πεις να σε πάνε μια κοντινή διαδρομή κι αρχίζουν τις χριστοπαναγίες. Π' αυτό καλπάζει το taxi beat και πολύ καλά κάνει

ΤΑ ΤΡΟΛΕΪ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Μπράβο παιδιά, κάφτε τα όλα τα παλιοκαπιταλιστικά τρόλεϊ

ΤΑ ΚΑΚΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Η διάρροια που χτύπησε τη χώρα

ΔΩΡΕΑΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΠΙΣΝ

Δημιουργικά εργαστήρια, αθλητικές δράσεις, μουσικές συναυλίες και προβολές αγαπημένων σύγχρονων και ασπρόμαυρων ταινιών

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΗΡΩ ΠΑΡΤΣΑΚΟΥΛΑΚΗ

ΓΙΑ ΕΝΗΛΙΚΕΣ

Πέμπτη 19/1

18.30-20.30, ΠΥΡΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Διάλεξη: Οι μορφές της γλυπτικής του 20ού & 21ου αιώνα

18.00-20.00, ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΒΕ

Digital CV

Παρασκευή 20/01

11.00-12.30, ΦΑΡΟΣ

Εργαστήριο παραδοσιακού χορού για ενήλικες

Κυριακή 22/01

11.30-13.00, ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

Εργαστήριο χορού με χούλα χουπ για ενήλικες

ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Παρασκευή 20/1

18.00-20.00, MULTIMEDIA ROOM

Anima Park

Για παιδιά 7-11 ετών

Σάββατο 21/01

12.00-14.00, ΠΑΙΔΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΒΕ

Εξερευνώντας και παρατηρώντας τη φύση με 4 τρόπους

Για παιδιά 7-11 ετών

Σάββατο 21/01 & Κυριακή 22/01

17.30-20.30, ΠΑΙΔΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΒΕ

Ελεύθερη δημιουργική απασχόληση: Το ταξίδι σε πολιτισμούς του κόσμου - Αβορίγινες της Αυστραλίας

10.00-14.00, ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΠΑΡΚΙΝΓΚ

Μικροί ποδηλάτες

Για παιδιά 2 έως 8 ετών.

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Παρασκευή 20/01

20.30, ΠΥΡΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

George Spanos Trio

Σάββατο 21/01

21.00, ΠΥΡΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

The Noise Figures

Κυριακή 22/01

15.00-17.00, ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΒΕ

Univoyage Experiment

ΚΙΝΗΜΑ-ΠΡΟΒΟΛΕΣ

Σάββατο 21/01

19.30, ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΛΣ

Το κορίτσι των ονείρων μου

Κυριακή 22/01

19.30, ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΛΣ

Ο Θόδωρος και Το Δίκαννο (1962)

17.30, ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΛΣ

Μιουν, ο Φρουρός του Φεγγαριού (2015)

Για παιδιά, με ελληνική μεταγλώττιση

Αναλυτικές πληροφορίες στο HYPERLINK "
<http://www.snfcc.org/events>" www.snfcc.org/events.

Η ΧΑΜΕΝΗ ΚΥΚΛΙΚΟΤΗΤΑ

Πλατείες δημιουργούνται σε τούτη την πόλη με διάφορους τρόπους ή για διάφορους λόγους: είτε από εξέλιξη των παλιών «Πλατωμάτων» (Κολιάτσου, Αμερικής), είτε από συμβολή δρόμων που άφηναν κάποιο παράγωνο (Καραμάνου, Μαβίλη), είτε από παραποτάμιες κοίτες (Αργεντινής Δημοκρατίας, Βραζιλίας), είτε βάσει σχεδίου, έστω κολοβωμένου (Ομόνοια, Σύνταγμα), είτε με εκ των υστέρων παρέμβαση / γκρεμίσματα κ.λπ. (Κεραμεικού, Λαμπρινής σε πρώην γήπεδο, Εθνικής Αντίστασης / Δημαρχείου/ Εθνικής Τράπεζας / Ταχυδρομείου / Κοτζιά, «Θερμίδα» στη Ριζούπολη, η τόσο χρόνια μισοτελειωμένη στη Μενάνδρου - Ξούθου, του Αγίου Γεωργίου στην Πειραιώς – κάποτε θα σας πω γι' αυτή την ιστορία, του Χατζηκώ(ν)στα εννοώ), είτε με άλλους τρόπους.

Ένας σεβαστός αριθμός από πλατείες είχαν σχήμα κυκλικό ή ελλειψοειδές – πάντως κράταγαν μια κάποια καμπυλότητα. Μερικές φορές η κυκλικότητα / καμπυλότητα αυτή είναι ορατή και φανερή, όπως στις πλατείες της Ηλιούπολης, του Ψυχικού, της Φιλαδέλφειας ή της Κυπριάδης, άλλες φορές πάλι είναι ολότελα εξαφανισμένη, όπως στην Κάνιγγος ή του Μεταξουργείου (εκτός αν θεωρήσουμε ότι διατηρείται, συμβολικά, στο κομψό, αρχαιομόρφο γλυπτό της που διατηρήθηκε εκεί) ή την –πρόσφατα διαλυμένη– «Πλατεία» Κένεντι στο Χαλάνδρι που διατηρεί, ωστόσο, το όνομά της ιστορικά.

Αλλά η πιο ενδιαφέρουσα περίπτωση είναι, κατά τη γνώμη μου, εκείνες οι πρώην πλατείες που ενώ δεν είναι πια ακριβώς πλατείες, ή δεν είναι και καθόλου, έχουν διατηρήσει μια κάποια καμπυλότητα σε ένα τμήμα της οικοδομικής τους γραμμής, προδίδοντας το αρχαίο κυκλικό τους σχήμα. Μερικά

παραδείγματα: η (σχεδόν απόλυτα πρώην) πλατεία Βάθης (και όχι φυσικά... Βάθη), η πρώην πλατεία στα Σίδερα του Βοτανικού (συμβολή Ιεράς Οδού και Μεγάλου Αλεξάνδρου), η Κουμουνδούρου και άλλες. Κομμάτι αυτής της τελευταίας φωτογράφισα με τέτοιο τρόπο στο κεντρικό θέμα της σημερινής μου στήλης, ώστε να αναδείξω τη μερικά –όχι όμως και πλήρως– χαμένη κυκλικότητά της. Τώρα βέβαια εσείς μπορεί να πείτε «Τι ψάχνεις να βρεις, ρε φίλε. Στην εποχή της οξύτητας, της αιχμής, των γωνιωδών και μυτερών καταστάσεων, εσύ τι θες κι αναζητάς καμπύλες, κυκλικότητες και στρογγυλάδες;». Κι αν το πείτε, παίζει να 'χετε και δίκιο.

«ΕΛΑΦΡΑ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ»

Μιλώντας πιο πάνω για τη Ριζούπολη, να σας πω ότι στον κεντρικό δρόμο της μικρής εργατικής γειτονιάς, την οδό Ερμωνάσσης, υπάρχει ένα εξαιρετικό καφενείο. Το έχει ο παλιός ποδοσφαιριστής του Απόλλωνα Αθηνών (και άλλων ομάδων, ακόμα και του Παναθηναϊκού για λίγο) κ. Μπάμπης Υφαντής και το λένε όπως το λένε γιατί, όπως όλοι οι φίλαθλοι ξέρουμε, αυτό είναι το παρατσούκλι της ομάδας. «Μετά το ποδόσφαιρο είχα το βενζινάδικο, Ηρακλείου και Πολυλά» λέει ο κ. Υφαντής στο φίλο μου το Δημήτρη από την Πάτρα και σε μένα. «Όταν μου το κλείσανε, δούλεψα ταξι και άλλα. Έξι χρόνια πριν, άνοιξα αυτό το καφενείο. Παλιά, πριν μεγαλώσει η κρίση, ήτανε καλύτερα αλλά και τώρα παράπονο δεν έχω». Καφέδες, αναψυκτικά, μεζέδες, ούζα, τσίπουρα και λοιπά, τα αναμενόμενα έχει εδώ. Αλλά το πιο ωραίο είναι η ατμόσφαιρα που δημιουργούν γύρω-γύρω τα απειράριθμα ποδοσφαιρικά τεκμήρια: φωτογραφίες, φανέλες, κασκόλ, σήματα, λάβαρα. Κι ο ίδιος ο Μπάμπης με το μίγμα που μ' αρέσει εμένα: ευγένεια δίχως δουλικότητα και περιττά λόγια.

Και είναι, εννοείται, στέκι της ομάδας πριν τα ματς – εξάλλου στον ίδιο δρόμο, λίγο πιο κάτω, είναι και τα γραφεία του συλλόγου των φιλάθλων «Ελαφρά ταξιαρχία», Ερμωνάσσης 16, τηλ. 21 0252 5140

ΤΟ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Πας σε κάποια ταβέρνα, μεζεδάδικο ή εστιατόριο, ακόμα και σε σουβλατζίδικο (δήθεν «ξυπνήσανε» κι αυτοί τελευταία), κάθεσαι και σου φέρνουνε εμφιαλωμένο νερό. Όχι όλοι, αλλά πολλοί. Πάρα πολλοί. Τόσοι, ώστε να το κάνω θέμα εδώ. Λοιπόν, εγώ τους το γυρίζω πίσω. Αν θέλω εμφιαλωμένο νερό, θα το παραγγείλω μόνος μου. Δεν ανέχομαι να μου το φέρνουνε και να μου το χρεώνουνε με το «έτσι το θέλω». Δεν είμαστε σε πόλη με κακό, με προβληματικό νερό – που κι εκεί, πάλι θα πρέπει να το παραγγείλεις. Τυχαίνει να ζούμε στην Αθήνα, όπου το νερό είναι εξαιρετικό. Σας προτείνω να μη ντρεπόσαστε, μα να κάνετε κι εσείς το ίδιο. Εκτός βέβαια κι αν πίνετε εμφιαλωμένο έτσι κι αλλιώς, οπότε πάω πάσο. **A**

→ d.fyssas@gmail.com

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ
ΣΤΟ GOETHE-INSTITUT

Εγγραφές από 12 Ιανουαρίου 2017

www.goethe.de/hellas

GOETHE
INSTITUT

ΤΑ TWEETS ΤΟΥ **FORREST GUMP**

Από τον ΝΙΚΟ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ

(Μέλος της κίνησης για την κατάργηση των ξυδιών τύπου balsamico με άσχετες γεύσεις)

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΤΟ ΝΕΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΟΥ GREEK POLITICS

Το περιοδικό που τελειώνει επιτέλους τις ελίτ και δίνει στο λαό τις πολιτικές ειδήσεις με τον τρόπο που του αρέσει. Οι πολίτες μπορούν να μάθουν τις εξελίξεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό χωρίς να χρειαστεί να προσπαθήσουν καθόλου αφού το έντυπο χρησιμοποιεί την απλή καθημερινή γλώσσα, γιατί δεν θέλει να τους μπερδέψει αλλά να τους μιλήσει απευθείας στο συναίσθημα. Πρόκειται δηλαδή για το πρώτο έντυπο που βασίζεται στην post-truth δημοσιογραφία την οποία υπηρετεί χωρίς ενοχές και κυρίως χωρίς να ντρέπεται. Με έμπειρο δημοσιογραφικό team που έχει θητεύσει για χρόνια στο κοινωνικό ρεπορτάζ και στις show business και γι' αυτό μπορεί να ανταποκριθεί με επάρκεια στη σύγχρονη ελληνική πολιτική.

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Όλοι ξέρουμε, από την πρώτη κιόλας μέρα, ότι η υπόθεση των κέντρων κράτησης μεταναστών είναι αποτυχημένη, κι όμως τη συνεχίζουμε με τη δύναμη της αδρανείας με την οποία κάνουμε πολλά απ' όσα κάνουμε. Ξέρουμε τις συνθήκες που επικρατούν στους καταυλισμούς, καθώς και τον αντίκτυπο που έχουν στις τοπικές κοινωνίες. Νομίζω ότι η λύση είναι μία: να ξεκινήσουμε από το μηδέν και να δεχτούμε όλους τους ξένους που βρίσκονται στο ελληνικό έδαφος – είτε πρόκειται για πρόσφυγες, είτε για μετανάστες, είτε για εκκολλημένους τζιχαντιστές επιρρεπείς να αλλάξουν γνώμη και πορεία. Όσοι θέλουν να μείνουν στη χώρα μας, όσοι αντιλαμβάνονται ότι στη δεινή θέση όπου έχουν βρεθεί δεν έχουν επιλογές και δεν μπορούν να διεκδικήσουν το βέλτιστο, πρέπει να μείνουν μαζί μας. Τους όρους και τις προϋποθέσεις θα τους συζητήσουμε παρακάτω αν και είναι αυτονόητοι και πολυσυζητημένοι.

Το σημαντικό και το επείγον είναι να καταργηθούν όλες αυτές οι υποτιθέμενες «δομές» μαζί με τα σούρτα-φέρτα των υπουργών και των αλληλέγγυων που επιζητούν ωραία δράματα στη μονότονη ζωή τους. Ας πάρουμε λοιπόν την απόφαση να υποδεχτούμε πενήντα, εκατό, εκατόν πενήντα χιλιάδες ανθρώπους – δεν είναι τόσο τρομερό αν 1) εγκαθίστανται σε μικρές δόσεις και 2) αν μπει ένα απαράβιαστο μέγιστο όριο εισερχομένων. Δεν θα επιδεινωθεί η ήδη θλιβερή μας κατάσταση, ούτε θα αλλοιωθεί η καθαρότητα της υπέροχης φυλής μας. Αντιθέτως, ίσως βελτιωθούν αμφότερα αν αρχίσουμε να δαπανάμε τα ευρωπαϊκά χρήματα σε πιο δημιουργικούς και παραγωγικούς τομείς από τη συντήρηση επισκεπτών οι οποίοι, επειδή δεν κάνουμε τίποτα σωστά, μας αντιπαθούν όλο και περισσότερο. Αν είχαμε φερθεί εξυπνότερα πιθανώς να είχαμε κερδίσει τη συναίνεση μεγάλου μέρους όσων επιθυμούν να εγκατασταθούν στη Γερμανία ή σε κάποια άλλη σοβαρή χώρα. Ωστόσο, χωρίς να είμαστε σοβαροί, δεν είμαστε Συρία, δεν είμαστε Αφγανιστάν, δεν είμαστε Ιράκ – έχουμε ειρήνη και στοιχειώδεις θεσμούς. Επίσης, έχουμε χώρο, υπογεννητικότητα, παραμελημένα χωράφια και άλλες παραμελημένες «δομές» όπως σχολεία και νοσοκομεία.

Το πρώτο βήμα είναι να ληφθεί η απόφαση από την πλευρά μας. Όποιος θέλει να μείνει, ας μείνει, και θα τον βοηθήσουμε να ενταχθεί: να στεγαστεί και να βρει δουλειά (χωρίς ιδιαίτερες απαιτήσεις εφόσον διανύουμε τη φάση που διανύουμε), να στείλει τα παιδιά του στο σχολείο, να μάθει ελληνικά και να απολαμβάνει της βασικής ιατρικής φροντίδας που απολαμβάνουν, θεωρητικά, οι Έλληνες πολίτες.

Το δεύτερο βήμα είναι να διαθέσουμε τους ευρωπαϊκούς πόρους για τα προαναφερθέντα κι αν αυτοί δεν αρκούν να ζητήσουμε περισσότερους: ο ρόλος μας θα είναι πολύτιμος· εμποδίζουμε τη δίοδο προς την υπόλοιπη Ευρώπη όπου κανείς – κανείς: ακόμη κι όσοι διατείνονται το αντίθετο – δεν θέλει κι άλλους μετανάστες. Μπορούμε να κάνουμε δύο σημαντικά πράγματα: να αποτελέσουμε έναν φραγμό και ένα φίλτρο, ελέγχοντας στο εξής τα σύνορά μας με τη συμβολή της ΕΕ. Στη συνέχεια, για να φιλοξενήσουμε όσους δεχόμαστε και να τους εντάξουμε σωστά, χρειαζόμαστε υλική βοήθεια και ολίγη ευγνωμοσύνη. Η φιλοξενία χωρίς ένταξη είναι σπατάλη που ταλαιπωρεί τους πάντες. Όσο για την ένταξη είναι διαδικασία δαπανηρή και αργή αλλά ωφελεί τους πάντες.

Το τρίτο βήμα είναι ο βασικός έλεγχος των εισερχομένων – το να μην εγκατασταθούν στην Ελλάδα εγκληματικά στοιχεία που διατηρούν δεσμούς με τρομοκρατικά δίκτυα. Κι εδώ χρειαζόμαστε ευρωπαϊκή βοήθεια και μπορούμε να την κερδίσουμε. Το στοιχείο δεν είναι να εισαχθούν στην Ελλάδα ιδιοφυΐες· δεν είμαστε η Silicon Valley. Το ζήτημα είναι να μην εισαχθούν άτομα με θρη-

σκευτικοπολιτικές αποστολές – οι υπόλοιποι πρέπει να είναι καλοδεχούμενοι υπό την αυτονόητη συνθήκη της υπακοής στο ελληνικό Σύνταγμα και στους ελληνικούς νόμους.

ΑΣ ΠΑΡΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΑ ΥΠΟΔΕΧΤΟΥΜΕ ΠΕΝΗΝΤΑ, ΕΚΑΤΟ, ΕΚΑΤΟΝ ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ. ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΙΔΕΙΝΩΘΕΙ Η ΗΔΗ ΘΛΙΒΕΡΗ ΜΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΟΥΤΕ ΘΑ ΑΛΛΟΙΩΘΕΙ Η ΚΑΘΑΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΟΧΗΣ ΦΥΛΗΣ ΜΑΣ.

Το τέταρτο βήμα είναι, στην πραγματικότητα, μια σειρά από βήματα: το πώς δηλαδή θα διανεμηθούν όλοι αυτοί οι άνθρωποι στην επικράτεια, πώς θα προσληφθούν (για παράδειγμα σε αγροτικές εργασίες ή σε εργασίες που σχετίζονται με τις δεξιότητές τους) και πώς θα αρχίσουν να συμμετέχουν στις ελληνικές κοινότητες. Φαίνεται ουτοπικός στόχος αλλά δεν είναι: αν οι ξένοι μειώσουν τις απαιτήσεις τους κι εμείς αυξήσουμε τις δικές μας στον κοινωνικό χώρο, μπορούν όλοι να μείνουν ευχαριστημένοι.

Το πέμπτο βήμα είναι να πειστούν οι Έλληνες ιθαγενείς ότι, αν γίνει σωστά, η μετανάστευση δεν αποτελεί εμπόδιο στο πολιτικό και κοινωνικό σύστημα. Επαναλαμβάνω κάτι που εκφράζω συχνά: «αν γίνει σωστά», δηλαδή αν ληφθεί υπόψη η αρνητική και θετική εμπειρία των δυτικών χωρών (κυρίως εκείνων που μας μοιάζουν, όχι π.χ. του Καναδά ή των ΗΠΑ), αν προσέξουμε να μην επαναλάβουμε τα λάθη που οδήγησαν στη δημιουργία εθνοτικών θυλάκων και εστιών εξισλαμισμού. Σ' αυτό το πέμπτο βήμα περιλαμβάνεται η αυστηρή πολιτική ελέγχου παραβίασης των νόμων εκ μέρους των Ελλήνων: εκμετάλλευση ξένων εργατών, ρατσιστική συμπεριφορά και τα λοιπά.

Το έκτο βήμα είναι η μεταρρύθμιση του συστήματος πολιτογράφησης. Όπως είναι φυσικό, οι πολίτες, περισσότερο από τους επισκέπτες, επενδύουν στην καινούργια τους πατρίδα και περιμένουν κάποια ενθάρρυνση και επιβράβευση γι' αυτό. Οι περαστικοί φέρονται σαν περαστικοί – αδιάφορα, “casually”. Δεν έχουμε ανάγκη από περα-

στικούς· έχουμε ανάγκη από ενθουσιώδεις καινούργιους πολίτες στενά συνδεδεμένους μ' εμάς τους παλιότερους (που δεν είμαστε ενθουσιώδεις). Η πολιτογράφηση πρέπει να διευκολυνθεί για όσους ξένους την επιθυμούν και μπορούν να το αποδείξουν. Οι εισερχόμενοι είναι προτιμότεροι από τους διερχομένους.

Με λίγα λόγια, πιστεύω ότι χάνουμε χρόνο και χρήματα κι ότι οι ομάδες και τα άτομα που, δυνάμει, επιθυμούν να καταβάλουν προσπάθεια συμμετοχής στην ελληνική κοινωνία πρέπει να μείνουν στην Ελλάδα. Η πολιτική πρέπει να διατυπώνεται ενάρετα και ξεκάθαρα, χωρίς τον ακτιβιστικό συναισθηματισμό στον οποίον είμαστε επιρρεπείς: θα σας βοηθήσουμε και θα μας βοηθήσετε. Η κοινωνική ένταξη, η ενσωμάτωση, η συμμόρφωση στους νόμους είναι το αντάλλαγμα για τη φιλοξενία. Επίσης, χρειάζεται υπομονή και αντοχή. Welcome and bear with us. **Α**

“GOING FOR A GOOD WAVE – FLEEING FOR A BETTER LIFE” BY YESCKA | SPAIN 2014

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ

Η αισιοδοξία ως δημόσιο καθήκον

Καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Οικονομίας, διευθυντής στρατηγικού σχεδιασμού και σύμβουλος των πρωθυπουργών Λουκά Παπαδήμου και Παναγιώτη Πικραμμένου, ένας από τους πιο οξυδερκείς αναλυτές της ελληνικής κρίσης, ο Γιώργος Παγουλάτος ανήκει στην «τυχερή» γενιά, τη γενιά των σημερινών σαραντάρηδων που είχαν την τύχη να δουν την οικοδόμηση μιας Ευρώπης ανοιχτών συνόρων, πολλαπλών ευκαιριών και αλληλεγγύης, αισιόδοξης και ευημερούσας, που κοιτούσε με πίστη στο μέλλον. Τώρα, ως καθηγητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Κολέγιο της Ευρώπης στην Μπριζ, καλείται να δώσει απαντήσεις στα σκληρά ερωτήματα των φοιτητών της «άτυχης» γενιάς. Της γενιάς που έχουν αποκαλέσει «χαμένη γενιά», της γενιάς που είδε μέσα σε 10 χρόνια τη ζωή της να ανατρέπεται και την Ελλάδα να αποτυγχάνει, να μοιάζει «νησί που φεύγει». Σε αυτή την πιο μορφωμένη από συστάσεως του ελληνικού κράτους γενιά αφιερώνει το τελευταίο του βιβλίο, «Το νησί που φεύγει 121+1 κείμενα για την κρίση» (εκδ. Παπαδόπουλος), με την ελπίδα να διαβαστεί σαν ένα δοκίμιο εθνικής αυτογνωσίας και αναζήτησης ελπίδας.

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

Σε ποιο σημείο πιστεύετε ότι βρισκόμαστε σήμερα; Στο χαμηλότερο πριν την ανάταξη, σε ένα ενδιάμεσο σημείο πριν από μια ακόμα βαθύτερη πτώση; Ή μήπως το νησί... έχει φύγει και δεν θέλουμε να το πιστέψουμε; «Το νησί που φεύγει», ο τίτλος του βιβλίου μου, ήταν ο τίτλος ενός άρθρου μου στην «Καθημερινή» μερικές εβδομάδες πριν το τυχοδιωκτικό δημοψήφισμα του Ιουλίου 2015. Στο μυαλό μου είχα τη φοβερή τελευταία σκηνή από το Underground του Κουστουρίτσα: αρεϊμάνιοι βαλκάνιοι γλεντάνε και μεθοκοπάνε πυροβολώντας περήφανα και αμέριμνα στον αέρα την ώρα που το έδαφος κάτω από τα πόδια τους έχει αποκοπεί από τον ηπειρωτικό κορμό και αρμενίζει ως μικροσκοπικό νησί μόνο του στο πέλαγος. Η Ελλάδα ήταν «το νησί που φεύγει»: από τον ευρωπαϊκό της κορμό και προορισμό, από το θεσμικό, οικονομικό, πολιτικό και ψυχικό σύνδεσμο με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έχετε ζήσει την κρίση από διάφορες θέσεις (καθηγητής, σχολιαστής) αλλά και από μέσα, ως διευθυντής στρατηγικού σχεδιασμού και σύμβουλος των πρωθυπουργών Λουκά Παπαδήμου και Παναγιώτη Πικραμμένου. Τι θυμάστε πιο έντονα από εκείνες τις ιστορικές στιγμές; Εκείνη η περίοδος ήταν μια από τις δραματικότερες της κρίσης, με την οικονομία στα βάθη της ύφεσης. Υπήρξαν πολλές οριακές στιγμές. Δυο-τρεις φορές η διαπραγμάτευση, εντατική με αλληπάλληλες ολονυχτίες, έφτασε ένα βήμα πριν την κατάρρευση. Το βράδυ του Φεβρουαρίου που ψηφίζονταν το 2ο Μνημόνιο βλέπαμε μέσα από τη Βουλή τις μολότοφ να εκτοξεύονται και την Αθήνα να καίγεται. Μεταξύ των δυο εκλογών Μαΐου-Ιουνίου 2012 ήταν διάχυτη η αγωνία για μια πιθανή κατάρρευση των τραπεζών, που όμως (με τη βοήθεια της ΕΚΤ)

άντεξαν χωρίς να χρειαστούν capital controls. Όσα έγιναν μεταξύ Νοεμβρίου 2011 και Ιουνίου 2012, όχι μόνο απέτρεψαν μια καταστροφική άτακτη χρεοκοπία της χώρας, αλλά δημιούργησαν ένα προηγούμενο κυβερνήσεων διακομματικής συνεργασίας που κρατάει μέχρι σήμερα, και πραγματοποιήσαν μια οδυνηρή προσαρμογή και μεταρρυθμίσεις που κατέστησαν εφικτή την πορεία εξόδου της χώρας από την κρίση.

Γράφατε ότι έχουμε μπει στην «τέλεια καταιγίδα»: πάσχουμε ταυτόχρονα από κρίση χρέους και κρίση ανταγωνιστικότητας. Η κυρίαρχη άποψη είναι ότι φταίνε τα μνημόνια. Εσείς τι λέτε; Η δαιμονοποίηση των μνημονίων παραμένει δημοφιλές άθλημα στη χώρα μας, όπως και η δαιμονοποίηση της Ευρώπης και των φιλελεύθερων ελίτ στη Βρετανία και τις ΗΠΑ, που οδήγησε στα γνωστά αποτελέσματα. Στην Ελλάδα ανακαλύψαμε τα post-truth politics νωρίτερα από τους Brexiters και τον Trump. Η ανταγωνιστικότητα κόστους της χώρας ήταν στα βάραιρα το 2009. Μέχρι το 2015 ανακτήσαμε πλήρως την απώλεια διεθνούς ανταγωνιστικότητας με όρους κόστους εργασίας που είχε καταγραφεί μεταξύ 2000 και 2009 (συνολική βελτίωση 2009-2015: 22%, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος). Έχει επίσης ανακτηθεί σημαντικά η σωρευτική απώλεια ανταγωνιστικότητας ως προς το επίπεδο τιμών (συνολική βελτίωση 2009-2015: 10%). Όμως η συνολική ανταγωνιστικότητα παραμένει χαμηλή για άλλους λόγους, που εν μέρει αφορούν τις ανεπαρκείς μεταρρυθμίσεις: κόστος γραφειοκρατίας και συναλλαγών, ρυθμιστική και πολιτική αστάθεια, συρρίκνωση των επενδύσεων και υπερφορολόγηση, ανεπαρκής ενσωμάτωση σε διεθνή εμπορικά δίκτυα και διεθνείς αλυσίδες αξίας, πολύ μικρό μέσο μέγεθος των ελληνικών επιχειρήσεων (που εμποδίζει

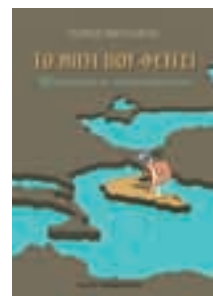
τη διεθνοποίησή τους), υψηλό κόστος χρήματος και αδυναμία πρόσβασης σε κεφάλαια λόγω των capital controls και του κινδύνου χώρας (country risk). Πα όλα αυτά οι ευθύνες των μνημονίων είναι περιορισμένες σε σχέση με τις δικές μας ευθύνες και τις διαρθρωτικές αδυναμίες που προϋπήρχαν και δεν θεραπεύθηκαν.

Όσο για το χρέος, αρκεί να σκεφτείτε τα εξής. Η χώρα δεν έχει πρόβλημα δανειακών αναγκών (δηλαδή αναχρηματοδότησης και εξυπηρέτησης του χρέους) για τα αμέσως επόμενα χρόνια, καθώς οι λήξεις των ομολόγων έχουν μεταφερθεί 20 και 30 χρόνια αργότερα. Επίσης, η χώρα είναι προστατευμένη από τις αγορές, ως προς τη χρηματοδότηση του χρέους, καθώς το χρέος διακρατείται από το λεγόμενο «επίσημο» τομέα. Μετά τις διαδοχικές αναδιαρθρώσεις χρέους από τους εταίρους μετά το 2012, η Ελλάδα κατέληξε να καταβάλλει λιγότερους τόκους ως ποσοστό του ΑΕΠ, αν και με υψηλότερο ποσοστό χρέους/ ΑΕΠ, από χώρες όπως η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Ιρλανδία. Οι διεθνείς οργανισμοί πλέον αναγνωρίζουν ότι το κρίσιμο μέγεθος δεν είναι το ποσοστό χρέους/ΑΕΠ αλλά το συνολικό μέσο ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης του χρέους, και αυτό πλέον έχει περάσει σε ομαλά επίπεδα και ήδη χαμηλότερα από άλλες χώρες της Ευρωζώνης. Αυτά δεν σημαίνουν ότι το χρέος είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμο χωρίς περαιτέρω αναδιαρθρώσεις - δεν είναι. Όμως οι παρεμβάσεις αφορούν το μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο διάστημα, δίνοντάς μας χρόνο να προσαρμόσουμε την οικονομία μας, να φτιάξουμε το σπίτι μας.

Πιστεύετε ότι πρέπει να διαφυλάξουμε τη συμμετοχή μας στον ευρωπαϊκό πυρήνα πάση θυσία. Από πού αντλείτε την αισιοδοξία

σας όταν έχουμε ουσιαστικά, όπως γράφετε, «χάσει τη θέση μας στο τραπέζι των αποφάσεων» που μας αφορούν; Η κατάσταση μιας χώρας που βρίσκεται στη στενή επιτήρηση των μνημονίων από μόνη της δεν εμπνέει αισιοδοξία. Η αισιοδοξία αφορά στη δυνατότητα να σταθούμε στα πόδια μας, μέσα στο ευρώ, όταν καταφέρουμε να αποφοιτήσουμε από τα μνημόνια έχοντας κάνει αναγκαίες μεταρρυθμίσεις, τις οποίες το πολιτικό μας σύστημα από μόνο του ποτέ δεν θα είχε μαζέψει το θάρρος να πραγματοποιήσει. Θα έπρεπε να μας εμπνέει το παράδειγμα των άλλων χωρών που τα κατάφεραν, από την Ιρλανδία και την Πορτογαλία μέχρι την Κύπρο.

Στην αρθρογραφία σας, επίσης, εμφανίζεστε αισιόδοξος για την ανάκαμψη. Πιστεύετε ότι η συνταγή «λιγότεροι περιορισμοί δαπανών και περισσότεροι φόροι» αυτής την κυβέρνηση είναι σωστή και θα μας βγάλει από την ύφεση; Η αισιοδοξία είναι μια αίσθηση υποχρέωσης και δημόσιου καθήκοντος για όσους μιλάμε και γράφουμε δημόσια. Με άλλα λόγια εάν δημόσια παραιτηθούμε από κάθε ελπίδα καλύτερα να σιωπήσουμε. Δεν θεωρώ όμως ότι η συνταγή υπερφορολόγησης αυτής της κυβέρνησης μπορεί να μας βγάλει από την ύφεση. Το μόνο που πετυχαίνει είναι να βγάλει από την επίσημη οικονομία ένα μεγάλο μέρος της οικονομικής δραστηριότητας. Η πολιτική της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ (σε συνδυασμό με τα λοιπά πεπραγμένα τους) παράγει ένα εχθρικό και πάντως αντίξοο περιβάλλον για τη δημιουργία επιχειρήσεων από τον ιδιωτικό τομέα, που είναι ο μόνος που μπορεί να

αυξήσει την απασχόληση και να μειώσει την ανεργία. Αντίθετα, τα φορολογικά έσοδα έπρεπε να αυξηθούν μέσα από τη διευρύνση της φορολογικής βάσης -δυστυχώς εδώ το ΔΝΤ έχει δίκιο. Και με τα έσοδα πρέπει να αποκτήσουμε κι ένα κοινωνικό κράτος που θα προστατεύει κι ενισχύει τους μακροχρόνια

ανέργους και τους πραγματικά φτωχούς (οι οποίοι σήμερα γλιστράνε μέσα από το δίκτυο κοινωνικής προστασίας) κι όχι να σπεύδει να μοιράζει πλεονάσματα στους συνταξιούχους επειδή αποτελούν μια εντοπίσιμη πελατειακή ομάδα.

Η κουλτούρα της συναίνεσης βοήθησε άλλες χώρες να φτιάξουν εθνικό σχέδιο διάσωσης και να «ξεκολλήσουν». Αυτή η κουλτούρα δεν υπάρχει στη χώρα μας. Και για να είμαστε ειλικρινείς δεν ήταν/είναι μόνο ο αριστερός λόγος λαϊκίστικος και διχαστικός, το μεγαλύτερο μέρος του πολιτικού, μιντιακού και συνδικαλιστικού συστήματος πήρε μέρος στο «αντιμνημονιακό» πάρτι. Πιστεύετε ότι αυτή η κυβέρνηση εννοεί ειλικρινά τη συναίνεση, π.χ. για κάποια απαραίτητη μεταρρύθμιση, ή εξαντλείται στη «συναίνεση για νέα φορολογικά μέτρα»; Επίσης, η ΝΔ και ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχουν λάβει το μήνυμα; Έχω υποστηρίξει την ανάγκη διακομματικής συναίνεσης στα μεγάλα και σημαντικά. Θεωρώ τη διακομματική ψήφιση του 3ου Μνημονίου από 5 κόμματα πέρυσι το καλοκαίρι ως κορυφαία στιγμή ωριμότητας και ευθύνης του πολιτικού συστήματος - μετά τον παρ' ολίγον μοιραίο τυχοδιωκτισμό της κυβέρνησης Τσίπρα που οδήγησε στο δημοψήφισμα. Όμως, το ότι υποστηρίζω τη συναίνεση δεν σημαίνει ότι δεν αναγνωρίζω την προσπάθεια της κυβέρνησης να μοιραστεί απλώς με την αντιπολίτευση το κόστος αναγκαίων οδυνηρών επιλογών που πρέπει να κάνει. Συνεπώς η επίκληση της συναίνεσης από αυτή την κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ δεν είναι ειλικρινής, και γι' αυτό δεν χρειάζεται καν να ανατρέξει κανείς στο παρελθόν της ως δημαγωγικής και υπερφιαλής

11 ΜΥΘΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Τι πραγματικά συμβαίνει στις συνομιλίες

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

αντιπολίτευσης. Θα ήθελα αυτή η κυβέρνηση Τσίπρα να είχε πολιτευτεί με ένα πνεύμα συναινετικής διακυβέρνησης, αναζητώντας έντιμες συγκλίσεις στα μεγάλα και σημαντικά με τα κόμματα της φιλοευρωπαϊκής αντιπολίτευσης. Δεν το έπραξε, και επομένως δεν θεωρώ ότι η αξιωματική αντιπολίτευση υποχρεούται να στηρίζει τις επιμέρους επιλογές στις οποίες η κυβέρνηση οδηγεί τη χώρα. Τούτου λεχθέντος, είναι αναγκαίο η κυβέρνηση να κλείσει τη δεύτερη αξιολόγηση εντός του Φεβρουαρίου, δρομολογώντας την ένταξη στο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων της ΕΚΤ, αλλιώς οι επιπτώσεις στην οικονομία θα είναι βαρύτερες και πιθανά μη αναστρέψιμες.

Τα τεράστια προβλήματα προϋποθέτουν για τη λύση τους μια σοβαρή κυβέρνηση που θα στοχοποισώνταν σε λιγότερο κράτος και στην αύξηση των επενδύσεων. Βλέπετε τις συνθήκες να «επιβάλλουν» σταδιακά τη μετεξέλιξη του ΣΥΡΙΖΑ σε σοβαρή σοσιαλδημοκρατική αριστερά; Ασφαλώς θα ήταν όφελος για τη χώρα η μετεξέλιξη του ΣΥΡΙΖΑ σε σοβαρή σοσιαλδημοκρατική αριστερά. Όμως ο ΣΥΡΙΖΑ και το στελεχιακό δυναμικό του όχι μόνο πάντοτε απείχαν αλλά και βαθιά περιφρονούσαν τις ιδεολογικές και προγραμματικές αναζητήσεις της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας. Γι' αυτό και την κρίσιμη ώρα αισθάνθηκαν πιο κοντά με το εθνικολαϊκιστικό ΑΝΕΛ παρά με τα κεντρώα φιλοευρωπαϊκά κόμματα. Επομένως είναι σαφές ότι το φλερτ του ΣΥΡΙΖΑ με την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία ήταν μια ευκαιριακή μετάλλαξη, σαν την υιοθέτηση από τον κ. Τσίπρα της φωνητικής χροιάς του Ανδρέα Παπανδρέου. Στην καλύτερη περίπτωση ο ΣΥΡΙΖΑ του 2016 θα μπορούσε να αποφοιτήσει σε ένα ΠΑΣΟΚ της δεκαετίας του '80. Ακόμα και αυτό ίσως να ήταν μια θετική εξέλιξη σε σχέση με τη διαδρομή του ΣΥΡΙΖΑ, πολύ απέχει όμως από το είδος της σύγχρονης ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας που χρειάζεται σήμερα η χώρα. Ο ΣΥΡΙΖΑ από το 2015 τρώει τα διαδοχικά χαστούκια της πραγματικότητας. Όμως επειδή δεν διαθέτει το ιδεολογικό, προγραμματικό και στελεχιακό βάθος, αδυνατεί να τα μετασχηματίσει σε λόγο και πράξη σύγχρονης σοσιαλδημοκρατικής αριστεράς. Παραμένει να μετωρίζεται μεταξύ κυνισμού για την πάση θυσία παραμονή στην εξουσία και επιστροφής στον παλιό λαϊκιστικό ΣΥΡΙΖΑ, όταν γυρίσει στα κεραμίδια της αντιπολίτευσης.

Στον επόμενο πρωθυπουργό, ποια θα ήταν η πρώτη συμβουλή που θα του δίνετε; Θα του έλεγα (αλλά ήδη το γνωρίζει): αυτό το κράτος για να κυβερνηθεί χρειάζεται σχέδιο, μέθοδο, οργάνωση, σύστημα, παρακολούθηση και διαχειριστική επάρκεια. Για να παραμείνει ο επόμενος πρωθυπουργός στην εξουσία πρέπει να ηγηθεί και όχι απλώς να ακολουθεί την κοινωνία. Που σημαίνει πρέπει να συγκρουστεί με συγκεκριμένες ομάδες για χάρη του ευρύτερου ή και μακροπρόθεσμου συμφέροντος της χώρας. Για να μπορέσει να ηγηθεί πρέπει να πείσει για την αναγκαιότητα αυτών που κάνει. Και για να πετύχει αυτό, πρέπει να απευθυνθεί και στο μυαλό και στο συναίσθημα των ψηφοφόρων.

Σε ένα άρθρο απαντάτε σε μια παλιά σας φοιτήτρια που σας «κατηγορεί» ότι σας λείπει το όραμα. Το όραμά σας σκέφτεστε να το υλοποιήσετε μέσα από την ενεργή ανάμιξή σας με την πολιτική; Το όραμά μου το διατυπώνω σε κάθε ευκαιρία και το υλοποιώ μετέχοντας στο δημόσιο διάλογο, με την αρθρογραφία μου, τη δουλειά μου στο πανεπιστήμιο, τη συμμετοχή μου σε συλλογικές πρωτοβουλίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Αισθάνομαι ενεργός πολίτης, ορθολογικά παθιασμένος με την ιδέα μιας ευρωπαϊκής Ελλάδας και μιας Ευρώπης που θα ξαναβρεί τη χαμένη ψυχή της και θα μπορέσει να ξαναπιάσει το νήμα της ευρωπαϊκής ιδέας. Αυτό για την ώρα με καλύπτει πλήρως. **A**

Κάποτε ο Φρανσουά Μιτεράν αποφάσισε, λίγο πριν τις εκλογές του 1981, και ανακοίνωσε δημόσια την απόφασή του να καταργήσει τη θανατική ποινή στη Γαλλία. Οι σύμβουλοί του προσπάθησαν να τον αποτρέψουν. Σε τηλεοπτική συνέντευξη, λοιπόν, ο δημοσιογράφος ερωτά τον μέλλοντα πρόεδρο της χώρας τι σκέπτεται να πράξει δεδομένου ότι η πλειοψηφία της κοινής γνώμης τάσσεται κατά της κατάργησης της εσχάτης των ποινών. Ο Μιτεράν απαντά: «Δεν με ενδιαφέρει. Είναι ζήτημα αρχής».

Οι ηγέτες, όταν είναι μεγάλοι και αυτόφωτοι, διαμορφώνουν την Ιστορία. Δεν την παρακολουθούν φοβούμενοι τις συνέπειες των επιλογών τους, ούτε τρομοκρατούνται από τις επιπτώσεις αυτών. Κυρίως δεν διαχειρίζονται κρίσιμα για τη χώρα τους και τους λαούς τους ζητήματα διαφυλάσσοντας την ακεραιότητα των οπισθίων τους. Τότε είναι ηγέτες.

Στη Γενεύη προ ημερών και στο Κυπριακό γενικότερα, η στάση βασικών παραγόντων στο εν εξέλιξη διπλωματικό παίγνιο, περισσότερο προσομοιάζει σε θέατρο σκιών, όσον αφορά την Αθήνα και την Άγκυρα, παρά σε εγχείρημα επίλυσης ενός στρατηγικού, πολιτικού και γεωοικονομικού γρίφου με τελικό αντίκρισμα την ασφάλεια, την ευμάρεια και την ιστορική προοπτική των λαών που εμπλέκονται, των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων.

Η αξονική τομογραφία του αποπροσανατολισμού

Ο τρόπος παρουσίασης των εξελίξεων από ελληνικούς τηλεοπτικούς σταθμούς, γνωστούς δημοσιογράφους, καταξιωμένους αναλυτές και πολιτικό προσωπικό, παραπέμπει ιστορικά, πολιτικά και αισθητικά σε νοστροπίες, λογικές και συμπεράσματα των δεκαετιών του '60 και του '70 παρά σε παρατηρήσεις που αφορούν τις σημερινές συνθήκες και που παραπέμπουν σε τωρινούς συσχετισμούς και άρα στην πραγματικότητα. Το ζήτημα είναι ότι η εκτοξευόμενη επιχειρηματολογία βρίθει ανακρίβειών και εν πολλοίς ψεμάτων που αποτελούν πλέον την επιτομή των κυρίαρχων αστικών μύθων.

Οι Μύθοι

1) «Ο ηγέτης των Τουρκοκυπρίων κ. Ακιντζί είναι άνθρωπος του Ερντογάν, όργανο της Άγκυρας, φερέφωνο της Τουρκίας». Μύθος. Όταν ακόμη οι «αναλυτές» των ελληνικών ΜΜΕ έστρωναν τη δημοσιογραφική τους καριέρα, ο Ακιντζί, ανέκαθεν αριστερός και επικεφαλής κατά καιρούς κινήσεων και μικρών πολιτικών κομμάτων της τουρκοκυπριακής Αριστεράς, ως δήμαρχος της κατεχόμενης Λευκωσίας, συνεργαζόταν (εκείνος μόνος από τους Τουρκοκυπρίους) με τον εμβληματικό δήμαρχο της Λευκωσίας Δημητριάδη, μακαρίτη πια, για την ένωση των δικτύων αποχέτευσης και υπονόμων της πόλης. Τότε από την «Πράσινη Γραμμή» περνούσαν μόνο οι γάτες και τα σπουργίτια. Οι σχέσεις του Ακιντζί με το σύστημα Ερντογάν είναι πολιτικά αντιθετικές και άκρως προβληματικές. Το σύστημα της Άγκυρας υπονομεύει κάθε του βήμα μέσω του δικού της μηχανισμού στα κατεχόμενα, με άτομα όπως ο λεγόμενος «πρωθυπουργός» και ομάδες εθνικιστών και ισλαμιστών που επιχειρούν εδώ και καιρό να «αυγατίσουν» πυρήνες των Γκρίζων Λύκων και του ισλαμιστικού κόμματος ΑΚΡ στη Βόρειο Κύπρο.

2) Στην Ελλάδα δημοσιοποιήθηκε η περίφημη δήλωση Ερντογάν μετά το αδιέξοδο στη Γενεύη σύμφωνα με την οποία οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις δεν πρόκειται ποτέ να εγκαταλείψουν το νησί. Παραθέτουμε αυτούσια τη δήλωση Ερντογάν, όπως επίσημα μεταφράστηκε από τις επίσημες ελληνοκυπριακές πηγές: «Τους το είπαμε ξεκάθαρα. Στις εγγυήσεις, στην ασφάλεια, μην περιμένετε ένα σύστημα εγγύησης στο οποίο δεν θα υπάρχει η Τουρκία, εμείς είμαστε αιωνίως (για πάντα - ilanihaye) εκεί. Δεύτερον, στο ζήτημα της ασφάλειας, όπως καθορίστηκε προηγουμένως, η Νότια Κύπρος και η τουρκική διοίκηση της Βορείας Κύπρου, με ίσους όρους, θα διατηρούσαν εκείνοι 950 και εμείς 650 στρατιώτες, αυτό είναι που πρέπει να συνεχιστεί, δεν υπάρχει ζήτημα ολοκληρωτικής απόσυρσης τουρκικού στρατού από εκεί. Εξάλλου, αυτό ήταν που συζητήσαμε και προηγουμένως με αυτό τον τρόπο. Σε περίπτωση που γίνεται σκέψη για κάτι τέτοιο, τότε και οι δυο πλευρές πρέπει να αποσύρουν τα στρατεύματά τους». Διερωτάται ο κάθε καλόπιστος παρατηρητής, τι σχέση έχει αυτή η δήλωση με το απόσπασμα που δημοσιοποιήθηκε και μάλιστα με σχόλια επί του αποσπάσματος, από το σύστημα των ελληνικών ΜΜΕ;

3) «Οι σχέσεις Αθήνας και Λευκωσίας είναι άριστες». Πριν ασχοληθεί

κανείς με το περιεχόμενο και την ουσία αυτής της φράσης οφείλει να γνωρίζει πως κανένας πρόεδρος της Κύπρου, κανένας πολιτικός, κανένα πολιτικό κόμμα δεν θα μπορούσε να εκθέσει ή να καταγγείλει ή ακόμη και να υπαινιχθεί καταγγελία κατά της Αθήνας. Οι διαφορές μεταξύ Αθήνας και Λευκωσίας συζητήθηκαν και συζητώνται μόνον «κεκλεισμένων των θυρών».

4) Επί της ουσίας. Οι σχέσεις μεταξύ του Έλληνα ΥΠΕΞ και του ηγέτη του ΑΚΕΛ κ. Άνδρου Κυπριανού λέγεται ότι είναι εξαιρετικά προβληματικές. Ο κ. Κοτζιάς επικαλείται, για να διαψεύσει τη φημολογία, επίσημες δηλώσεις. Ωστόσο η πραγματικότητα, η οποία δεν ομολογείται δημόσια, είναι εντελώς διαφορετική. Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, υπήρξε πολύ έντονο φραστικό αλλά άκρως πολιτικό επεισόδιο μεταξύ του ΓΓ του ΑΚΕΛ και του Έλληνα υπουργού με υπαινιγμούς για την «αριστεροσύνη» του ηγέτη της Κυπριακής Αριστεράς.

5) Οι σχέσεις του Έλληνα ΥΠΕΞ με τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ κ. Γκουτιέρρες, που είναι και βασικός παράγοντας στις εξελίξεις, είναι πολύ προβληματικές μέχρις αδιεξόδου. Την πληροφορία δημοσίευσε τη Δευτέρα που μας πέρασε η Cyprus Mail και αναδημοσιεύθηκε εκτενώς.

6) Σύμφωνα με άριστα πληροφορημένους κύκλους της Κυπριακής προεδρίας, οι σχέσεις του Έλληνα ΥΠΕΞ με τον πρόεδρο της Κύπρου είναι και αυτές προβληματικές. Ιδιαίτερα μετά την αλαζονική στάση της Αθήνας σε συνέντευξη τύπου όπου ο υπουργός ανακοίνωσε πως Λονδίνο, Άγκυρα και Αθήνα θα στελεχώσουν της επιτροπές τεχνοκρατών για τις περαιτέρω συζητήσεις. Ο Νίκος Αναστασιάδης κατέφυγε τηλεφωνικά στο Μαξίμου για να θέσει το βασικό ερώτημα. «Δηλαδή, η Ελλάδα, η Τουρκία και η Μεγάλη Βρετανία θα συζητούν για εμάς χωρίς τον Αναστασιάδη και τον Ακιντζί; Πόθεν προκύπτει τέτοια ανοησία;»

7) «Η Άγκελα Μέρκελ παρενέβη προσωπικά στο Μαξίμου προκειμένου εφεξής να αναλάβει τα νήια της διαχείρισης των συνομιλιών ο ίδιος ο Αλέξης Τσίπρας». Η πληροφορία αυτή δημοσιεύθηκε στον ελληνοκυπριακό και τουρκοκυπριακό τύπο τη Δευτέρα που μας πέρασε. Στην Αθήνα δεν υπήρξε κανένα ερώτημα ουσίας επί τούτου.

8) Η μυθοπλασία με τους «Χάρτες». Σύμφωνα με την πλειοψηφία των Ελλήνων αρθρογράφων ο χάρτης που κατέθεσε ο Ακιντζί είναι απαράδεκτος. Λάθος μέγα. Ο χάρτης του Αναστασιάδη προβλέπει 28,2% τουρκοκυπριακή διοίκηση, ενώ του Ακιντζί 29,2%. Και οι δύο χάρτες πληρούν τα κριτήρια της συμφωνίας του «Mont Pellerin» μεταξύ των δύο πλευρών. Και οι δύο αφίνουν το θέμα του διακανονισμού στην επαρχία Μόρφου υπό συζήτηση. Το θέμα αφορά την επιστροφή προσφύγων, υφίσταται διαφορά στους αριθμούς, πλην όμως δεν υπάρχει δογματική αντιμετώπιση του ζητήματος εκατέρωθεν.

9) «Η Ελλάδα παρουσιάστηκε πλήρως προετοιμασμένη στη Γενεύη». Μύθος. Η βρετανική πλευρά ήταν άριστα προετοιμασμένη, η τουρκική πολύ καλά προετοιμασμένη, η Αθήνα καθόλου μέχρις κωλυσιεργίας. Αυτό καταγγέλλεται αρμοδίως αλλά ανεπισήμως από τη Γενική Γραμματεία του ΟΗΕ, τη Λευκωσία, το ΑΚΕΛ (πάντα ανεπισήμως), τους Τουρκοκυπρίους. Σύμφωνα με Κύπριους πολιτικούς που παραβρέθηκαν στη Γενεύη, υπήρξε και έντονη δυσφορία στη διάσκεψη με ένα Non Paper που η

ελληνική αντιπροσωπεία δεν είχε «μελετήσει», ζήτησε χρόνο για τη μελέτη, πιάστηκε αδιάβαστη στη συνέχεια με αποτέλεσμα κάποια φαιδρά σχόλια και όχι μόνον.

10) «Η Κύπρος αποφασίζει, η Ελλάδα στηρίζει». Μύθος. Ίσως μάλιστα και ο κυρίαρχος αστικός μύθος. Υφίσταται σαφές «κενό συνεννόησης» μεταξύ των πραγματικών επιδιώξεων, προοπτικών και ιστορικής εξέλιξης των εμπλεκόμενων Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στη διαμόρφωση ενός κοινού μέλλοντος και των απόψεων ενός μεγάλου τμήματος του πολιτικού προσωπικού της Αθήνας. Η Αθήνα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει την Κύπρο ως νομαρχιακό τύπου πολιτικό φέουδο κατάλληλο για ίντριγκες, παίγνια και διαμόρφωση αντιπαλοτήτων. Πρόκειται για άλλη μία εκδήλωση της γνωστής νεοελληνικής ασθένειας, του διαχρονικού Κοτζαμπασιισμού.

11) Ο χειρότερος και επικινδυνότερος αστικός μύθος. «Οι Τουρκοκύπριοι είναι Τούρκοι». Μέγα σφάλμα. Όπως και οι Τουρκοκρητικοί, οι Τουρκοκύπριοι είναι εξισλαμισθέντες γηγενείς. Τα ελληνόπουλα επιτέλους πρέπει να πληροφορηθούν πως στο Ρέθυμνο, τα Χανιά, το Καστέλι, στο Ηράκλειο, πριν το 1924 και την Ανταλλαγή, τα παιδιά, μουσουλμανάκια ή χριστιανόπουλα, έπαιζαν στους μαχαλάδες μιλώντας κρητικά. Τα παιδιά τους, λίγα πια, εξακολουθούν να τα ομιλούν στη Φώκαια και στο Αϊβαλί. Αν επιθυμούν τώρα κάποιοι την ενσωμάτωση της Βορείας Κύπρου στην Τουρκία και να απαγορεύσουν στον Ακιντζί να ομιλεί την Κυπριακήν, τότε ας επιμείνουν. Είπαμε, Ελλάδα και Ελληνισμός δεν είναι πάντα ταυτόσημες έννοιες. **A**

«Οι Γεζίντι για τους δολοφόνους του ISIS (“Ισλαμικό Κράτος”) δεν έχουν την παραμικρή αξία· ούτε ζωντανοί, ούτε νεκροί. Θέλουμε να μάθει όλος ο κόσμος ότι ο λαός μας υφίσταται γενοκτονία. Θέλουμε να αποδοθεί δικαιοσύνη. Εμείς κατορθώσαμε να ξεφύγουμε από τα χέρια τους. Όμως 3.500 γυναίκες και παιδιά παραμένουν πάντα όμηροι και σκλάβοι τους. Και πεθαίνουν κάθε ημέρα χίλιες φορές».

Νάντια Μουράντ
και Λαμίγια Ατζί
Μπασάρ

Οι παραπάνω φράσεις είναι απόσπασμα από τις φορτισμένες ομιλίες δύο κοριτσιών Γεζίντι που υπήρξαν θύματα σεξουαλικής δουλείας των τζιχαντιστών τρομοκρατών του «Ισλαμικού Κράτους», αλλά κατόρθωσαν να δραπετεύσουν.

Οι ομιλίες τους έγιναν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Στρασβούργο, πριν έναν μήνα. Εκεί τότε, σε πανηγυρική τελετή – με τους ευρωβουλευτές και το κοινό όρθιους να χειροκροτούν ασταμάτητα – απενεμήθη στα δύο κορίτσια το Βραβείο Ζαχάρωφ 2016.

Νάντια Μουράντ, Λαμίγια Ατζί Μπασάρ, τα ονόματά τους. Είκοσι ενός ετών η μία. Δεκαεννέα η άλλη. Είναι Γεζίντι, από το χωριό Kocho της επαρχίας Sinjar του Ιράκ. Είναι, δηλαδή, μέλη αυτής της κοινότητας που το «Ισλαμικό Κράτος» εξοντώνει συστηματικά· είτε με μαχαίρι, είτε με δουλεία.

Μικρή αναφορά στους Γεζίντι. Ζουν εδώ και αιώνες κυρίως στο βόρειο Ιράκ. Ο πληθυσμός τους απροσδιόριστος, πάντως το πολύ έως μισό εκατομμύριο. Πρόκειται για εθνικά κουρδική κοινότητα. Μιλούν κουρδική διάλεκτο και έχουν δική τους αρχαία θρησκεία με στοιχεία από το Ισλάμ (Σούφι). Για τους τζιχαντιστές του ISIS είναι «ειδωλολάτρες οπαδοί του διαβόλου» και, συνεπώς, πρέπει να εξολοθρευτούν.

Τα δύο κορίτσια Γεζίντι. Θύματα του πιο ακραίου ισλαμοφασισμού. Και τι δεν υπέστησαν η Νάντια και Λαμίγια στο διάστημα της αιχμαλωσίας τους; Κακοποίηση κάθε είδους, ιδίως όμως σεξουαλική. Αλλεπάλληλους βιασμούς. Τις πούλησαν. Τις ξαναπούλησαν. Στα διαβόητα σκλαβοπάζαρα που έχουν στήσει στην περιοχή της Μοσούλης. Εξάλλου, αυτή

NANTIA MOURANT ΚΑΙ ΛΑΜΙΓΙΑ ΑΤΖΙ ΜΠΑΣΑΡ Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ISIS

Της ΤΕΤΑΣ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ήταν η βασική τους «ιδιότητα»: σεξουαλικές σκλάβες.

Κι όμως δραπετεύσαν. Η Λαμίγια στην προσπάθειά της να ξεφύγει από τους βασανιστές της, τραυματίστηκε βαρύτατα από έκρηξη νάρκης εδάφους, το πρόσωπό της σηματοδεύτηκε για πάντα, το ένα μάτι της αχρηστεύτηκε, τα κατάφερε όμως (Απρίλιος 2016). Η Νάντια τα κατάφερε κι αυτή, ευτυχώς χωρίς ανάλογες δοκιμασίες (Νοέμβριος 2014). Και οι δύο έφθασαν σε ασφαλή περιοχή του Ιράκ και από εκεί στην Ευρώπη. Χώρα υποδοχής, όπου ζουν σήμερα, η Γερμανία.

Μπορεί να ξαναφτιαχτεί μια ζωή ρημαγμένη, κατ' αυτόν τον τρόπο, στα είκοσι; Πώς θα είναι η Νάντια και η Λαμίγια ύστερα από δέκα χρόνια; Ποιο μέλλον μετά από ένα τέτοιο παρελθόν;

Παρακολούθησα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την τελετή απονομής του Βραβείου Ζαχάρωφ στα δύο κορίτσια Γεζίντι. Λεπτές. Μικροσκοπικές. Με μακριά μαύρα μαλλιά. Εύθραυστες. Σαν κλαράκια ήταν.

Δεν χρειάζεται πολλή ώρα. Αρκεί μόνο να τις δείτε μια στιγμή από κοντά. Κι ας μη γνωρίζετε τίποτα για τη ζωή τους. Θα καταλάβετε ότι είναι θύματα τρομερής κακοποίησης.

Δεν θα ξεχάσω το διαλυμένο, άδαιο βλέμμα τους. Ανέκφραστα τα πρόσωπά τους. Εντελώς. Αλλά και η φωνή τους, παρ' ότι δυνατή και σταθερή, είναι επίσης άδεια όπως το βλέμμα τους.

Μετά την απονομή, στον χώρο δίπλα από το αμφιθέατρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου οι δημοσιογράφοι έπαιρναν σειρά για να κάνουν συνεντεύξεις με τις δύο βραβευμένες. Χαμός, συνεργεία, μικρόφωνο, καλώδια. Δεν ζήτησα να μιλήσω μαζί τους. Μου αρκούσε η μαρτυρία τους, όσα μόνες τους είπαν για τη φρίκη που έζησαν. Κάποιες φορές, εκ των πραγμάτων,

τα περιθώρια για δημοσιογραφικές ερωτήσεις εξαντλούνται.

Ποιες ερωτήσεις; Εκτός από αυτά που υπέστησαν οι ίδιες, υπάρχουν και εκείνα που συνέβησαν μπροστά τους. Η Νάντια Μουράντ είδε να σκοτώνουν τους έξι αδελφούς και τη μητέρα της. Η Λαμίγια Ατζί Μπασάρ είδε τη μικρή της φίλη που μαζί προσπαθούσαν να δραπετεύσουν να πατά νάρκη. Κόλαση.

Τα πράγματα με το όνομά τους. Η απονομή του Βραβείου Ζαχάρωφ στα δύο κορίτσια Γεζίντι ήταν μια άριστη επιλογή. Όμως επιλογή «ασφαλής», χωρίς πολιτικό κόστος για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Θα σημειώσω ότι υποψήφιος (φιναλίστ) για το Βραβείο ήταν, επίσης, ο Τζαν Ντουντάρ, ο διαπρεπής και θαρραλέος Τούρκος δημοσιογράφος, αρχισυντάκτης της εφημερίδας «Τζουμχουριέτ», σύμβολο αντίστασης απέναντι στον σουλτάνο Ερντογάν.

Από κοινού. Το Βραβείο Ζαχάρωφ μπορούσε φέτος να δοθεί από κοινού (έχει γίνει κι άλλες φορές) στα δύο κορίτσια Γεζίντι και στον Τούρκο δημοσιογράφο. Μια τέτοια βράβευση θα ενοχλούσε βέβαια τον σουλτάνο... Θα βοηθούσε όμως αυτούς που στην Τουρκία υπερασπίζονται στις πιο αντίξοες συνθήκες την ελευθερία της έκφρασης. Κρίμα.

Επιστροφή στις βραβευμένες που δεν το βάζουν κάτω. Έχουν γίνει η φωνή των Γεζίντι, η φωνή των θυμάτων δουλείας του «Ισλαμικού Κράτους». Ακούραστες πρέσβειρες καλής θέλησης και ακτιβίστριες.

Πώς γίνεται ένα θύμα να «μεταμορφωθεί» το τραύμα του – ένα τέτοιο τραύμα μάλιστα – σε διεθνή εκστρατεία ενημέρωσης και σε αίτημα δικαιοσύνης; Αυτό κάνουν η Νάντια Μουράντ και η Λαμίγια Ατζί Μπασάρ. Ίσως είναι αυτός ο μόνος τρόπος· ο μόνος τρόπος για να συνεχίσει να υπάρχει ζωή μετά τον ISIS. **Α**

ΚΑΠΟΙΕΣ
ΦΟΡΕΣ, ΕΚ ΤΩΝ
ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ,
ΤΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ
ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟ-
ΓΡΑΦΙΚΕΣ
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
ΕΞΑΝΤΛΟΥΝΤΑΙ

Η ΕΥΡΩΠΗ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΩΦ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ

Της ΤΕΤΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Στο σημερινό φύλλο της Α.Υ. ολοκληρώνεται μια ενότητα που τη συνθέτουν δέκα κείμενα (το δέκατο δημοσιεύεται στις διπλανές στήλες). Ποιος είναι ο συνδετικός τους κρίκος; Το Βραβείο Ζαχάρωφ. Και πιο συγκεκριμένα: η πολιτική και η ηθική διάστασή του που προσπάθησα να την αναδείξω μέσα από τις συγκλονιστικές ιστορίες μιας σειράς προσωπικοτήτων βραβευμένων με αυτό.

Το Βραβείο Ζαχάρωφ το απονέμει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Κάθε χρόνο. Από το 1988. Με αυτό τιμά άτομα ή και οργανώσεις που υπερασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ελευθερία της έκφρασης σε συνθήκες εξαιρετικά ακραίες έως οριακές. Με υψηλό, πολύ υψηλό, προσωπικό κόστος.

Αντρέι Ζαχάρωφ (1921-1989). Ο επιφανής Ρώσος πυρηνικός φυσικός που συγκρούστηκε με το σοβιετικό ολοκληρωτικό καθεστώς, υπέστη ένα σωρό διώξεις, αλλά δεν ταλαντεύτηκε στιγμή. Εμβληματική μορφή του αγώνα για πολιτικές ελευθερίες στην τότε Σοβιετική Ένωση. Προς τιμήν του το βραβείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου φέρει το όνομά του.

Παρακολουθώ το Βραβείο Ζαχάρωφ αρκετά χρόνια. Με σταθερό ενδιαφέρον. Οι αξίες του –τα ανθρώπινα δικαιώματα και η ελευθερία της έκφρασης– αποτελούν το θεμέλιο του πολιτισμένου και δημοκρατικού κόσμου, εάν και εφόσον θέλει να είναι πολιτισμένος και δημοκρατικός. Θα προσθέσω ότι αυτές είναι, επίσης, θεμελιώδεις αξίες της Ευρώπης, εάν και εφόσον θέλει όχι μόνο να λέγεται αλλά να είναι *Ευρώπη*.

Μια παρατήρηση. Το Βραβείο Ζαχάρωφ, αν και είναι ένα βραβείο που βάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα στο κέντρο του δεν έχει ακόμη την αποδοχή και την αναγνώριση που θα έπρεπε. Αυτό ισχύει ιδίως στη χώρα μας: προσωπικά, δεν μου κάνει εντύπωση.

Στην Ελλάδα ανθεί η επιλεκτική ευαισθησία ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα. Διπλά στάνταρ. Υπάρχουν καλά και κακά θύματα. Υπάρχουν παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων τις οποίες καταδικάζουμε με οργή και άλλες –φρικαλέες μάλιστα– για τις οποίες δεν ψελίζουμε λέξη. Πώς έτσι;

Μια ιδεοληψία: αυτή είναι, κατά τη γνώμη μου, η κύρια αιτία. Στην Ελλάδα είναι διάχυτη μια ιδεοληψία –αριστερή, αλλά όχι μόνον– βαθιά αντιευρωπαϊκή και αντιδυτική. Εάν, λοιπόν, τα ανθρώπινα δικαιώματα παραβιαστούν σε μια χώρα που «κολλάει» με τα στερεότυπα αυτής της ιδεοληψίας, τότε υψώνουμε λάβαρα διαμαρτυρίας. Εάν, όχι, κάνουμε τα στραβά μάτια.

Όταν το καθεστώς Πούτιν δολοφονεί –πολιτικούς αντιπάλους ή δημοσιογράφους– δεν πολυσκοτιζόμαστε. Ομοίως δεν μας ενόχλησε η σφαγή των Βοσνίων από τον Μιλόσεβιτς. Παρομοίως δεν στηλιτεύουμε την καταστολή των πιο θεμελιωδών ελευθεριών σε χώρες όπως η Κούβα και όποιες άλλες προοδευτικές δικτατορίες.

Όταν όμως γίνεται η παραμικρή παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Δύση –κατά προτίμηση στις ΗΠΑ– τότε περισσεύουν οι καταγγελίες και οι διαδηλώσεις.

Το Βραβείο Ζαχάρωφ, όμως, δεν αντιμετωπίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα με επιλεκτική ευαισθησία. Γι' αυτό δεν είναι πολύ του γούστου μας. Αυτή είναι η μαύρη αλήθεια.

Μια φράση του Αντρέι Ζαχάρωφ για τον επίλογο. Την χρησιμοποιούσε συχνά. Φράση μαύρης αισιοδοξίας: «Ούτε η νίκη διαρκεί για πάντα στη ζωή, αλλά ούτε και η ήττα».

Τα δέκα κείμενα της ενότητας ήταν για τους...

Αντρέι Ζαχάρωφ

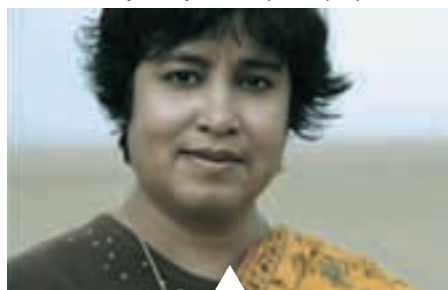
Αλί Φερζάτ (Βρ. Ζαχάρωφ 2011)

Ρωσική Οργάνωση "Memorial" (Βρ. Ζαχάρωφ 2009)

Αλεξάντερ Ντούμπτσεκ (Βρ. Ζαχάρωφ 1989)

Τασλίμα Νασρίν (Βρ. Ζαχάρωφ 1994)

Εφημερίδα "Oslobodjenje" (Βρ. Ζαχάρωφ 1993)

Χάουα Ιμπραϊμ (Βρ. Ζαχάρωφ 2005)

Βέι Ζινγκσένγκ (Βρ. Ζαχάρωφ 1996)

Γκιγιέρμο Φαρίνις (Βρ. Ζαχάρωφ 2010)

Νάντια Μουράντ και Λαμίγια Ατζί Μπασάπ (Βρ. Ζαχάρωφ 2016)

Ο κ. **Λεωνίδας Αντωνακόπουλος**, επικεφαλής του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα, παραθέτει ορισμένες παρατηρήσεις και σκέψεις για το Βραβείο Ζαχάρωφ και τη σημασία του.

«Το Βραβείο Ζαχάρωφ επιβραβεύει εκείνους που αγωνίζονται για την προάσπιση της ελευθερίας της σκέψης και της έκφρασης σε συνθήκες όχι απλώς αντίξοες αλλά αδιανόητες για τα δικά μας ευρωπαϊκά δεδομένα· αυτό καλό θα ήταν να μη το ξεχνάμε.

«Το Βραβείο απονέμεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάθε χρόνο και αποτελεί την πιο υψηλή διάκριση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρώτη φορά απενεμήθη το 1988, από κοινού στον Νέλσον Μαντέλα και στον σοβιετικό αντιφρονούντα Ανατόλι Μαρτσένκο (μετά θάνατον). Με το Βραβείο Ζαχάρωφ υπογραμμίζεται ακριβώς η προσήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με αιχμή την ελευθερία της σκέψης και της έκφρασης.

«Θα σημειώσω ότι η ελευθερία της σκέψης και της έκφρασης –εκτός από κορυφαίο πολιτικό και ηθικό ζήτημα– είναι στο κέντρο της άσκησης της αντιπροσωπευτικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Διλαδή στο κέντρο του ευρωπαϊκού δυτικού προτύπου κοινωνίας.

«Στην Ελλάδα, το Βραβείο Ζαχάρωφ κατά τη γνώμη μου δεν έχει βρει ακόμη τη θέση που του αξίζει. Τα τελευταία χρόνια, πάντως, είναι πιο αναγνωρισμένο από ό,τι ήταν παλαιότερα.

«Τέλος θέλω να τονίσω το εξής: τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπου και αν παραβιάζονται, μας αφορούν εξίσου».

Ο απρόσιτα προσιτός ΗΛΙΑΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η σκηνοθέτρια του ντοκιμαντέρ «Ενας υπόγειος κόσμος», Καλλιόπη Λεγάκη, μιλάει για τη γνωριμία της και τη συνεργασία της με τον Ηλία Πετρόπουλο

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΝΩΛΕΛΗ

Σύμφωνα με την επιθυμία του, η σύντροφός του Μαίρη Κουκουλέ άδειασε τη στάχτη του σε έναν υπόνομο του Παρισιού και έσπασε την τεφροδόχο.

Η πρώτη προσέγγιση

Τον γνώρισα μέσα από τα βιβλία του το 1982, όταν ήμουν φοιτήτρια στη Φιλοσοφική. Κάπου εκεί στη Σόλωνος, στα βιβλιοπωλεία γύρω από τη σχολή, διαβάζω έναν τίτλο «Το εγχειρίδιον του καλού κλέφτη», το αγοράζω και το διαβάζω μέσα σε ένα απόγευμα. Εντυπωσιάστηκα από τον τρόπο που έγραφε και αρχίζω να τον αναζητώ και να διαβάζω τα πάντα γύρω από αυτόν. Περνάνε είκοσι χρόνια, στο μεταξύ διαβάζω αδιάλειπτα όλα τα βιβλία του που κατά καιρούς εκδίδονται και τότε προτείνω στη συνεργάτιδά μου να κάνουμε ένα ντοκιμαντέρ για αυτόν τον παράδοξο συγγραφέα που ζει αυτοεξόριστος στο Παρίσι. Οι φήμες έλεγαν ότι δεν δέχεται εύκολα να μιλήσει, ότι διώχνει ανθρώπους και προτάσεις και γενικότερα ότι δεν είναι εύκολο να τον προσεγγίσουμε. Η πρώτη μου προσπάθεια έγινε μέσω του περιοδικού «Μανδραγόρας» το οποίο τότε φιλοξενούσε ένα αφιέρωμα. Μίλησα στον εκδότη του περιοδικού, τον Κώστα Κρεμμύδα, ο οποίος είχε φιλικές σχέσεις με τον Πετρόπουλο και τη σύντρόφό του Μαίρη Κουκουλέ. Παίρνω τις απαραίτητες συστάσεις και αποφασίζω να επικοινωνήσω απευθείας με τον Πετρόπουλο. Του έγραψα λοιπόν μια επιστολή σε πολυτονικό –είμαι της παλιάς σχολής– μιας κι είχα μάθει ότι ο ίδιος το λατρεύει. Αρχίζει ένα εξάμηνο αλληλογραφίας που καταλήγει σε μια πρόσκληση στο Παρίσι.

Η γνωριμία στο Παρίσι

Ξημερώνει η όμορφη μέρα του ταξιδιού όπου με τη συνεργάτιδα και παραγωγό μου, τη Μαρούλα Γεντέκου, φτάνουμε στο Παρίσι. Έχω μια κάμερα καινούργια που ακόμα δεν έχω μάθει τη λειτουργία της μιας κι είναι ένα μοντέλο με το οποίο δεν έχω ξαναδουλέψει. Είμαι αρκετά προετοιμασμένη, έχω διαβάσει όλο το σύμπαν γύρω από εκείνον αλλά η αγωνία μου δεν περιγράφεται. Φτάνουμε στη Rue Mouffetard, στον αριθμό 4, μια συνοικία κυρίως μεταναστών. Χτυπάμε δειλά το κουδούνι για να μπούμε σε μια εσωτερική αυλή. Ο Πετρόπουλος μένει στο δεύτερο όροφο, ανεβαίνουμε μια ξύλινη σκάλα και μας ανοίγει η Μαίρη Κουκουλέ η οποία μας στέλνει στη σοφίτα του. Χτυπάμε την πόρτα της σοφίτας και μας ανοίγει ένας κομψότατος κύριος με κουστούμι και γραβάτα σε απόλυτο συνδυασμό χρωμάτων. Φοράει μια υπέροχη αντρική κολόνια. Είναι τόσο εντυπωσιακός που έκανα ένα βήμα πίσω. Έχοντας διαβάσει τα γραπτά του, την εμμονή του με το περιθώριο, η αλήθεια είναι ότι περίμενα να συναντήσω έναν άνθρωπο με μια πιο ατημέλητη εμφάνιση. Είχε μεγάλη αγάπη στο ωραίο ντύσιμο, στα κουστούμια, στις καλές γραβάτες. Κάποια στιγμή μάς είπε πως όταν ταξίδευε στη Ρώμη για την κηδεία του Φελίνι, γύρισε πίσω με μια συλλογή από ιταλικές γραβάτες. Είχε τρέλα με τις γραβάτες και τα αρώματα. Βλέπουμε λοιπόν στην πόρτα της σοφίτας τον κομψότατο κύριο Πετρόπουλο να μας λέει «Περάστε». Νομίζω πως έτρεμα. Την πρώτη μέρα συζητούσαμε για ώρες. Στο γραφείο του, ένα δωμάτιο όπου ακόμα και τα παράθυρα καλύπτονταν από ράφια με βιβλία, άπειρα μολύβια και μαρκαδοράκια. Τα κοιτάζα με περιέργεια που τον ανάγκασε να μου πει: «Τα θαυμάζεις τα μολύβια μου, ε; Και ο Καρούζος το ίδιο έκανε αλλά πού και πού μου έπαιρνε και κανένα φεύγοντας».

Η συζήτηση σταματούσε μόνο το μεσημέρι που μας πήγαινε για φαγητό σε ένα υπέροχο παριζιάνικο εστιατόριο και μας κερνούσε. Του άρεσε να μαγειρεύει ο ίδιος για τους καλεσμένους του ή να τους κάνει το τραπέζι σε ένα από τα γαλλικά εστιατόρια που σύχναζε. Φιλόξενος και γαλαντόμος. Το αγαπημένο του φαγητό ήταν η φασολάδα, τη μαγειρεύε αριστοτεχνικά, όπως και πολλά άλλα φαγητά, γιατί ήταν δεινός μάγειρας. Κάποια στιγμή που μιλούσαμε για το εξαιρετικό βιβλιαράκι του με τίτλο «Η φασολάδα», μου έλεγε ότι είχε μαγειρέψει φασολάδα ακόμα και στον μεγάλο ποιητή Λουί Αραγκόν, που κυριολεκτικά ενθουσιάστηκε με τις μαγειρικές του επιδόσεις.

Το ντοκιμαντέρ

Μετά από ώρες συζητήσεων και γευμάτων, το απόγευμα της τρίτης μέρας του ζήτησα να ανοίξω την κάμερα. Μου είπε «φυσικά!». Ήταν Σεπτέμβρης του 2002, κατέγραψα υλικό τριών ημερών χωρίς τότε να γνωρίζω ότι αυτό θα είναι και το τελικό υλικό. Γύρισα στην Αθήνα αλλά όσο καιρό περίμενα την έγκριση από το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου η ζωή είχε άλλα σχέδια. Η έγκριση ήρθε τελικά τον Ιούνιο του ίδιου έτους. Του τηλεφώνησα ενθουσιασμένη για να τον ενημερώσω αλλά εκείνος είχε πάρει τα αποτελέσματα των εξετάσεων του που είχαν δείξει τα δυσάρεστα για την υγεία του. Μου απαντάει ο αυτόματος τηλεφωνητής, κάτι πολύ σπάνιο μιας και περνούσε ώρες στο γραφείο του δουλεύοντας. Έμπαινε στο γραφείο του το πρωί, εκεί έπινε τον καφέ του, «οθωμανικό» όπως έλεγε αστειευόμενος. Εκεί έτρωγε τα σύκα και τα σταφύλια του και σταματούσε μόνο για το γέυμα του το μεσημέρι. Το απόγευμα επέστρεφε και δούλευε πάλι ως αργά το βράδυ. Το να μην μπορούμε να τον βρούμε στο γραφείο σήμαινε ότι κάτι είχε αλλάξει στη ρουτίνα του. Όντως, όταν μιλήσαμε με τη σύντρόφό του μας ενημέρωσε για τη δυσάρεστη τροπή. Νοσηλεύόταν.

Αποφασίσαμε να πάμε στο Παρίσι, ένιωθα ότι έπρεπε να τον συναντήσω. Δεν ήταν μόνο το ντοκιμαντέρ, ήταν κυρίως η ανάγκη μου να μιλήσω μαζί του διαι-

σθανόμενη ότι θα ήταν οι τελευταίες φορές που θα μπορούσαμε να συναντηθούμε και να συνομιλήσουμε. Όσο καιρό δούλευα για το ντοκιμαντέρ τον είχα πια νιώσει πολύ δικό μου άνθρωπο – ένας δεσμός που δημιουργείται πάντα με τα πρόσωπα που κινηματογραφώ.

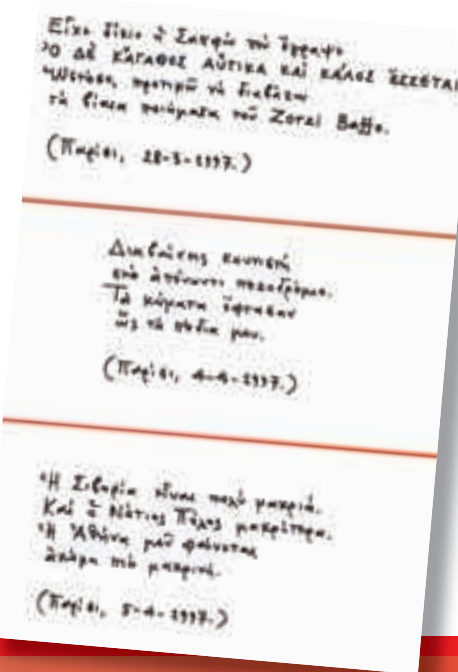
Ταξιδέψαμε πάλι με τη συνεργάτιδά μου και με τη διευθυντή φωτογραφίας, τον Πάννη Μισουριδή. Φτάσαμε στο νοσοκομείο, σταθήκαμε κάτω από το παράθυρο και περιμέναμε να τον δούμε. Δεν δέχτηκε να τον συναντήσουμε. «Δεν μπορώ να δεχτώ κόσμο με τις πιτζάμες» είπε χαρακτηριστικά. «Θα τους συναντήσω όταν είμαι καλά». Δεν έγινε ποτέ καλά. Με είχε εμπιστευτεί όμως και μέσα σε όσα άφησε τακτοποιημένα μου άφησε υλικό να χρησιμοποιήσω καθώς και πρόσβαση στα αρχεία του για να ολοκληρωθεί η ταινία. Είχε μιλήσει σε φίλους και γνωστούς του και τους είχε ενημερώσει να μου μιλήσουν για το ντοκιμαντέρ που ετοιμάζα. Ο Πετρόπουλος είχε έναν κύκλο φίλων, κυρίως ζωγράφων και συγγραφέων, που ήταν αρκετά νεότεροι από τον ίδιο και ήταν όλοι ενημερωμένοι και φυσικά πρόθυμοι να μιλήσουν για το φίλο τους. Όταν τους προσέγγισα με περίμεναν όλοι. Πέθανε στις 3 Σεπτεμβρίου του 2003. Τα επόμενα γυρίσματα που έκανα ήταν στην κηδεία του.

Η κηδεία

Φτάσαμε τη μέρα της κηδείας, πήγαμε στο κρεματόριο και εκεί μάθαμε από τη σύντρόφό του ότι της είχε αφήσει εντολή να τραβήξουμε πλάνα του πριν κλείσει το φέρετρο. Δύσκολη στιγμή. Το πλάνο του νεκρού Ηλία Πετρόπουλου δεν το χρησιμοποίησα ποτέ. Η δική μου στάση απέναντι στους νεκρούς είναι διαφορετική από τη στάση που είχε ο ίδιος εν ζωή. Ανήκουσε σε διαφορετικές σχολές, εγώ είμαι της αρχαιοελληνικής άποψης που λέει ότι ο νεκρός είναι στο παρασκήνιο και ποτέ στο προσκήνιο και αν είναι στο προσκήνιο είναι πάνω στο εκκύκλημα. Ο ίδιος ήταν άλλης φιλοσοφίας για αυτό και είχε τραβήξει φωτογραφίες από τους αγαπημένους του ρεμπέτες νεκρούς. Το ίδιο είχε κάνει με τον Νίκο Γαβριήλ Πεντζίκη και τον Άρη Αλεξάνδρου τους οποίους αγαπούσε πολύ. Θεωρούσε πως αυτή ήταν η ύστατη στιγμή αποχαιρετισμού του αγαπημένου του προσώπου. Στα Βαλκάνια υπάρχει αυτή η κουλτούρα, παλιότερα έστηναν μάλιστα τους νεκρούς ενώ υπάρχουν μέχρι σήμερα φωτογραφίες οικογενειών με το νεκρό τους. Τα δικά μου γυρίσματα ξεκινούν από την ώρα της κηδείας. Την ώρα που τον αποχαιρετούν υπό τους ήχους του ρεμπέτικου τραγουδιού που ο ίδιος διάλεξε. Επίσης υπάρχει η στιγμή που, σύμφωνα με την επιθυμία του, η σύντροφός του αδειάζει τη στάχτη του σε έναν υπόνομο του Παρισιού και σπάει την τεφροδόχο. Η τελευταία του παραγγελία. Και μάλιστα η τεφροδόχος δεν ήταν άλλη από το βάζο που είχε πάντα στο γραφείο του και φύλαγε τις καραμέλες του.

Η ολοκλήρωση του ντοκιμαντέρ

Με το θάνατο του Ηλία Πετρόπουλου λογικά θα έπρεπε να σταματήσει και η ταινία μου. Ξαφρικά βρίσκομαι να έχω την έγκριση του ίδιου, την έγκριση του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, αλλά να μην έχω τον ίδιο πέραν των γυρισμάτων

ΑΡΧΕΙΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ
ΗΛΙΑ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ
17-8-1976

en Sacy, 17-8-1976.
(μπρός στο σπίτι που γεννήθηκε ο RESTIF de la
BRETONNE.)

H.Π.

της πρώτης επίσκεψής μου στο Παρίσι. Ο ήρωας της ταινίας είναι απών πλέον. Η αρχική ιδέα που είχα στο μυαλό μου ήταν να τραβήξω πλάνα με τις ατέλειωτες συζητήσεις που συνήθιζε να κάνει. Φίλοι του έλεγαν ότι μπορούσαν να κάθονται και να μιλάνε για ώρες, όλη τη νύχτα ακόμα χωρίς ο ίδιος να κουράζεται. Είχα φανταστεί να βρεθώ σε μια τέτοια βραδιά και να την κινηματογραφήσω. Η γοητεία βέβαια στον κινηματογράφο είναι και η ανατροπή που γεννάει καινούργια πράγματα. Σκέφτηκα λοιπόν πως ο Πετρόπουλος ποτέ δεν ήταν μόνος του, τον περικύκλωνε πάντα ένας κόσμος από διανοούμενους καλλιτέχνες αλλά και το περιθώριο το οποίο είχε προσεγγίσει με τον τρόπο του. Ένας κόσμος πάνω και κάτω. Ξεκίνησα την αναζήτηση, μπήκα σε στέκια που δεν φανταζόμουν. Τόσο ρεπεράζ δεν το πίστευα. Νομίζω πως για να βρω την ταβέρνα που γυρίστηκαν τα πλάνα με τον Νίκο Κομετζή πήγα σε κάθε ταβέρνα που υπάρχει στην Αττική. Το ίδιο και για τον Γενίτσαρη, τον ρεμπέτη. Πήγα μέχρι το «καταγώγιο» έξω από τον Άγιο Κωνσταντίνο, το οποίο ο ίδιος ο Πετρόπουλος περιγράφει όταν μιλάει στην κάμερα. Βρήκα και τη Βάσω με τον παπαγάλο, την ιερόδουλη που τον είχε ξεναγήσει όταν έγραφε για τους οίκους ανοχής. Όταν τη βρήκα ήταν ογδόντα ετών και παρά την αρχική της απόφαση δεν δέχτηκε τελικά να μιλήσει στην κάμερα.

Συνολικά είχα εκατόν είκοσι ώρες υλικό και εφτακόσιες ώρες μοντάζ. Μια μεγάλη δοκιμασία για μένα από όπου έπρεπε να ανταπεξέλθω και μάλιστα με σεβασμό στη μνήμη κάποιου που με είχε σημαδέψει με τα γραπτά του και κυρίως με τους τρόπους του και την προσωπικότητά του. Μιλώντας για αυτόν, νομίζω ότι κανένας άλλος εκτός από τον Ηλία Πετρόπουλο δεν κατάφερε να έχει αυτή την ισορροπία ανάμεσα στους κόσμους που ζούσε και δούλευε. Αμφισβητίας, ρομαντικός, εριστικός. Συλλέκτης πληροφοριών. Όταν η σύντροφός του μας άνοιξε τα αρχεία του δεν μπορούσαμε να πιστέψουμε το υλικό που είχε σε κάθε φάκελο.

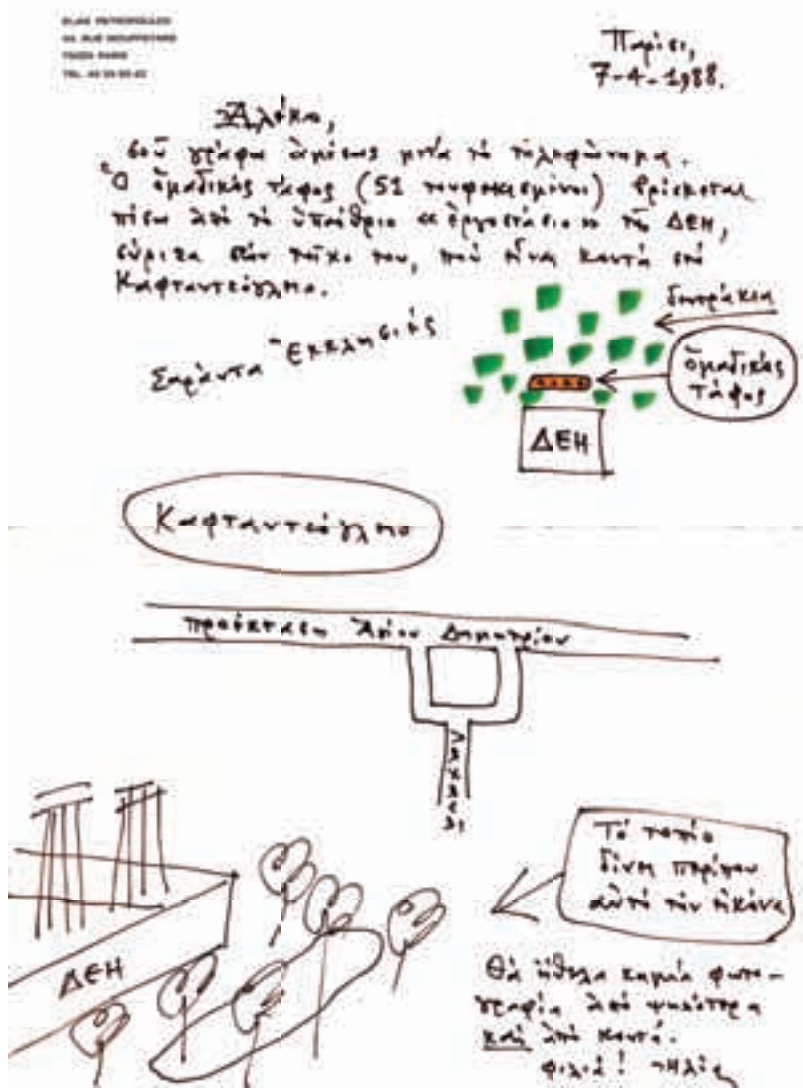
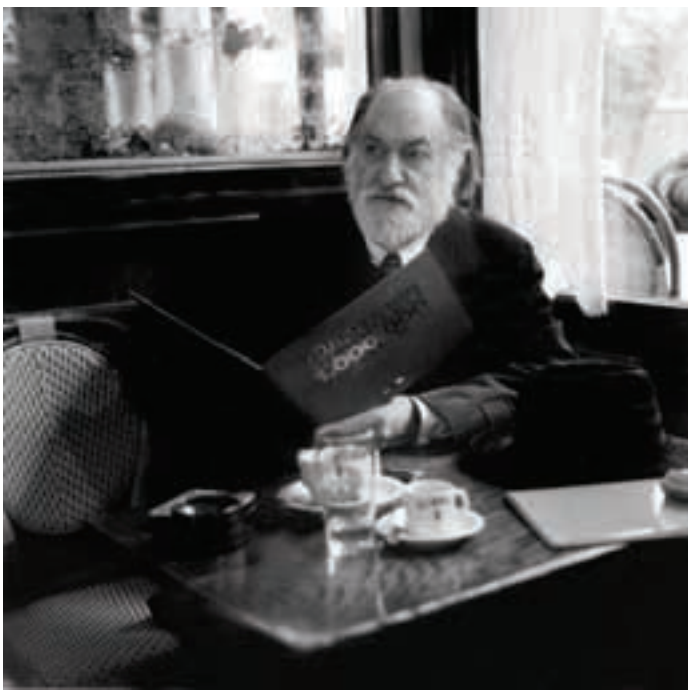
Αυτός ήταν ο προσωπικός του θρίαμβος και ένα από τα θέματα που θέλησα να φανεί στο ντοκιμαντέρ. Η μέθοδός του δε, υπήρξε πρωτοποριακή στο ερευνητικό πεδίο. Γνώρισε τους φυλακόβιους στη φυλακή (κάθε βιβλίο και καταδίκη), τους περιθωριακούς στο περιθώριο και τους διανοούμενους στους κύκλους τους. Εγκαίνιασε τη φωτογραφία και το σκίτσο στη λαογραφία. Υπήρξε ανατρεπτικός, πρωτοπόρος, μοναδικός, ένας φλεγόμενος ποιητής του καιρού μας. Ας τον θυμόμαστε έτσι.

Η αφήγηση της Καλλιόπης Λεγάκη κυλούσε σαν τρεχούμενο νερό. Διατηρεί την ίδια αγάπη και το θαυμασμό με τον οποίο τον πρωτοηλπίασε τότε. Γελάει όταν θυμάται τα αστεία του και συγκινείται καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησής μας. Φύγαμε από το σπίτι της με τα λόγια του Ηλία Πετρόπουλου ζωντανά και επίκαιρα σαν να τα είχαμε ακούσει από τον ίδιο και με τη συγκλονιστική του στάση να μας προβληματίζει ακόμα. «Καλά κάνω και τα διατηρώ τα συμπλέγματά μου, αυτά μου δίνουν τροφή. Δε θέλω να λειάνω τις πέτρες μέσα μου. Τις θέλω να είναι αγκωνάρια να πληγώνουν κι εμένα, να πληγώνουν και του άλλους». Α

*Ευχαριστίες στον Μύρωνα Παβένο για τη φωτογραφία της Καλλιόπης Λεγάκη και τη σημαντική συμβολή του στη συζήτηση.

Η σκηνοθέτρια του ντοκιμαντέρ «Ένας υπόγειος κόσμος», Καλλιόπη Λεγάκη

Έφυγε.
Τα ληκτά βεντόνια
έμειναν τσαλακωμένα.
Βρήκα πάνω τους
λίστες μουνότριχες.
(Παρίσι, 8-12-1994.)

Για όσους θέλουν **περισσότερη**
ΕΝΥΔΑΤΩΣΗ, ΑΝΕΣΗ, ΦΡΕΣΚΑΔΑ

ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ
φακών επαφής
ULTRA™

BAUSCH + LOMB™
A company of Valeant Pharmaceuticals International, Inc.

Σκεφτόμουν τι θα ή-
μουν εγώ στην οδό
Μάρνη, στο πέρασμα
του χρόνου. Το 1910 θα
είχα γαλατάδικο μπρο-
στά στον Κυκλοβόρο, το
χειμαρρο που και σή-
μερα κυλάει κάτω από
τη Μάρνη. Τη δεκαετία
του '30 θα ήμουν ευ-
κατάστατος Ευρωπαίος
ταξιδιώτης και θα έμενα
στο νεοκλασικό ξενο-
δοχείο Semiramis. Κάθε
πρωί, κουμπώνοντας το
γυλέκο μου, θα άνοιγα
το παράθυρο για μια τε-
λευταία ματιά στην πό-
λη πριν αρχίσω τη βόλτα
μου. Το '50 θα ήμουν
επαρχιώτης τεχνίτης
που θα αναζητούσα υλι-
κά για τη δουλειά μου,
το '80 ευκατάστατος
γιατρός με ιατρείο στον
πρώτο όροφο και δια-
μέρισμα στο ρετιρέ μιας
αριστοκρατικής πολυ-
κατοικίας με μαρμάρινα
πατώματα. Στις αρχές
του 2000 θα έπινα η-
ρωίνη και θα είχα στέκι
την πλατεία Βάθη. Δέκα
χρόνια μετά κοπέλα που
με το ζόρι την έβγαζαν
στο δρόμο, γέρος που
κλείδωνα πόρτες και
παράθυρα με το που
έπεφτε ο ήλιος ή μετα-
νάστης που περίμενε
μήπως τον πάρει κανείς
για δουλειά.

Περπατούσα στη Μάρνη και κοι-
τούσα το κατάλευκο σεντόνι που
στέγνωνε δίπλα στον γκριζο από
το καυσαέριο τοίχο, σε ένα μικρό
μπαλκονάκι του τρίτου ορόφου
μιας μεγάλης, παλιάς πολυκατοικίας. Λίγο παρα-
κάτω ένα γωνιακό εγκαταλειμμένο νεοκλασικό
έδειχνε έτοιμο να καταρρεύσει...

«Ζήσαμε άγριο ροκ εδώ πέρα. Η περιοχή από τα τέλη του '90 άρχισε να τρίζει και φτάσαμε περίπου στο 2013-14 που είπαμε ότι δεν πάει άλλο. Σήμερα, σίγουρα δεν είναι η χειρότερη φάση της οδού Μάρνη, η οποία είναι μια λεωφόρος με μεγάλες πολυκατοικίες κυρίως του '50, ο δρόμος που βγάζει στο "Λούβρο" της Αθήνας, το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Είναι μια οδός η οποία, εκτός τις δύσκολες καταστάσεις, έχει ζήσει και χλιδές στο παρελθόν, με κατοίκους αστούς, οι οποίοι διέθεταν κουλτούρα και εγκράτεια», λέει ο Μάριος Στρόφαλης, συνθέτης, όπως επίσης εμπνευστής και διευθυντής του φεστιβάλ «Μικρό Παρίσι», που πραγματοποιείται κάθε χρόνο στους γύρω δρόμους. Μάρνης λέγεται ο παραπόταμος του Σικουάνα. Μαιζώνος, Καρόλου, Φαβιέρου, Σατωβριάνδου, Βερανζέρου, είναι όλες οδοί με γαλλικά ονόματα, ένας φόρος τιμής στη Γαλλία για τη συνεισφορά της στη ναυμαχία του Ναυαρίνου και στην οργάνωση του ελλη-
νικού στρατού στην επανάσταση του '21.

Το νεοκλασικό στο νούμερο 27 κατασκευάστηκε το 1938. Από τότε έως και το σεισμό του 1999 λειτουργούσε ως ξενοδοχείο Semiramis. Στη συνέχεια άλλαξε χέρια, ανακαινίστηκε και από το 2004 επαναλειτο-
υργεί ως Art Hotel Athens. Η Μιράντα Χούντα είναι η ευγενική ιδιοκτήτριά του: «Περισσότερο από το 90% των κρατήσεών μας γίνονται από το Ίντερνετ. Πελάτες μας είναι κυρίως Ευρωπαίοι αλλά και απ' όλο τον κόσμο, Κινέζοι, Αυστραλοί. Συνήθως κάθονται από Παρασκευή με Δευτέρα, έρχονται με φθηνές πτήσεις. Καλά πάει ο τουρισμός και η περιοχή έχει καλύτερεύσει, όμως υπάρχει δουλειά ακόμη για να γίνει. Χρειάζονται περισσότερη καθαριότητα, καλός φωτισμός, να φτιαχτούν τα πεζοδρόμια. Επίσης, η περιοχή από την Ομόνοια και προς τα κάτω είναι αρκετά υποβαθμισμένη. Φεύγοντας ο τουρίστας από εδώ για να πάει στην Ομόνοια θα συναντήσει αρκετές εικόνες που δεν είναι καθόλου ευχάριστες».

Η πλατεία Βάθη αλλαγμένη σε σχέση με λίγα χρόνια πριν. Η πιάτσα μεταφέρθηκε στο Πεδίον του Αρεως και αλλού, στη Μαιζώνος παραμένει η ταμπέλα του μπαρ Amnesia, το οποίο έκλεισε η αστυνομία επειδή κάποιοι εξέδιδαν εκεί ανήλικα κορίτσια, ενώ άνοιξαν δυο τρία καινούργια καταστήματα που έβγαλαν και τραπέζια στην πλατεία, δίπλα στο κλασικό φαλαφε-
λάδικο του Ιμπραήμ – κάποιοι ορκίζονται ότι φτιάχνει τα καλύτερα φαλάφελ (ρεβυθοκεφτέδες) της πόλης. Και στη Μαιζώνος το εστιατόριο Μακεδονία, στο ίδιο σημείο πάνω από 20 χρόνια, με πιάτα που ξεκινούν από δυόμιση ευρώ και πελάτες μοναχικούς, ένας εδώ κι ένας εκεί, με το βλέμμα στη μεγάλη τηλεόραση ή έξω από την τζαμαρία, κάποιοι από αυτούς ένοικοι του ξε-
νώνα αστέγων του δήμου στον απέναντι δρόμο.

Με σκούνησε ένας τύπος. «Θέλεις ένα ρολόι;» «Πόσο;» «Δέκα ευρώ, είναι και αδιαβρόχο» «Οχι, ευχαριστώ» «Πάρ' το, θα σου δώσω και μια κολόνα δώρο». Έσπρωξα την πόρτα ενός εμπορικού καταστήματος και στάθηκε μπροστά μου μια γυναίκα. «Γεια σας. Δημοσιογράφος είμαι, να σας ρωτήσω δυο πράγματα;» «Ταυτότητα έχεις;» Δεν είχα. «Και τώρα νομίζεις ότι θα μου πάρεις συνέντευξη; Κι εγώ άμα θέλω λέω ότι είμαι δημοσιογράφος από το CNN». Πολύ απότομη. Στο παραδίπλανο ψιλικατζίδικο ο Αμίλ από το Μπαγκλαντές, ήταν πιο ορεξάτος. Έχει 15 χρόνια στην Ελλάδα και το μαγαζί το δουλεύει 5 χρόνια. Πουλίζει και ρύζι από την Ινδία. Το παράπονό του είναι ότι δεν έχει δουλειά («τί-

ποτα δε μένει, μόνο για τα έξοδα και το φαγητό») και ότι δυσκολεύεται να φέρει τη γυναίκα του. Η Ελλάδα δεν έχει πρεσβεία στο Μπαγκλαντές, λέει, κι έτσι θα πρέπει να πάει στην Ινδία για να πάρει βίζα κι αν την πάρει με την πρώτη και γενικώς ταλαιπωρία.

Ένα ταξιδιωτικό γραφείο είχε ταμπέλα «Βίζα για Αμερική και Ρωσία». «Τι χρειάζεται μια βίζα για Αμερική;» «Θα έρθεις εδώ με 30 ευρώ, διαβατήριο και διεύθυνση είτε κάποιου ανθρώπου που θα σε περιμένει είτε κάποιου ξενοδοχείου. Μπορεί η βίζα να βγει αμέσως μπορεί και να μη βγει». Μπερδεύτηκα λίγο με τα κριτήρια για να βγει η βίζα, μετά κάτι είπε για ποινικό μητρώο και αν έχω λεφτά και ξεκαθάρισε πως τα 30 ευρώ θα τα έχανα είτε έπαιρνα τη βίζα είτε όχι.

Η Μάρνη είναι η είσοδος και η έξοδος της πόλης προς την εθνική οδό, γι' αυτό και έχει πάντα κίνηση. Τρία τέσσερα κομμωτήρια, ψιλικατζίδικα, πολλά γραφεία, διάφορες εταιρείες, αραβικά ταχυφαγεία, η Εθνική τράπεζα και το υπουργείο Γεωργίας στην αρχή της Αχαρνών, δυο τρία 24ωρα καφέ-σνακ στη Βάθη. Και μεγάλες πολυκατοικίες κολλητά η μία στην άλλη. Σ' ένα «Πωλείται» έλεγε για ένα διαμέρισμα 80 τ.μ. 4ου ορόφου το οποίο δίδεται για 40.000 ευρώ. Στη Μάρνη 38, στο Dream Tattoo, ο Κωνσταντίνος λέει ότι τα ενοίκια είναι φθηνά αλλά όχι και τελείως φθηνά. Το τατουατζίδικο εδώ λειτουργεί από το 2009 και ο Κωνσταντίνος το έχει πάρει από το καλοκαίρι. «Έκανα έρευνα αγοράς για κάποιους μήνες πριν, να δω αν έρχεται κόσμος, γιατί το άφηνε ο προηγούμενος, αν η περιοχή είναι προβληματική. Εντάξει, αρχίζει να παίρνει αξία σε σχέση με πριν λίγα χρόνια. Οι πελάτες μου είναι όλων των ηλικιών και πλέον δεν είναι ταμπού, δεν το σκέφτεται κάποιος εκατό φορές για να κάνει ένα τατού. Έρχονται και 50ά-
ρηδες για να χτυπήσουν το πρώτο τους».

Ο Μάριος Στρόφαλης, ο οποίος γεννήθηκε, μεγάλωσε και μένει ακόμα στη γειτονιά, στον Άγιο Παύλο, λέει ότι το πρόβλημα δεν ήταν ούτε τα ναρκωτικά ούτε αυτό καθαυτό το μεταναστευτικό. «Ήταν η συνεχής ροή και η συνεχής πληθυσμιακή αλλαγή. Και οι μεταναστές ακόμα, όταν κάπως τακτοποιούνταν έφευγαν από εδώ, δεν προλάβαινε ο κόσμος να γνωριστεί μεταξύ του, να στείλουν τα παιδιά τους σχολείο, να συναναστραφούν. Αρχίζει, πάντως, να αναπτύσσεται μια επιχειρηματικότητα, περισσότερο από Άραβες αλλά και από Έλληνες. Μιλάμε όμως για την καρδιά της Αθήνας, την όμορφη καρδιά της Αθήνας. Δεν χρειάζεται πολλά χρήματα, ένα αφήγημα μόνο. Στην πλατεία Καραϊσκάκη άνοιξε ένα 5άστερο ξενοδοχείο. Στη Μάρνη διασταυρώνονται οδοί με ονόματα όπως η Αριστοτέλους και η Γ' Σεπτεμβρίου. Ο δρόμος καταλήγει στο Αρχαιολογικό Μουσείο. Δεν χρειάζονται πολλά, η καθημερινότητα μόνο πρέπει να βοηθηθεί, γιατί το πράγμα είναι έτοιμο και φωνάζει».

Στη Μάρνη 24 έχουν υπάρξει μεγάλες στιγμές. Κάποτε τραγούδησαν εδώ ο Iggy Pop και ο Lemy. Ο Eric Burdon είχε πει ότι το Ρόδο, το οποίο λειτουργούσε από το 1987 μέχρι το 2005, ήταν το «κορυφαίο συναυλιακό κλαμπ στον κόσμο». Τι ατυχία να μην μπορώ την πολυκοσμία και να μην το έχω επισκεφθεί ούτε μία φορά. Μετά, κορναρίσματα. Ένας τύπος είχε πέσει με το μηχανάκι και δεν ήταν καλά. Πρέπει να ήταν και πιωμένος. Βγήκαν από τα μαγαζιά τρεις τέσσερις, προσπαθούσαν να τον συνεφέρουν, ένα από τα διώροφα κόκκινα τουριστικά λεωφορεία κόλλησε στην κίνηση και μόνο οι τουρίστες δεν κατέβηκαν να δουν τι γίνεται. Θυμόμουν αυτό που έλεγε ένας τύπος νωρίτερα. Ότι οι δρόμοι, οι γειτονιές, τα κτίρια, ναι, είναι και η αρχιτεκτονική τους, το σήμερα και το χθες. Αλλά πιο πολύ οι άνθρωποι. Εκείνοι που ήρθαν σαν περαστικοί ή εκείνοι που έζησαν και έφυγαν ή εκείνοι που πέθαναν εδώ. Και η ενέργειά τους. Την επόμενη φορά που θα περάσετε από τη Μάρνη, λοιπόν, σκεφθείτε κι εσείς τι θα ήσασταν στο πέρασμα του χρόνου. **A**

Οδός Μάρνη

Ένα πέρασμα και μερικές ιστορίες από ένα δρόμο που είδε πολλά

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ, Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Γελάει δυνατά, χαμογελάει με νοσταλγία, μου αφηγείται χαρούμενη οικογενειακές ιστορίες, αποκαλεί τη γιαγιά της Αντιγόνη, μιλάει για τη «Θεία Λένα των παιδιών». Ξεφυλλίζει το αρχείο με τις συνεντεύξεις της γιαγιάς της, σταματάει σε μια στο περι-οδικό «Γυναίκα», που είχε πει στην **Αλίκη Ξένου**, το να ζεις με τα παιδιά είναι ο μόνος τρόπος να κρατήσεις τα νιάτα σου. «Δεν είναι πολύ ωραίο αυτό που είπα;» σχολιάζει.

Είμαστε στο σπίτι της, είναι Κυριακή απόγευμα, βρέχει. Μέσα στις πυρετώδεις ετοιμασίες της έκθεσης **«Αγαπημένη Θεία Λένα»** για τη ζωή και το έργο της Αντιγόνης Μεταξά, της γυναίκας που μεγάλωσε γενιές και γενιές, στο **Μουσείο Μπενάκη**, η Μαρία Ηλιού έχει βρει χρόνο να με συναντήσει κι έχει τόση ενέργεια, που της παίρνει την όποια κούραση. Το διαμέρισμα αυτό στον Λυκαβηττό δεν είναι η βάση της, αφού η χαρισματική σκηνοθέτρια ζει μόνιμα στη Νέα Υόρκη και βρίσκεται διαρκώς στο μεταίχμιο μεταξύ Ελλάδας και Αμερικής. Μου προσφέρει εσπρέσο και μανταρίνια, καθόμαστε στο γραφείο της και η Θεία Λένα είναι παντού. Σε σκόρπια χαρτιά, σε σημειώσεις, δημοσιεύματα, αρχείο και φωτογραφίες. Μέχρι να γίνει ο καφές χαζεύω τη βιβλιοθήκη, είναι γεμάτη βιβλία που φαίνονται βαριά και σοβαρά, ενώ όσο παρατηρώ το χώρο, καταλαβαίνω ότι ανήκει σε ανθρώπους που έχουν διαβάσει πολύ και νιώθουν ωραία στην αταξία της μελέτης και της μόνιμης μετακίνησης.

Η αγαπημένη γιαγιά

«Ήμουν πολύ δεμένη με τη γιαγιά μου, γιατί ο μπαμπάς μου πέθανε ξαφνικά από την καρδιά του όταν ήμουν μικρή κι εκείνη ήρθε να ζήσει μαζί» ξεκινάει να αφηγείται. «Όταν ήμουν 12 χρονών μου είπε μια μέρα "γράφεις ωραία και θα κάνεις πολύ ωραία πράγματα στη ζωή σου, ίσως κάτι που έχει σχέση με την αφήγηση, κι αφού θα έχεις προχωρήσει και θα έχεις κάνει αυτά που θέλεις, μην ξεχάσεις τα βιβλία μου, υποσχέσου μου ότι θα τα ξαναβγάλεις!". Κι εγώ της είχα σκάσει δυο φιλιό και της είχα πει "το υπόσχομαι". Έπρεπε λοιπόν οπωσδήποτε να την τιμήσω με αυτό το μεγάλο αφιέρωμα, αν και θα το έκανα έτσι κι αλλιώς.

Τότε δεν είχα συνείδηση του ποια ήταν η γιαγιά μου. Καταλάβαινα στο περίπου τι συνέβαινε, αλλά δεν το αντιλαμβανόμουν γιατί ήταν σαν δεύτερη μάνα για μένα, τόσο οικεία. Κάθε βράδυ μου διάβαζε κι ένα παραμύθι απαραίτητως. Είχα όμως συνείδηση του δημιουργικού κομματιού, γιατί με έπαιρνε στις εκπομπές της να λέω τραγούδια, ιστοριούλες, πηγαίναμε επίσης οι τρεις γυναίκες και σφραγίζαμε τα βιβλία της στα υπόγεια της Ατλαντίδας για να μην υπάρχουν κλεψίτυπα. Αυτό ήταν πολύ αστείο, η μία 12, η άλλη 35 και η άλλη 50 τόσο, μας γύρναγαν τις σελίδες κι εμείς σφραγίζαμε. Θυμάμαι επίσης που έγραφαν την εγκυκλοπαίδεια και με έβαζαν να αντιγράψω λήμματα και ήταν σπαρμένο όλο το σπίτι με τις σελίδες των βιβλίων. Θυμάμαι και τον παππού μου, που μ' έπαιρνε μαζί του τα απογεύματα να κάνω ήχους στο θέατρο prima vista. Χτυπούσα τα χέρια μου στο νερό, είχα ένα κουδουνάκι ή κουνούσα κλαδιά. Μάλλον από τότε μου έχει μείνει κουσούρι και δουλεύω πάρα πολύ τον ήχο στις ταινίες μου.

Τη θυμάμαι πολύ καλά την Αντιγόνη. Είχε μέσα της τη χαρά της ζωής και πολλή αισιοδοξία. Ο Καραντώνης σε ένα κείμενό του λέει ότι κανείς θα φανταζόταν μία γυναίκα σκυμμένη πάνω στα χαρτιά και τα βιβλία της, αλλά δεν ήταν έτσι. Δούλευε πάρα πολύ, αλλά με την ίδια χαρά που έφτιαχνε τις εκπομπές της, έκανε φοβερές γιορτές για τους δικούς της, έβρισκε χρόνο για τους αγαπημένους της και ήταν παρούσα. Χρησιμοποιούσε πολύ τη φαντασία στη ζωή της και είχε το χάρισμα να μετατρέπει το αρνητικό σε θετικό. Θυμάμαι μια Καθαρά Δευτέρα, όταν ήμουν 8 χρονών, ήμουν στο σπίτι των παππούδων μου, γιατί η μητέρα μου έλειπε στο εξωτερικό και μέيناμε οι τρεις μας να αμολήσουμε το χαρταετό. Τότε δεν ήταν έτοιμος, τον φτιάχναμε μόνοι μας και ασχολούμασταν ένα μήνα, αλλά εκείνη τη μέρα άρχισε να βρέχει και με έπιασε απελπισία. Έρχεται τότε η Αντιγόνη και μου λέει "τι είναι αυτά; Κλαις; Είναι καταπληκτικό αυτό που συμβαίνει". Ξαφνιάζομαι εγώ και μου λέει "είναι φοβερό γιατί δεν έχουμε κάνει ποτέ πικνίκ στο σαλόνι", κι έστρωσε ένα τεράστιο τραπέζομάνηλο στο σαλόνι, φάγαμε, είπαμε ιστορίες... Αυτό που είμαι το χρωστάω στους γονείς μου και τους παππούδες μου, γιατί δεν κατέπνιξαν τη φαντασία που είχα από μικρή και μου έμαθαν από νωρίς να ζω με έναν τρόπο δημιουργικό.

Το βήμα της ήταν γρήγορο, και παρόλο που ήταν μικρόσωμη, είχε μια ορμή. Ήταν πολύ γεμάτη από τη ζωή, με πολλές φιλίες, πολύ στενός φίλος της ήταν ο **Μάνος Κατράκης**, συμμετείχε σε εκπομπές κρυφά, ο **Θεοδωράκης** είχε επίσης γράψει μουσική για τα τραγούδια της. Είχε και υποστήριξη από το σύζυγο και την οικογένειά της, ήταν πολύ δεμένοι. Δεν τη θυμάμαι ποτέ να έχει θυμώσει, παρόλο που στα 30 χρόνια παρουσίας της στη ραδιοφωνία την κυνήγησαν πολλοί, λόγω της εναλλαγής κυβερνήσεων. Τη θυμάμαι βέβαια να γυρνάει κάποιες φορές πολύ στεναχωρημένη και κλαμένη από τη ραδιοφωνία.

Το κουτί

Μια Πρωτομαγιά, πριν από δύο χρόνια, σε μια πολύ χαρούμενη οικογενειακή στιγμή, λέω θα το σπάσω αυτό το "κουτί" να δω τι στο καλό κρύβεται εκεί μέσα. Στο εξοχικό μας στην Κινέττα, υπήρχε στην πρώην κρεβατοκάμαρα της Αντιγόνης ένα κλειδωμένο ξύλινο κουτάκι. Το κλειδί είχε χαθεί εδώ και χρόνια κι ενώ όλοι θέλαμε πολύ να το ανοίξουμε, το αφήναμε διαρκώς για αργότερα πιστεύοντας ότι κρύβει ερωτική αλληλογραφία. Όταν το άνοιξα βρήκα μέσα τις παλιές της φωτογραφίες, που νομίζω ότι η ίδια είχε βάλει εκεί. Αυτό ήταν το έναυσμα για τη δημιουργία της έκθεσης και του ντοκιμαντέρ. Όταν είδα το υλικό είπα "τώρα μπορούμε να το κάνουμε", μόλις είχαν εξαντληθεί και τα βιβλία της και ήταν η κατάλληλη στιγμή και για τις δύο νέες εκδόσεις, την "Η Ώρα του Παιδιού" (Εκδόσεις Παπαδόπουλος) και το "Ακουσέ με, Μαρία μου" (Εκδόσεις Πατάκης).

Αχ και να γνωρίζαμε αλήθεια τη Θεία Λένα

Νομίζω ότι ο περισσότερος κόσμος ξέρει απλώς τη Θεία Λένα των παραμυθιών, της κυρίας που τραγουδούσε για μικρά παιδιά. Ο στόχος της έκθεσης είναι να την τοποθετήσει ξανά στη μνήμη

μας με έναν άλλο τρόπο. Ήταν μια γυναίκα που ασχολήθηκε με την εκπαίδευση πάρα πολύ σοβαρά, δεν έκανε απλώς εκπομπές, αλλά παρουσίασε την παγκόσμια λογοτεχνία στο θέατρο και το ραδιόφωνο και χρησιμοποίησε όλα τα μέσα για το παιδαγωγικό της έργο. Αφηγήθηκε την Ιλιάδα και την Οδύσσεια, με ηθοποιούς του Εθνικού, όπως τον **Α. Βεάκη** (σενάριο Γ. Λιγνάδη & μουσική Λεβίδη), εξέδωσε πάνω από 50 βιβλία, συγχρόνως είχε και τη διεύθυνση των εκδόσεων Αλικιώτη (μεταξύ των 250 βιβλίων ξεχωρίζει ο Μόμπυ Ντικ με έργο του Μαλάμου στο εξώφυλλο).

Όπως παρατήρησε εύστοχα ο ιστορικός σύμβουλος της έκθεσης, **Αλέξανδρος Κιτρορέφ**, η Θεία Λένα είναι η μόνη που ενώνει τα παιδιά σε μία δεκαετία που η Ελλάδα είναι διχασμένη. Αυτό που κάνει η Θεία Λένα, η οποία ήταν κεντρώα και είχε φίλους σε όλη την γκάμα, ήταν να αντιμετωπίζει τα παιδιά ως ενήλικες και να τους γνωρίζει ένα τόξο από δυνατότητες, χωρίς να προσπαθεί να τα κατευθύνει κάπου. Την περίοδο της Κατοχής, οι Γερμανοί λογόκριναν τα πάντα, αλλά όχι τις παιδικές εκπομπές κι έτσι η Θεία Λένα με ένα μικρόφωνο κατάφερε να μεταδίδει νοήματα που ήταν εναντίον τους, ενώ δημιουργούσε στα παιδιά αισθήματα περηφάνιας για τον πολιτισμό και την ταυτότητά τους μέσα σε ένα πολύ σκοτεινό περιβάλλον, χτίζοντας πολιτιστική ταυτότητα. Είχε οργανώσει τότε και τον πρώτο πανελλήνιο διαγωνισμό ζωγραφικής για παιδιά, μαζί με τον ζωγράφο **Σπύρο Βασιλείου**, τον μπαρμπα-Σπύρο των παιδιών. Το έπαθλο ήταν το πιάτο του συσσιτίου (το λέω κι ανατριχιάζω), στο οποίο ο μπαρμπα-Σπύρος είχε ζωγραφίσει την ελληνική σημαία με ένα λουλουδάκι και το όνομα του νικητή. Βρήκαμε μάλιστα αυτό το πιάτο. Το είχε κερδίσει ο ιστορικός της ραδιοφωνίας **Γιώργος Χατζιδάκης**, που συμμετέχει και στο ντοκιμαντέρ.

Στο ντοκιμαντέρ εκτός από φωτογραφίες και ομιλίες σπουδαίων ανθρώπων που έβλεπαν τις εκπομπές της Θείας Λένας ή την είχαν γνωρίσει από κοντά, προβάλλεται και σπάνιο υλικό από φιλμ super 8, που γύρναγε η μητέρα μου (η Λήδα Κρονητή), με προσωπικές στιγμές της οικογένειας. Κάνοντας την έκθεση και την ταινία, θέλαμε τα βιβλία της να φτάσουν πάλι στα μικρά παιδιά. Τη στιγμή που διδασκόταν η καθεαυτούσα, εκείνη έγραφε σε μία πολύ ωραία δημοτική με εξαιρετικά ελληνικά. Με την επανέκδοση των δύο βιβλίων της δίνεται η ευκαιρία να προσφέρουμε κάτι στο παρόν και στο μέλλον, αναλογιζόμενοι την παιδεία των παιδιών μας. Αξίζει να μεταδοθούν οι αρχές και οι αξίες που πρόσβευε για τη χαρά της προσφοράς, την αξία της φιλίας, την εντιμότητα να είσαι ο εαυτός σου...»

Αποχαιρετώντας την κ. Ηλιού, τη ρωτάω πώς προέκυψε το ψευδώνυμο «Θεία Λένα» για να μάθω ότι εμπνευστής ήταν ο **Γρηγόριος Ξενόπουλος**. «Ήταν "Διαπλασόπουλο" (σ.σ. φανατική αναγνώστρια του περιοδικού «Η Διάπλασης των Παίδων» που εξέδιδε ο Ξενόπουλος από το 1941), τον θαύμαζε πάρα πολύ. Εκείνος υπέγραφε "Φαίδων" κι εκείνη σκέφτηκε να βρει ένα ψευδώνυμο, που να ήταν πιο οικείο στα παιδιά. Τον άνδρα της τον έλεγαν Κώστα, οπότε σκέφτηκε ότι με το "Θεία Λένα" θα γιόρταζαν και μαζί». **Α**

Η Αντιγόνη διάβαζε από πολύ μικρή γι' αυτό ποζάρει με ένα βιβλίο.

Η Μαρία Ηλιού σε νηπιακή ηλικία μαζί με τη γιαγιά της και τον παππού της στο εξοχικό τους στην Κινέττα.

Καλημέρα σας, παιδιά!

Η Θεία Λένα μάς έλεγε πάντα ιστορίες. Ώρα να ακούσουμε μία για εκείνη από την εγγονή της και σκηνοθέτρια **Μαρία Ηλιού**.

Της **ΗΡΩΣ ΠΑΡΤΣΑΚΟΥΛΑΚΗ**

Η μικρή Αντιγόνη, 1η σειρά 4η από αριστερά, όταν αρνήθηκε να φορέσει γυναικεία στολή και ντύθηκε τσολιάς.

INFO: Αγαπημένη Θεία Λένα, Η ζωή και το έργο της Αντιγόνης Μεταξά: Ένα ντοκιμαντέρ και μια έκθεση, 20 Ιανουαρίου - 12 Μαρτίου 2017, Κεντρικό κτήριο Μουσείου Μπενάκη, Κουμπάρη 1 & Βασ. Σοφίας, 2103671000

Η Αντιγόνη κοιτά κατάματα τα παιδιά (1952).

Από τις «Χαρούμενες Κυριακές» με θεματική το μπαλέτο.

Η μικρή Μαρία Ηλιού αφηγείται ένα παραμύθι στην εκπομπή «Καλημέρα Παιδιάκια» και ο φακός την απαθανατίζει στη χαρακτηριστική κίνηση «ένα τόσο μικρό ποντικάκι».

Ηθοποιός πια στον φακό της Nelly's.

Επέτειος 30 χρόνων γάμου με τον σύζυγό της, Κώστα Κροντηρά, που σβήνει την τούρτα μαζί με όλη την οικογένεια.

ΣΥΠΕΡ ΚΟΚΦΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ

10 ΙΑΧΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΑΚΟΥ

Φίλες και φίλοι, γεια σας. Καλή χρονιά να έχουμε. Χθες προχθές, τότε ήταν, τις προάλλες τέλος πάντων είχαμε και τα φώτα, ανεξήγητη γιορτή και ακόμα πιο ανεξήγητα κάλαντα, αλλά όλο αυτό το παραπάνω απλά σημαίνει πως περάσανε και περνούν οι μέρες του Γενουαρίου και με βήμα σχετικώς γρήγορο ντεμί-ψιλοκατουριέμαι-και-βιάζομαι-αλλά-όχι-σε-επίπεδο-χάνομαι-ακόμα πλησιάζουμε την ημερομηνία κλειδί. Τις ημερομηνίες κλειδί πιο σωστά.

Γιατί, ναι, το Φεστιβάλ Καλτ Ελληνικού Κινηματογράφου πλησιάζει. Η μεγάλη επιστροφή, η γιορτή του σινεμά που δεν το σκέφτεται και πολύ και δεν δίνει σημασία στην κουλτούρα και στα ρέστα, το μοναδικό φεστιβάλ το οποίο αν και αγάπησα όσο λίγα πράγματα στη ζωή μου, καταράστηκα με λόγια βαριά επειδή κάθε χρόνο έδινα αγώνα για να προβάλλονται περισσότερες ται-

νίες του Κρις Σφέτα και αυτοί (οι διοργανωτές) με ξεπετούσαν σαν one night stand τύπου, σερβιροντάς μου κάτι προβολές τύπου «Ο μικρός μεγάλος Νίντζα» στις προβολές της Κυριακής (ΝΩΡΙΣ), λες και ήμουν κάποιο ένοχο μυστικό, κάποιο λάθος της μιας βραδιάς με πολύ άσχημα δόντια και μυρωδάτη αμασχάλη.

Εντούτοις, ο καιρός τα γιατρεύει όλα και, εντάξει, δεν έγινε και τίποτα, μια χαρά ήταν και η μεσημεριανή προβολή. Αυτά ήρθαμε να πούμε όμως; Όχι. Για άλλο με φέρανε. Με φέρανε για να σας μιλήσω για τις 10 ιαχές που θα ακουστούν στο φετινό φεστιβάλ. Που ΜΑΛΛΟΝ θα ακουστούν. Μπορεί και να μην ακουστούν. Δεν ξέρω. ΠΑΡΑΤΗΣΤΕ ΜΕ. Υπάρχει τόση ψευτιά παντού.

Σταυρόπουλε ζεις, για πάντα βιαστής: Ο παρεξηγημένος Χάρης Σταυρόπουλος, ο πιο ερωτικός σεξουαλικός εγκληματίας όλων των εποχών, ο άνθρωπος που απλά

ήθελα να τον αγαπήσει και να τον αγαπούν, ο αθάνατος Κτήνος-αλήτη, ΚΤΗΝΟΣΑΛΗΤΗ (θα σας το εξηγήσω στο φεστιβάλ), θα αποθεωθεί όπως του αξίζει. ΞΑΝΑ.

Έμπαινε, Χρηστάρα: Ο Χρήστος Κάλοου, που είναι ένα από τα τιμώμενα πρόσωπα του φετινού φεστιβάλ, ενσάρκωνε πάντα περιθωριακούς τύπους, επαναστάται με ή χωρίς αιτία, και με τη βελούδινη φωνή του έριχνε πάντα τα κορίτσα. Η γαλαρία θα υποστηρίξει κάθε του μπάσιμο.

Μην τον/την αφήνεις να σου μιλάει έτσι: Σε σκηνές ορισμένες, εκεί που η ατάκα επί της οθόνης είναι κοφτερή και φτάνει μέχρι το μεδούλι, ο λαός εξοργίζεται και απαιτεί αντίδραση. Άμεση, χαστουκάτη ή/και ατακάτη.

Κατάρα στους Σκουληκάνθρωπους: Φόρος τιμής στον Απόστολο Σουγκλάκου που ως άλλος Ρόντι Πάππερ στο

ΣΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΛΤ

ΥΣΤΟΥΝ

Στο τριήμερο 12ο φεστιβάλ στο Gagarin θα αποθεώσουμε τη Βάνα Μπάρμπα και τον Χρήστο Κάλοου. Ζητήσαμε από τον Μάκη Παπασημακόπουλο* να μας... καψουρέψει.

They Live είχε δει τα πραγματικά πρόσωπα των σάπιων γύρω μας και τους είχε δώσει αυτό το χαρακτηρισμό.

ΑΘΑΝΑΤΟΣ: Πολλοί οι πεσμένοι ήρωες που θα παρελάσουν από την οθόνη του Γκαγκάριν, προφανώς και θα ακούσουν αυτή την κραυγή που κάμει τα πλακάκια να τρίζουν και τα στομάχια να σφίγγουν.

Μπίρα, κρουασάν, ταινίες, ντουζ πουάν: Η πλήρης αποθέωση της εμπειρίας του φεστιβάλ. Μπίρα για να μη διψάσουμε, κρουασάν για να μην έχομε άδειο στομάχι και ταινία κύρους, όλα σε μια κραυγή_προσκύνημα.

Βγάλτε τη Βάνα να αρχίσει ο χαμός, να κάψουμε καρέκλες, να γίνει χαλασμός: Το δεύτερο πρόσωπο που θα τιμηθεί στο φετινό φεστιβάλ, η Βάνα Μπάρμπα, που για πολύ κόσμο αποτέλεσε το πρώτο γυμνασιακό σκίρτημα εσώρουχου, θα αποθεωθεί όπως αξίζει σε όλα τα ερωτι-

κά σύμβολα τέτοιου βεληνεκούς.

Πού είναι οι χაίτες, ο εο, πού είναι οι χαίτες: Όταν περνά πάνω από 10λεπτο χωρίς την on-screen εμφάνιση κάποιας εντυπωσιακής χαίτης σε ταινία δεκαετίας του '80.

Βάλτε λίγο ντίσκο να κάνω πως τη βρίσκω: Κάθε ταινία της χρυσής εποχής οφείλει να έχει ένα γύρισμα-πέρασμα από μια ντίσκο διά το απαραίτητο πλάνο κουνιέμαι-λίγο-με-το-κομενάκι-μπας-και-το-ρίξω-και-κάμω-γλυκό_σεξ_απόψε. Αναγνωρίζουμε τον τίμιο αγώνα του κάθε χορευτή και την κάθε χορεύτρια που ψάχνει τον έρωτα.

Βάλε λίγο αίσθημα: Συμβουλή και παρότρυνση όταν οι ερωτικές στιγμές δεν πείθουν ή όταν χρειάζεται μια πινελιά πάθους παραπάνω. Διατί το ακροατήριο του φεστιβάλ κάμει και για σκηνοθεσία.

Μπορεί να ακουστούν όλες, μπορεί και καμία. Σημασία έχει πως το Φεστιβάλ Καλτ Ελληνικού Κινηματογράφου επέ-και-στρέφει. Με τη γαλαρία του. Και τις λοιπές θέσεις. Διά το σεξ. Διά τον κατήφορο. Διά τη δράση. Διά τους διαλόγους_φωτιά. Διά τον Απόστολο. Διά τον Νίκο. Διά όλους εσάς και όλους εσές.

ΤΟΝΟΥΣΑΣΕΡΧΟΜΑΣΤΕ.

Info: Gagarin 205. Λιοσίων 205. Αττική. Έναρξη: 15.00. Είσοδος €5 ανά ημέρα. Προπώληση: vina.gr, 11876, Ευριπίδης, Public, Seven spots, Reload. Στις 20, 21, 22/1.

*Ο Μάκης Παπασημακόπουλος είναι δημοσιογράφος και ραδιοφωνικός παραγωγός (Good ol' boys, ΣΚΑΪ).

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

2016 ΑΘΗΝΕΣ

Πριν τις γιορτές η ATHENS VOICE ψήφισε αυτούς που
Στο παιχνίδι μπήκαν με πάθος οι αναγνώστες μας και ψηφίζοντας μέσω του σάιτ

ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΤΑΙΝΙΑ

Suntan Σκην. Αργύρης Παπαδημητρίου [φωτ.1]
Νοτιάς Σκην. Τάσος Μπουλμέτης
Invisible Σκην. Δημήτρης Αθανίτης
Μικρή άρκτος Σκην. Ελισάβετ Χρονοπούλου
Interruption Σκην. Γιώργος Ζώης
Silent Σκην. Γιώργος Γκικαπέπας
Μήδεια, Κρείσσων των Εμών Βουλευμάτων Σκην. Νίκος Γραμματικός
Ρισάλτο Σκην. Βασίλης Βαφέας
Ludlow, οι Έλληνες στους πολέμους του άνθρακα Σκην. Λεωνίδας Βαρδαρός
Smac Σκην. Ηλίας Δημητρίου

ΑΝΔΡΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ (ΤΑΙΝΙΑ)

Μάκης Παπαδημητρίου
Suntan [φωτ.2]
Γιάννης Στάνκογλου Invisible
Μάνος Βακούσης Silent
Μάκης Παπαδημητρίου
Τέλειοι Ξένοι
Ταξιάρχης Χάνος Νοτιάς
Αλέξανδρος Βαρδαξόγλου Interruption
Θέμης Πάνου Νοτιάς
Γιάννης Κοκκιασμένος Μικρή Άρκτος
Γιάννης Κοκκιασμένος SMAC
Νίκος Γεωργάκης Καύση

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΡΟΛΟΣ (ΤΑΙΝΙΑ)

Βασιλική Τρουφάκου Καύση [φωτ.3]
Έλλη Τρίγγου Suntan
Μαρία Καλλιμάνη Νοτιάς
Μελισσάνθη Μάχουτ Νοτιάς
Αλεξία Καλτσίκη Interruption
Σοφία Γεωργοβασίλη Μικρή Άρκτος
Δάφνη Ιωακειμίδου Πατακιά
Το ξύπνημα της άνοιξης
Κίκα Γεωργίου Silent
Βαγγελιώ Ανδρεαδάκη SMAC
Ζένια Κάπλαν Illusion

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Η δωδεκάτη νύχτα Σκην. Δημήτρης Καραντζάς, Εθνικό Θέατρο [φωτ.4]
1984 Σκην. Κατερίνα Ευαγγελάτου, Νέο Θέατρο Κατερίνα Βασιλάκου
Όρνιθες Σκην. Νίκος Καραθάνας, Στέγη Ιδρύματος Ονάση
Στέλλα κοιμήσου Σκην. Γιάννης Οικονομίδης, Εθνικό

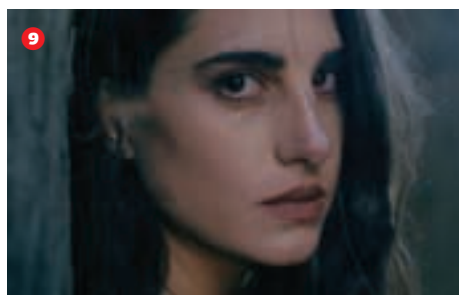
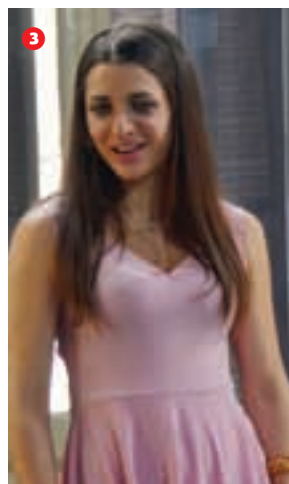
Θέατρο
Άγριος σπόρος Σκην. Ελένη Σκότη, Θέατρο Επί Κολωνών
Η επανένωση της Βόρειας με τη Νότια Κορέα Σκην. Νίκος Μαστοράκης, Θέατρο Τέχνης
Η Δίκη του Κ. Σκην. Θωμάς Μοσχόπουλος, Πόρτα
Φλόρενς Φόστερ Τζένκινς - Ενθύμιο Σκην. Πάννος Περγλέγκας, Θησεϊόν
Encore Σκην. Θεόδωρος Τερζόπουλος, Άτις
Relax... Mynotis Σκην. Βασίλης Παπαβασιλείου, Θέατρο Τέχνης

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΡΟΛΟΣ (ΘΕΑΤΡΟ)

Μαρία Ναυπλιώτου Το ημέρωμα της στρίγγλας, Βρετανία [φωτ.5]
Νένα Μεντή Δεύτερη φωνή, Αποθήκη
Αμαλία Καβάλη Ορλάντο, Skrow
Έμιλυ Κολιανδρή Η δωδεκάτη νύχτα, Εθνικό Θέατρο
Μαρία Κίτσου Για την Ελένη, Tempus Verum - Εν Αθήναις
Κόρα Καρβούνη Λεωφορείο ο πόθος, Σύγχρονο Θέατρο
Ναταλία Τσαλίκη Φλόρενς Φόστερ Τζένκινς - Ενθύμιο, Θησεϊόν
Καρυφυλλιά Καραμπέτη Η όπερα της πεντάρας, Παλλάς
Τάνια Τσανακλίδου Όσα η καρδιά μου στην καταιγίδα, Θέατρο Τέχνης
Ιωάννα Κολιοπούλου Στέλλα κοιμήσου, Εθνικό Θέατρο

ΑΝΔΡΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ (ΘΕΑΤΡΟ)

Αργύρης Ξάφης Λαμπεντούζα, Θέατρο του Νέου Κόσμου [φωτ.6]
Αργύρης Πανταζάρας Φάουστ/1984, ΔΘΠ/ Νέο Θέατρο Κ. Βασιλάκου
Άρης Σερβετάλης Όρνιθες, Στέγη Ιδρύματος Ονάση
Βασίλης Χαραλαμπόπουλος Το ημέρωμα της στρίγγλας, Βρετανία
Κωνσταντίνος Ασιώτης Άμλετ, Θέατρο Πειραιά
Νίκος Χατζόπουλος Δωδεκάτη νύχτα, Εθνικό Θέατρο
Τάκης Σπυριδάκης Άγριος σπόρος, Θέατρο Επί Κολωνών
Γιώργος Κοτανίδης Ομπίντα, οι τελευταίες ώρες του Νίκου Ζαχαριάδη, Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης
Χρήστος Λούλης Η όπερα της πεντάρας, Παλλάς
Βασίλης Παπαβασιλείου Relax... Mynotis, Θέατρο Τέχνης

VOICES CHOICES

αγάπησε να ακούει, να βλέπει, να διαβάζει... το 2016.
της Α.Υ. ανακάλυψαν την κατάταξη στις δεκάδες δίνοντας τα δικά τους βραβεία...

10

14

6

13

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

Γιάννης Χαρούλης Τεχνόπολη
[φωτ.7]

Muse Πλατεία Νερού
Διονύσης Σαββόπουλος 50
χρόνια φορτηγό, Παρνασσός
Πάυλος Παυλίδης Church
Sessions, Αγγλικανική Εκκλησία
Αγίου Παύλου
Sivert Høyem Ηρώδειο
Patti Smith Piraeus 117
Academy
LP Τεχνόπολη
The Last Shadow Puppets
TerraVibe
Μόνικα Gagarin
Laurie Anderson ΚΠΙΣΝ

ΑΛΜΠΟΥΜ

Δήμητρα Γαλάνη, **Ευστάθιος**
Δράκος, **Νίκος Μωραΐτης** **Το**
βαλς των χαμένων μετά
[φωτ.8]

Νατάσσα Μποφίλιου **Βαβέλ**
Ελεωνόρα Ζουγανέλη **Μ' αγα-**
πούσες κι άνθιζε
Γιάννης Χαρούλης **Ο δωδεκά-**
λογος του γύφτου
Γιάννης Αγγελάκας **Ήσυχια**
τραγουδία για ανέμελα λι-
βάδια
Κ Βήτα **Ομόνοια**
The Boy **Έτοιμοι ένα**
Chickn **Chickn**
Serafim Tsotsonis **She swims**
Sissi Rada **Pragma**

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Εκδρομή Δήμητρα Γαλάνη &
Ευστάθιος Δράκος [φωτ.8]
Φέρ'τα μου όλα πίσω Παυλίνα
Βουλγαράκη, Ψαραντώνης
Ο φάρος Κωστής Μαραβέγιας
Αντιγόνη Νατάσσα Μποφίλιου
Εισιτήριο Νίκος Πορτοκάλο-
γλου
Μόνο από τη λύπη σου Γάν-
νης Αγγελάκας & Οι 100°C
Μια πυρκαγιά σ' ένα σπιρ-
τόκουτο Πάυλος Παυλίδης &
B-Movies
Ένα ναι κρύβει ένα όχι Χάρης
Αλεξίου
Μεσάνυχτα Κ Βήτα
Ο ανθρωπάκος Sadahzinia

VIDEO CLIP

Παυλίνα Βουλγαράκη &
Ψαραντώνης **Φέρ'τα μου όλα**
πίσω (σκην. Γιάννης Δημολί-
τσας) [φωτ.9]
Κωνσταντίνος Αγγελόπου-
λος **Τζίνι** (σκην. Δημήτρης
Γκότοπς)
Δημήτρης Σαμόλης **Ατάρι**
(σκην. Γιάννης Δημολίτσας)
Ελεωνόρα Ζουγανέλη **Ως κι οι**

θάλασσες (σκην. White Room)
Φοίβος Δεληβοριάς
Ο Ξένος (σκην. The Boy)
Πάυλος Παυλίδης & B-Movies
Μια πυρκαγιά σ' ένα σπιρτό-
κουτο (σκην. The Boy)
Daphne and the Fuzz
Unexistantable (σκην. Δάφνη
Λάζου)
The Callas La Jalousie (σκην.
Jacqueline Lentzou)
Mikael Delta Snowing in Berlin
(σκην. Άννα Νότη)
SNIK feat Υπο DAB (σκην.
George Mpenioudakis)

DJ

Fofi Tsesmeli (DJ Fo) [φωτ.10]
Δημήτρης Παπασπυρόπου-
λος
CJ Jeff
Morah
Κλεοπάτρα Φυντανίδου
Αλέξανδρος Χριστόπουλος
Γιώργος Μουχταρίδης
George Fakinos
K. atou
Blue Lagoon (Kormoranos)

BIBAIO

Ο κρυφός πυρήνας των
Ερυθρών Ταξιαρχιών Δημή-
τρης Μαμαλούκας (Κέδρος)
[φωτ.11]
Το κάστρο Βαγγέλης Γιαννίσης
(Διόπτρα)
Τελευταία νέα από την Ιθάκη
Κώστας Ακρίβος (Μεταίχμιο)
Στις ταινίες κλαίω πάντα στις
πιο άσχετες σκηνές Ξένια
Κουνάλακη (Πόλις)
Γευστικές αναμνήσεις Δημή-
τρης Κ. Ψυχογιός (Επίκεντρο)
Γραφικός χαρακτήρας Νίκος
Παναγιωτόπουλος (Μεταίχμιο)
Αστραφτερά πεδία Σώτη Τρι-
ανταφύλλου (Πατάκης)
Το κήτος Ούρσουλα Φώσκο-
λου (Κίχλη)
Κλεινόν Γιάννης Ευσταθιάδης
(Μελάνι)
Ο θείος Αβράαμ μένει πάντα
εδώ Έλενα Χουζούρη (Πατά-
κης)

ΕΚΘΕΣΗ

Μέθοδος Abramovic/As
One NEON/Μουσείο Μπενάκη
[φωτ.12]
Η υπέρβαση της άβυσσος
NEON/Ωδείο
Γιάννης Μόραλης, **Χρήστος**
Καπράλος - **Μία φιλία ζωής**
και τέχνης ΚΠΙΣΝ
Γιάννης Τσαρούχης, **Εικονο-**
γράφηση μιας αυτοβιογρα-
φίας, Δεύτερο Μέρος (1940-
1989) Μουσείο Μπενάκη

Κυκλαδική κοινωνία, 5.000
χρόνια πριν Μουσείο Κυκλαδι-
κής Τέχνης
Ai Weiwei at Cycladic Μου-
σείο Κυκλαδικής Τέχνης
Οι απόντες Μουσείο Φυσικής
Υβρίδια: Στα όρια τέχνης και
τεχνολογίας Στέγη
Κρίσιμοι διάλογοι Αθήνα -
Αμβέρσα ΕΜΣΤ
Χρόνης Μπότσογλου, Απέναν-
τι του βουνού ΜΙΕΤ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

Κωνσταντίνος Πίττας **Εικόνες**
μιας άλλης Ευρώπης 1985-1989
(Μουσείο Μπενάκη) [φωτ.13]
Γιάννης Μπεχράκης
Για τη φωτογραφική κάλυψη
της προσφυγικής κρίσης
Θεοδόσης Γιαννακίδης **Θρά-**
κη 612
Δημήτρης Κοιλαλούς
Caesura / Όσο κρατάει μια ανά-
σα (Athens Photo Festival)
Μισέλ Φάις Σπασμένο βλέμμα
(Πλειάδες)
Άλκης Κωνσταντινίδης Για
τη φωτογραφική κάλυψη της
προσφυγικής κρίσης
Αλέξανδρος Αβραμίδης Για
τη φωτογραφική κάλυψη της
προσφυγικής κρίσης
Γιάννα Ανδρεάδη ΑΘΗΝΑ
ΘΕΑ - Παράθυρα στην πόλη,
βιβλίο (Άγρα), έκθεση (Μουσείο
Μπενάκη)
Μυρτώ Παπαδοπούλου A
dream in transit (Athens Photo
Festival)
Μαρίνος Τσαγκαράκης
Paradise Inn (Athens Photo
Festival)

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Εθνική Τράπεζα
Ο πατέρας μου είναι εξωγήινος
[φωτ.14]
ΑΛΦΑ Μπίρα **Θες ένα μικρό**
βήμα για να έρθεις κοντά στους
ανθρώπους
Jumbo **Χτύπα σαν άντρας**
Wind 4G **Δίκτυο** **Τα κουτάβια**
Cosmote What's up **Όλα είναι**
τώρα
ΟΠΑΠ/Τζόκερ **Πρόσχε** **τι**
τάξεις γιατί μπορεί και να το
πιάσεις
Cosmote **Νέα Cosmote mobile**
Ο Σκανδιναβός που αναρωτιέται
Vodafone **Το παραμύθι**
Πλαίσιο **Δώρα στο πλαίσιο των**
Χριστουγέννων
Molto Cool Euroleague **Α**

2016 ATHENS

Στην Α.Β. ψηφίσαμε τα εστιατόρια που αγαπάμε και τους νέους σεφ που ξεχώρισαν. Μέσα στις γιορτές όμως πήρατε τη

WINE RESTO

Scala Vinoteca (φωτ.1)

Monk
By the Glass
Paleo
Oinoscent
Θα σε κάνω Βασίλισσα
Heterocrito
Fabrica de Vño
Ζάχαρη & Αλάτι
Kiki de Grece

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΥΖΙΝΑ

Σπονδή (φωτ.2)

Malabar
Vezene Trattoria
CTC
FeedÉλ Urban Gastronomy
Zonar's
L' Abreuvoir
Ράτκα
Polly Maggoo
La Suite Lounge

BAR RESTAURANT

Barrio (φωτ.3)

Balthazar
Noel
The Clumsies
Pere Ubu
48 Urban Garden
Shamone
Cinco
K8 Point
Buba

STREET FOOD

Uberness (φωτ.4)

Etnico
Mirch
Street Wok
Food Truck
Καυτή πατάτα
Ancho Mexican Grill
Feyrouz
Los Loros
Sumsum

GASTRO TAVERN

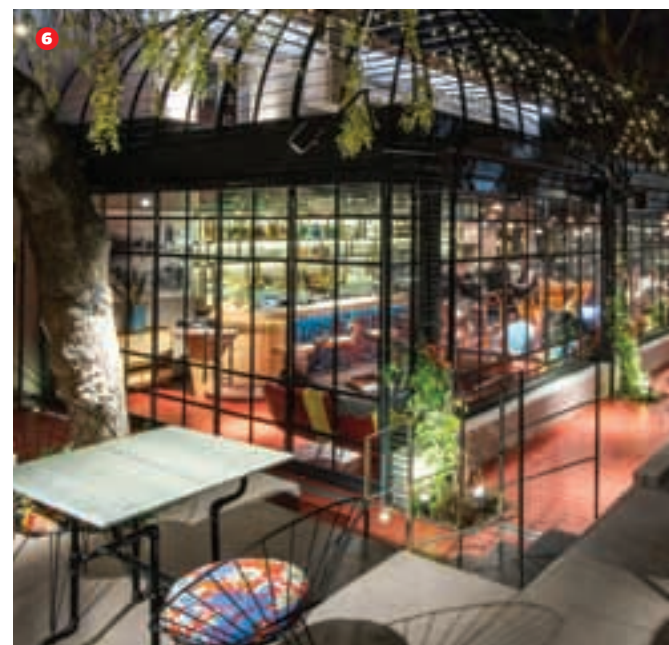
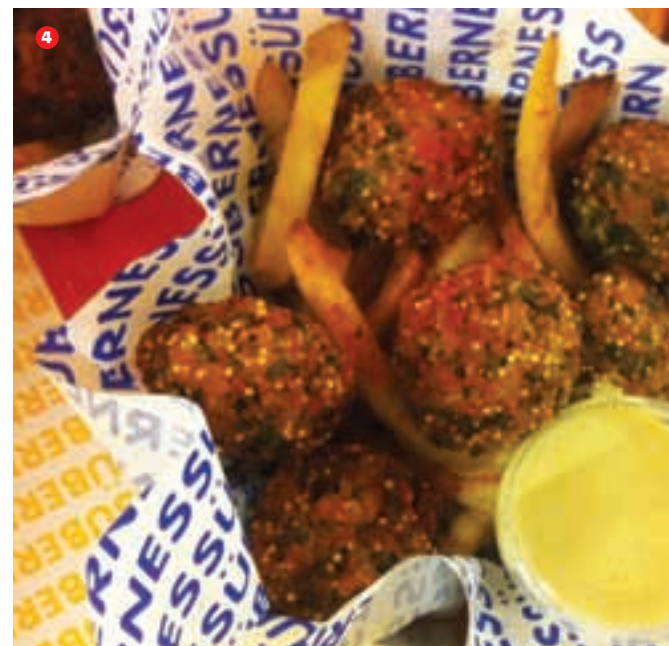
Μαύρο Πρόβατο (φωτ.5)

Belle Amie
Βόλτα
Base Grill
Σευχέλλες
Άμα Λάχει
Τηλέμαχος
Ergon
Η φάμπρικα του Ευφρόσυνου
Μαγικές Κατσαρόλες

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Artisanal (φωτ.6)

Cookoonava
Funky Gourmet
Aleria
MANHMANH

TASTE CHOICE

την υπόθεση στα χέρια σας. Ψηφίσατε με αληθινά μεγάλη όρεξη και αυτά που ακολουθούν είναι τα δικά σας πρώτα βραβεία.

Varoulko seaside
Botrini's
Βασίλαινας
Hytra
2Μαζί

ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΣΕΦ

Θάνος Στασινός,
Nikkei (φωτ.7)
Σταμάτης Μαρμαρηνός,
Posidonio, Σπέτσες
Δημήτρης Παμπόρης,
Ekies, Χαλκιδική
Νίκος Θωμάς, Simul
Αλέξανδρος
Χαραλαμπόπουλος,
Domotel Kastri
Χάρης Νικολούζος, 2Μαζί
Θοδωρής Παπανικολάου,
Σελήνη, Σαντορίνη
Σωτήρης Κοντιζάς, Nolan
Νικόλας Μπίλλης, Botrini's
Αντώνης
Δρακουλαράκος,
Sushimou

ΨΑΡΙ

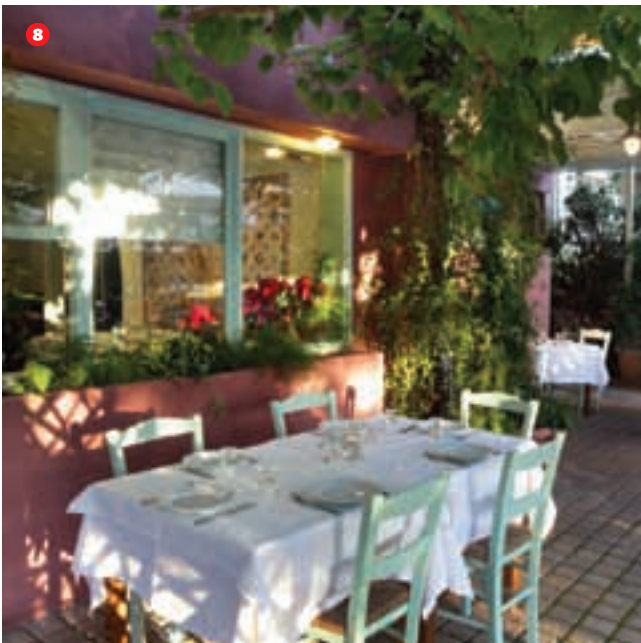
Θαλασσινός (φωτ.8)
Τραβόλτα
Ψάριστον
Άργουρα
Μπαρμπουνάκι
Αλμύρα
Ψαροκόκκαλο
Milos
Αθέρνα
Παράμαλο

ASIAN FUSION & ETHNIC

Nikkei (φωτ.9)
Sushimou
Matsuhisa
Mama Roux
Andaman
Rouan Thai
The Sushi Bar
K for Kiku
Budoo

ΙΤΑΛΙΚΑ

La Pasteria (φωτ.10)
Sale Pepe
Malconi's
Capanna
Aglio oglio e peperoncino
School Pizza Bar
I Fratti
Peccati di Gola
Soletto
Testaccio

Τα σχέδια του Holocaust Memorial Museum and Education Center for Human Rights ανήκουν στα αρχιτεκτονικά γραφεία EK A Efrat - Kowalsky Architects (Ισραήλ) και Heide & Von Beckerath (Γερμανία). Τα νέα επεξεργασμένα τελικά σχέδια θα παρουσιαστούν από το Δήμο Θεσσαλονίκης και την Ισραηλιτική Κοινότητα στις 27 Ιανουαρίου (Διεθνής, αναγνωρισμένη από τον ΟΗΕ, Ημέρα Μνήμης για τα θύματα του Ολοκαυτώματος από το ναζιστικό καθεστώς).

Θεσσαλονίκη 2020 μ.Χ. Αναμνήσεις από το μέλλον!

Μουσείο Ολοκαυτώματος της Θεσσαλονίκης. Τα πρώτα σχέδια

Ναι, σε τρία χρόνια. Τότε θα αποπερατωθεί και θα δοθεί προς χρήση και επίσκεψη το Μουσείο Ολοκαυτώματος της Θεσσαλονίκης. Το *Holocaust Memorial Museum and Education Center For Human Rights*, όπως είναι το πλήρες όνομά του. Όχι μόνο ένας φόρος τιμής στην πολυπληθή εβραϊκή κοινότητα της πόλης, της «Ιερουσαλήμ των Βαλκανίων» όπως ονομαζόταν στο παρελθόν, μιας και έως το 1940, προ ναζιστικού πογκρόμ δηλαδή, ζούσαν εδώ 50.000 Εβραίοι, αλλά κι ένα κέντρο μνήμης και εκπαίδευσης ενάντια στο μίσος και τον ολοκληρωτισμό. Στη δυτική πλευρά της Θεσσαλονίκης, εκεί που «από εδώ ως τα διυλιστήρια ο αέρας βρωμάει», όπως στο τραγούδι «Μοτοκούζι» των Στέρεο Νόβα, μια ανάσα από το λιμάνι αλλά και τον «σταθμό» της σημερινής Κτηνιατρικής, μα τότε κέντρο διαλογής της φυλής των Δαβίδ για τα κτηνώδη στρατόπεδα του Άουσβιτς και του Μπέργκεν - Μπέλσεν. Εκεί που τις νύχτες οι τραβεστίνοι βγαίνουν για μεροκάματο και τις μέρες παιδιά ανέμελα πάνε για shopping ή σινεμά στο mall του One Salonica. Εκεί θα αναγερθεί το μουσείο.

**2310
SOUL**
ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ
ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Μυρίζει εγκατάλειψη μια ζωή αυτή η περιοχή παρόλο που κάποτε τα σχέδια ανάπτυξης της έταζαν μεγαλεία οικιστικά και αναπτυξιακά. Όμως το 2020 όλα θα αλλάξουν. Γιατί νομοτελειακά, χαζεύοντας τις μακέτες και τους φωτορεαλισμούς αυτού του έργου, το αν-

θρώπινο, το ουμανιστικό και το κοσμοπολίτικο πρόσωπο της πόλης θα καθρεφτίζεται εντός αλλά και γύρω του. Για το υπό ανέγερση Μουσείο το μπάτζετ πάει ως εξής: δέκα εκατομμύρια ευρώ έχουν δοθεί από το γερμανικό Υπουργείο Εξωτερικών και άλλα τόσα από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, σε μια έκταση που παραχωρήθηκε από την Κρατική Εταιρεία Σιδηροδρόμων στο Δήμο Θεσσαλονίκης.

Συγκινητικά μεγαλειώδες, φανός θυέλλης ενάντια στις καταιγίδες της λήθης και της μισαλλοδοξίας, το μουσείο αυτό έρχεται για να απαλύνει, να διαφωτίσει και να εξάρει την ανοχή και την ανεκτικότητα, ειδικά σε μια εποχή που πανευρωπαϊκά και παγκόσμια μοιάζει τόσο φοβική απέναντι σε διαφορετικούς θεούς και αίματα από τα «δικά μας». Αλελούια Hallelujah. **A**

CITY GUIDE

19 - 25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2016 - ΤΕΥΧΟΣ 597 - 168 ΩΡΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ - www.athensvoice.gr

«Δεν γελάω εύκολα και δεν μου αρέσουν ούτε οι παραστάσεις ούτε οι άνθρωποι που μου υποδεικνύουν πότε πρέπει να γελάσω ή που κάνουν κάτι μόνο και μόνο για να προκαλέσουν το γέλιο. Αντιπαθώ το χιούμορ που έχει αποκαλύψει τον εαυτό του πριν φτάσει σε εμένα, και εκτιμώ το έμμεσο χιούμορ της μεταφοράς...

Τους **"Τρεις Ευτυχισμένους"** δέκα χρόνια τους έχω στο μυαλό μου για να τους ανεβάσω. Το αποφάσισα τώρα γιατί ένιωσα την ανάγκη να ασχοληθώ με κάτι που θα λειτουργούσε ως αντίβαρο στα έργα-ογκόλιθους με τα οποία καταπιάστηκα τη χρονιά που πέρασε. Καθώς είναι ένα έργο-παιχνίδι πίστεψα πως

"παίζοντάς" το θα μπορούσα να ξεφύγω από το σκοτεινό κόσμο της *Ορέστειας*, του *Ριχάρδου* ή του *Μπρεχτ*... Όμως, επειδή μάλλον είμαι θύμα μιας επαγγελματικής διαστροφής, αποδείχτηκε πως δεν επρόκειτο για μια απλή, ευχάριστη ανάσα.

Εύκολα μπορείς να ξεγελαστείς και να πιστέψεις πως εδώ δεν έχουμε τίποτα περισσότερο από μια εξαιρετική κωμωδία-σχόλιο πάνω στο γάμο και την απιστία. Στηριζόμενος σε αυτή την επιφανειακή ανάγνωση, μπορείς απλά να δημιουργήσεις μια φοβερά διασκεδαστική παράσταση. Αν όμως μπεις στον πειρασμό να κοιτάξεις λίγο πιο βαθιά, τότε ξαφνικά ανακαλύπτεις πόρτες που σε βάζουν στο σουρεαλισμό και τη μελαγχολία, σε δωμάτια

όπου καθρεπτίζονται οι κοινωνικές συμβάσεις. Μπορεί και να σε τρομάξει αυτός ο κόσμος και να πεις *"προτιμώ να μείνω στην επιφάνεια"*. Εμείς παραμείναμε και θελήσαμε να τον ψάξουμε.

Το παιχνίδι της απάτης και της απιστίας έχει την ευχάριστη αλλά και τη σκληρή του όψη. Μας απασχόλησε πολύ η δεύτερη και αυτή τελικά μας οδήγησε σε μια παράσταση-αίωρηση μεταξύ αφρού και... σκοταδιού. Εξάλλου δεν πιστεύω στις παραστάσεις που "σερβίρουν" συνέχεια σαμπάνια. Το πιο πιθανό είναι να μεθύσεις και να σου μείνει ένας πονοκέφαλος. Εδώ σου μένει ένα χαμόγελο και, αν το θελήσεις, έχεις κρατήσει και ένα πιο βαθύ σχόλιο για την ανθρώπινη ύπαρξη».

Οι Τρεις Ευτυχισμένοι

Ο Γιάννης Χουβαρδός δεν μας έχει συνηθίσει ως σκηνοθέτης κωμωδιών. Ή μήπως τελικά δεν είναι μια απλή κωμωδία οι **«Τρεις Ευτυχισμένοι»** του Ευγένιου Λαμπής; Λίγες ημέρες πριν την πρεμιέρα μάς έλυσε την απορία

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΙΤΗ

INFO

Πρωταγωνιστούν: Ιωάννα Κολλιοπούλου, Χρήστος Λούλης, Λένα Παπαληγούρα, Δημήτρης Τάρλοου, Λαέρτης Μαλκότης, Άγγελος Παπαδημητρίου, Άλκηστις Πουλοπούλου.
Από 21/1, Θέατρο Πορεία, Τρικόρφων 3-5 & 3ης Σεπτεμβρίου, 2108210991, 2108210082

ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια
ΝΕΝΕΛΑ ΓΕΩΡΓΕΛΕ

ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Σ' ένα Ριφιφι όλα μπορούν να συμβούν

Είναι ένα βροχερό βράδυ Τετάρτης. Στη ζεστή σάλα του *Ριφιφι* οι σταγόνες χορεύουν πάνω στις μεγάλες τζαμαρίες. Κάνω πως τις χαζεύω ενώ στην πραγματικότητα παρακολουθώ με μεγάλο ενδιαφέρον τη συζήτηση των διπλανών. Μη μου πείτε ότι δεν σας έχει τύχει. Σε εστιατόρια, λεωφορεία, στην ουρά της ΔΕΗ, ακόμα και στα λόγια που μεταφέρει ο φωταγωγός της πολυκατοικίας, πάντα θα βρεθεί η κουβέντα εκείνη που θα μας κάνει να στήσουμε αυτή, χωρίς—συνειδητά τουλάχιστον—να το θέλουμε.

Αναρωτιέμαι σε πόσες τέτοιες κουβέντες και ερωτικά καυγαδάκια έχουν γίνει μάρτυρες στα δέκα χρόνια του *Ριφιφι* οι ιδιοκτήτες *Τάσος Γερακίνης* και *Κατερίνα Παπαναστασάτου*, ώστε να γράψουν ένα ολόκληρο θεατρικό... σίριαλ. Θεατρικό γιατί τα βράδια της Τετάρτης σε αυτή τη σάλα παίζεται μια παράσταση. Σίριαλ γιατί μετά την επιτυχία που είχε το εγχείρημα, οι σεναριογράφοι σκέφτηκαν να το εξελίσουν, να το χωρίσουν σε επεισόδια και να το σερβίρουν με μπόλικη δόση χιούμορ στα τραπέζια του *Ριφιφι*.

«Ο *Κόκκορας*» ξεκίνησε την ιστορία του το 2014 και είναι το πρώτο θεατρικό σίριαλ που διαδραματίζεται σε εστιατόριο. Η υπόθεση έχει ως εξής: Ο Αργύρης (*Νικόλας Κασάπης*) και η Πόπη (*Αλεξάνδρα Ούστα*) είναι ένα παντρεμένο ζευγάρι γύρω στα 40. Που και που βγαίνουν για φαγητό όμως οι διαφωνίες τους είναι μάλλον μεγαλύτερες από την όρεξή τους... Αλλά και τόσο αστείες να τις ακούς. Όσο διαρκεί ο Ιανουάριος θα παίζεται το δεύτερο επεισόδιο που τιτλοφορείται «*Το οικόπεδο*», από Φεβρουάριο ξεκινάει το τρίτο με τίτλο «*Η επιστολή*». Αν θέλετε (που θέλετε), αξίζει να... στήσετε αυτή.

Την προσοχή σας όμως να τη στρέψετε και στο φαγητό παρακαλώ. Τα ζυμαρικά είναι χειροποίητα και παρασκευάζονται καθημερινά εδώ, τα ψάρια ολόφρεσκα και ποτέ κατεψυγμένα, το μοσχάρι ελευθέρας βοσκής από τον γνωστό κτηνοτρόφο Δημήτρη Δήμο, οι λοιπές πρώτες ύλες από μικρούς παραγωγούς διασκορπισμένους σε όλη την Ελλάδα. Δεν θα ήταν υπερβολή να πω ότι το *Ριφιφι* είναι ένα από τα καλύτερα εστιατόρια που έχουμε.

Δοκίμασε εκπληκτικά μανιτάρια γεμιστά με σπανάκι και φρέτα σε σάλτσα ροκφόρ, σαλάτα με σταμναγκάθι, κατίκι Δομοκού, ψητή πανσέτα και σάλτσα πορτοκαλιού (από την οποία δεν έμεινε ούτε φύλλο), χοιρινό λαιμό σε σάλτσα μαυροδάφνης και μαύρης σταφίδας με πουρέ καρότου και μία ωραιότατη χοιρινή τηγανιά με κρουτόν από κεφαλοτύρι και ρόκα. Νόστιμο και με καλλιτεχνικές ανησυχίες. Ποιος να του αντισταθεί;

Στη σάλα του *Ριφιφι* (αλήθεια, είπα πόσο πολύ μου αρέσει αυτό το εστιατόριο;) το θεατρικό ζευγάρι έχει εισέλθει χωρίς να το αντιληφθεί κανείς, έχει κάτσει στο τραπέζι του και τώρα βρίσκεται στο στάδιο της παραγγελίας. Άξαφνα τα φώτα χαμλώνουν αφήνοντας φωτισμένους μόνο αυτούς τους δύο. Η παράσταση αρχίζει σε ρεαλιστικό τόπο και χρόνο, με κομπάρσους εμάς τους ίδιους. Μόνο που αυτή τη φορά το κομμάτι του εαυτού μας που θέλει να κοιτάξει από την κλειδαρότρυπα βρήκε διάπλατα ανοικτή ολόκληρη την πόρτα.

Εμμανουήλ Μπενάκη 69 & Βαλτετσίου, 210 3300237, «Ο *Κόκκορας*», Τετάρτη 22.00, Δ: 40' ●

ΠΟΥ
ΤΡΩΜΕ

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ
ΒΝΑΤΣΙΟΥ

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

Το top κρασί του Αλέξανδρου Ιωάννου

Ο εγγονός του Ευάγγελου Αβέρωφ-Τοσίτσα μας συστήνει το κορυφαίο κόκκινο κρασί της Κατώγι-Αβέρωφ
Επιμέλεια: ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΑ
ΣΤΗΛΗ
ΓΙΑ ΤΟ ΚΡΑΣΙ

Σημαντικοί Έλληνες
οινοπαραγωγοί επιλέγουν
το top κρασί τους
#1

Rossiu di Munte, στη βλάχικη τοπική διάλεκτο του Μετσόβου σημαίνει κόκκινο του βουνού

Ποιο είναι για εσάς το δικό σας κορυφαίο κόκκινο κρασί; Η σειρά κρασιών *Rossiu di Munte*, που στη βλάχικη τοπική διάλεκτο του Μετσόβου σημαίνει κόκκινο του βουνού, περιλαμβάνει τρία κρασιά περιορισμένης κυκλοφορίας: το *Γινιέτς*, το *Βλάχικο* και το *Pinot Noir*, που το καθένα τους είναι πολύ ιδιαίτερο και ξεχωριστό. Με μικρή διαφορά, επιλέγω το *Rossiu di Munte Γινιέτς* για συναισθηματικούς λόγους.

Τι ποικιλία είναι; Είναι Cabernet Sauvignon από τα πρώτα κλήματα που φύτεψε ο παππούς μου, Ευάγγελος Αβέρωφ, στο Μέτσοβο το 1958-59.

Σε ποια περιοχή παράγεται; Υπάρχει συγκεκριμένο αμπελοτόπι; Ο αμπελώνας βρίσκεται στην περιοχή *Γινιέτς* στο Μέτσοβο και είναι ο αμπελώνας με το μεγαλύτερο υψόμετρο στην Ελλάδα, από 950μ ως 1050μ. Έρχεται αντιμέτωπος με δύσκολες καιρικές συνθήκες και τους καλοκαιρινούς μήνες δέχεται τακτικά επισκέψεις από καφέ αρκούδες.

Πώς φτιάχνεται το κρασί (οινοποίηση); Μετά τον τρύγο ακολουθεί προσεκτική διαλογή των σταφυλιών και στη συνέχεια εκραγισμός των σταφυλιών και εκκύλιση για 22 ημέρες. Κατά τη διάρκεια της αλκοολικής ζύμωσης πραγματοποιούνται 2-3 διαβροχές τη μέρα. Η θερμοκρασία της ζύμωσης είναι μεταξύ 20° και 25° C και αμέσως μετά το τέλος της εκκύλισης το κρασί οδηγείται για ωρίμανση σε δρύινο γαλλικό βαρέλι 300 λίτρων (*Alliers Chauffe Legere - Chauffe Moyen*) όπου παραμένει με τις οινοδόσεις για δύο μήνες τουλάχιστον με 3 *battonage* την εβδομάδα. Η ωρίμανση στο βαρέλι συνεχίζεται για ακόμη 12 μήνες τουλάχιστον.

Περιγραφή του κρασιού (όψη, μύτη, στόμα); Στην μύτη είναι έντονο και πληθωρικό με κυρίαρχα τα αρώματα κόκκινων φρούτων και νότες δέρματος και βαρελίου. Στο στόμα είναι γεμάτο με πολλές και πλούσιες τανίνες και δομή που υπόσχεται μακρόχρονη παλαιώση.

Με τι φαγητά το συνδυάζουμε; Συνοδεύει κυρίως κρέατα. Ταιριάζει ιδιαίτερα με μοσχάρι, ψητό ή μαγειρευτό, με πλούσιες σάλτσες.

Ιδανικό σερβίρισμα; (Θερμοκρασία, πότε ανοίγουμε τη φιάλη, χρειάζεται μεταγύση); Το σερβίρουμε στους 16-18° C. Η μεταγύση θα το βοηθήσει να εκφράσει πιο γρήγορα το γοητευτικό αρωματικό του δυναμικό.

Πόσες φιάλες παράγονται συνήθως κάθε χρονιά; Στη σοδειά του 2012 παράχθηκαν 2004 φιάλες.

Υπάρχει δυνατότητα παλαιώσης; Πότε θα είναι στα καλύτερα του; Το *Rossiu di Munte Γινιέτς* είναι ένα κρασί που το απολαμβάνει κανείς από τη στιγμή της κυκλοφορίας του μέχρι και αρκετά χρόνια αργότερα. Η παλαιώσή του θα μπορούσε άνετα να αγγίζει την εικοσαετία.

Ποιες είναι οι καλύτερες χρονιές του; Κάθε χρονιά έχει το δικό της ιδιαίτερο χαρακτήρα. Οι καλύτερες χρονιές είναι αυτές που οι καιρικές συνθήκες οδήγησαν στο ιδανικό επίπεδο ωρίμανσης των σταφυλιών, όπως το 2011 αλλά και το 2013 που δεν έχει κυκλοφορήσει ακόμα στην αγορά.

Πού θα το βρούμε και σε τι τιμή; Σε επιλεγμένες κάβες σε τιμή που ξεκινά από τα €20 και σε εστιατόρια. Επίσης όλη η γκάμα των κρασιών μας είναι διαθέσιμη στο πωλητήριο του οινοποιείου στο Μέτσοβο.

Μπορούμε να βρούμε και παλιότερες χρονιές; Δύσκολα!

Αυτό είναι το top κρασί σας. Είναι και το αγαπημένο σας; Αγαπημένα μου είναι και τα τρία κρασιά της σειράς *Rossiu di Munte*. Δύσκολα μπορώ να διαλέξω ανάμεσα στο *Pinot Noir*, στο *Βλάχικο* και στο *Γινιέτς*.

Μπορείτε να μας πείτε μια ιστορία που αφορά το κρασί αυτό; Το γεγονός ότι προέρχεται από τα πρώτα κλήματα που φύτεψε ο παππούς μου στο Μέτσοβο κάνει το κρασί αυτό ιδιαίτερο για μένα. Τα φυτά αυτά έχουν ζήσει κάτω από δύσκολες συνθήκες και παράγουν με συνέπεια εκλεκτά σταφύλια που συμπυκνώνουν τη γεύση και αποτυπώνουν τα αρώματα του τόπου μου. Αισθάνομαι πως μέσα από αυτό το κρασί παίρνω τη σκυτάλη για να συνεχίσω την πορεία του Κατώγι Αβέρωφ. ●

ΒΟΛΤΑ ΣΤΑ ΜΕΛΙΣΣΙΑ

Δεκαπέντε χιλιόμετρα. Τόση είναι η απόσταση ασφαλείας που χωρίζει τα Μελίσσια από το κέντρο και τη βαβούρα του.

Προάστιο αλλά και πόλη μαζί, με το πράσινο και το βουνό να δίνουν ανάσες εξοχής, τα Μελίσσια αποτελούν ένα ζηλευτό τόπο κατοικίας αλλά και διασκέδασης.

Η Α.Ν. έχει έτοιμες τέσσερις προτάσεις για την πρώτη σου βόλτα

Της ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ
Φωτό: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΔΡΑΣ

Το Μαύρο Πρόβατο του Press Café

Κοσμάγαπητο, ζεστό και φιλικό το Μαύρο Πρόβατο είναι το σύγχρονο εστιατόριο που θες να πηγαίνεις ξανά και ξανά. Η κουζίνα του ελληνική δημιουργική, αγαπάει την παράδοση χωρίς ποτέ να λείπουν οι μικρές σύγχρονες πινελιές. Υπάρχουν πάντα τα... best sellers όπως ανατολίτικο χουνκιάρ μπεγεντί με μοσχάρι που λιώνει στο στόμα, δροσερή σαλάτα Μυρτώ με ψημένο μανούρι, σουκώτι με μπαχαρικά και ξερό κρεμμύδι. Αδυναμίες όλων είναι η πατατοσαλάτα με τον τσίρο, τα φάβα λιγκουίτι με τα θαλασσινά, το αξεπέραστο κριθαρώτο λαχανικών, το πιάτο-βόμβα γεύσης γαμοπιλάφο με αρνάκι λουκούμι. Όλοι αφήνουμε χώρο αφού πάντα υπάρχει ένα πολύ γλυκό τέλος. Στα μεγάλα του ατού και το πάντα εξαιρετικό, χωρίς καμιά επιτήδευση σέρβις καθώς και οι τιμές που, ναι, ανταποκρίνονται με ευαισθησία στα ζητούμενα των καιρών. Καλά το λένε Μαύρο Πρόβατο, διαφέρει τόσο από όλα τα άλλα...

Σωκράτους & Ζαΐμη 2, 2108102466

Bistecca

Ζεστός χώρος που θυμίζει περισσότερο ένα όμορφα διακοσμημένο σπίτι παρά εστιατόριο, με τη βιβλιοθήκη και τα διάφορα retro αντικείμενα να δίνουν τον τόνο και τα τραπέζια να είναι διακριτικά βαλμένα και όχι κολλητά το ένα στο άλλο. Αλλά εδώ θα έρθεις περισσότερο για το φαγητό, το οποίο είναι πραγματικά εξαιρετικό. Χορταστικά πιάτα όπως το Bistecca Butterfly, που είναι διπλό Tbone από μοσχάρι γάλακτος, και ορεκτικά σαν την πεντανόστιμη αλμυρή βάφλα με κιμά και τηγανιτό αυγό είναι δύο μόνο από τις πολλές προτάσεις του μενού, στο οποίο θα βρεις επίσης αρκετές φρέσκες και δροσερές σαλάτες (πεντανόστιμη με τις φακές), αλλά και πολύ καλές ετικέτες κρασιών, με τους Αμπελώνες Μάρκου να έχουν τον πρώτο λόγο. Το Bistecca, το οποίο δίνει μεγάλη σημασία στις πρώτες ύλες και προμηθεύεται, μεταξύ άλλων, prime rib 90 ημερών ξηρής ωρίμανσης, σε περιμένει από Δευτέρα έως Παρασκευή 18.00-01.00 και Σαββατοκύριακα 13.00-01.00.

Παναγή Τσαλδάρη 27, Μελίσσια, 210 6096055, fb: Bistecca

Cascara

“Cascara” είναι ένα ρόφημα από τη Νικαράγουα, αλλά στα Μελίσσια είναι ένας εντυπωσιακός χώρος που μέσα σε λίγους μήνες εξελίχθηκε σε σήμα κατατεθέν όλης της ευρύτερης περιοχής. Ανοικτό από τις 8 το πρωί έως αργά το βράδυ σε περιμένει για εξαιρετικό καφέ και πάνω από 25 διαφορετικά είδη τσαγιού, comfort food από τον εξαιρετικό σεφ Άρη Τσανακλίδη και απίστευτα cocktails που σερβίρονται μαζί με ταξιδιάρικες μουσικές. Βολέψου στην κουניστή πολυθρόνα (τα vintage έπιπλα είναι φερμένα από διάφορες πόλεις της Ευρώπης), χάζεψε γύρω σου αυτόν τον εκπληκτικό χώρο που επιμελήθηκαν οι αρχιτέκτονες-σκηνογράφοι Γιώργος Γαβαλάς και Γιάννης Μουρίκης, και απόλαυσε τον πλούσιο καφέ σου ή το διάσημο –πια- Cascara (που εδώ εκτός από ρόφημα, το βρίσκεις και σε cocktail). Αργότερα αφέσου στα χάδια του πραγματικού comfort food με πιάτα όπως το «Αυγό Cascara» (μελάτο παναρισμένο αυγό με φρέσκα μανιτάρια και παρμεζάνα), η «Ελληνική σαλάτα» με ντοματίνια, κρέμα φέτας και κουλούρι Θεσσαλονίκης ή μια βουτυράτη... μακαρονάδα! Τα βράδια κυλούν με συχνά live, signature cocktails και ανεβασμένη διάθεση. Παναγή Τσαλδάρη 21, 2130 431495, www.cascara-athens.gr, Fb: CascaraAllDay

ΦΩΤΟ: ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΑΚΗΣ

Ψαροκόκκαλο

Μια φορά να πας στο Ψαροκόκκαλο αρκεί για να επιστρέφεις εδώ κάθε φορά που η όρεξη για φρέσκο ψαράκι σου χτυπάει την πόρτα. Δεν είναι μόνο ότι όλα τα ψάρια και τα θαλασσινά μοσχοβολάνε θάλασσα, είναι κυρίως η σχέση ποιότητας-τιμής που σε πείθει ότι εδώ υπάρχει σεβασμός απέναντι στον καταναλωτή και γνήσιο θαλασσινό μεράκι για ό,τι φτάνει στο τραπέζι του. Πράγματι, οι ψαροδημιουργίες τους είναι τόσο μοναδικές και προσεγμένες που δεν θα τις βρεις πουθενά αλλού. Η ποικιλία των ψαρομεζέδων είναι μεγάλη, οι μερίδες μεγαλύτερες και η γεύση ανυπέροβλη. Δοκίμασε οπωσδήποτε γαριδομακαρονάδα, κριθαρότο πεσκανδρίτσας, φάβα με καραμελωμένο χταπόδι, λινγκουίνη με πετροσωλίνες, την ονειρεμένη κακαβιά, τη σαλάτα Caesars με καραβιδόψιχα αλλά και την αγαπημένη όλων σαλάτα «Ψαροκόκκαλο» (με μαρούλι, ρόκα, κόκκινο λάχανο, πλιγούρι, σος μελιού και παρμεζάνα). Τίπ: Εδώ ο σερβιτόρος είναι ο άνθρωπός σου. Θα σου πει με ειλικρίνεια όλα όσα πραγματικά αξίζει να πάρεις σήμερα. Εμπιστεύσου τον. Extra τίπ: Τις Παρασκευές και τα Σαββατοκύριακα καλό είναι να κάνεις κράτηση και να εφοδιαστείς με υπομονή και χαμόγελο. Είπαμε, το Ψαροκόκκαλο είναι ένα πραγματικά άψογο ψαροεστιατόριο. Για αυτό και το προτιμούν όλοι.

Ελ. Βενιζέλου 19, 210 8077535, Fb: Ψαροκόκκαλο

Το απρόσμενο συμφωνικό ταξίδι της Emika

Η Αγγλοτσέχα παραγωγός παντρεύει ηλεκτρονική και κλασική μουσική στο φιλόδοξο νέο της άλμπουμ «Melanfonie»

Μισή Τσέχα. Μισή Αγγλίδα. Με επιρροές από ανατολική και δυτική Ευρώπη. Με ακούσματα που προέρχονται από τις κλασικές της σπουδές αλλά και τη dance culture. Παραγωγός, συνθέτης, τραγουδίστρια, DJ, performer. Εζησε το Μπρίστολ στη dubstep εποχή, μετακόμισε στο Βερολίνο, συντονίστηκε στον κόσμο της techno. Το 2014 ξεκίνησε τη δική της δισκογραφική, *Emika Records*, για να στεγάσει το όραμά της για τη συνύπαρξη της ηλεκτρονικής μουσικής με την απόλυτη δημιουργική ελευθερία. Τα πρώτα της άλμπουμ «*Emika*» και «*DVA*» κυκλοφόρησαν από την Ninja Tune, ακολούθησαν το «*Drei*» και το «*Klavirni*» με σόλο πιάνο πριν δημιουργήσει το πρώτο της συμφωνικό και φιλόδοξο άλμπουμ «*Melanfonie*». Ηχογραφήθηκε τον Ιανουάριο του 2016 στην Πράγα με τη σύμπραξη της 50μελούς Prague Metropolitan Orchestra και τη σοπράνο Michaela Srumova. Η ηχογράφηση χρηματοδοτήθηκε με την καμπάνια «*How to make a symphony*» στο Kickstarter που συγκέντρωσε πάνω από €25.000 για τις αμοιβές της ορχήστρας και του στούντιο. Το άλμπουμ αναμένεται να κυκλοφορήσει στις 31 Ιανουαρίου από την εταιρεία της. Λίγες μέρες πριν μοιράζεται μαζί μας το όνειρό της που γίνεται πραγματικότητα. **Πότε ξεκίνησε η ιδέα για το «Melanfonie»;** Το 2013, όταν αποφάσισα την ίδια στιγμή να ξεκινήσω τη δική μου δισκογραφική και να δημιουργήσω το

πρώτο μου συμφωνικό έργο. Κάτι που ονειρευόμουν από όταν ήμουν 12 χρονών. **Μπορείς να μας πεις περισσότερα για τη δομή του Melanfonie και τη συνεργασία με τους μουσικούς;** Είναι εμπνευσμένο από τη σοπράνο *Michaela Srumova*. Είναι η πρώτη μου μούσα. Τη γνώρισα πριν από 4 χρόνια όταν συνεργαστήκαμε στο δεύτερο άλμπουμ μου και εντυπωσιάστηκα από τη χάρη, την ευαισθησία και την εξαιρετική της φωνή. Τη ρώτησα αν θα μπορούσα να γράψω κάτι αποκλειστικά για αυτή. Με σύστησε στον καλύτερό της φίλο, τον *Radek Krizanovskyy* που διευθύνει την Prague Metropolitan Orchestra. Εκείνος με ξενάγησε σε μερικά εντυπωσιακά στούντιο στην Πράγα και τελικά επέλεξα την ορχήστρα του και το στούντιο του Czech Radio.

Τώρα που έχεις ολοκληρώσει το έργο, πώς ήταν για σένα το ταξίδι αυτό στον συνήθως αυστηρό κλασικό μικρόκοσμο;

Η κλασική μουσική παραμένει σε μεγάλο βαθμό συνδεδεμένη με τον πλούτο, χρυσά φορέματα, μεγάλες δισκογραφικές και πλικιωμένο κοινό. Υπάρχει πολύ μικρή υποστήριξη για νέους συνθέτες. Όλες οι εταιρίες εξακολουθούν να ηχογραφούν ξανά και ξανά τα ίδια κομμάτια με τη μουσική του Μπετόβεν και όλων των σπουδαίων συνθετών. Μια αγορά ασθμαίνουσα αλλά και διστακτική στις αλλαγές και στην εξερεύνηση μιας νέας κουλτούρας.

Το άλμπουμ Melanfonie θα κυκλοφορήσει στις 31 Ιανουαρίου από την Emika Records

www.athensvoice.gr
Όλη η συνέντευξη στο site της Athens Voice

→ gdim400@gmail.com

Εν αρχή ην ο στίχος

Είναι η γλώσσα των στίχων που κάνει τους διεθνείς ήχους τοπικούς

Το 2007 ο «φιλέλληνας» Vic Chesnutt έδωσε τον τίτλο Glossolalia σε ένα τραγούδι του άλμπουμ *North Star Deserter* αλλά το κομμάτι παρέμεινε «ξένο» μιλώντας αγγλικά. Το ίδιο τραγούδι με ελληνική γλωσσολαλιά θα ήταν «ελληνικό». Για χρόνια επικρατούσε η άποψη πως δεν γίνεται. Ελληνική γλώσσα και ροκ δεν ταιριάζουν. Μετά ήρθε ο Σαββόπουλος, ο Σιδηρόπουλος, ο Πουλικάκος, οι Τρύπες, τα Ξύλινα Σπαθιά, οι Στέρεο Νόβα, και διαπιστώσαμε με χαρά πως γίνεται και παράγεται. Η χρήση της κάνει το τραγούδι να κεντρίζει με άλλον τρόπο συναισθήματα, σκέψεις, ιδέες απ' ό,τι τα αγγλόφωνα ελληνικά συγκροτήματα ακόμη και για κάποιον που η αγγλική γλώσσα είναι μια κατακτημένη υπόθεση. Δεν είμαι υπέρ

του ενός ή του άλλου, υπάρχουν εξαιρετικά αγγλόφωνα και ελληνόφωνα συγκροτήματα που κάνουν πολύ καλή δουλειά. Αυτό που θέλω να πω είναι πως ενώ κάνουν το «ίδιο», η γλώσσα το κάνει να ακούγεται διαφορετικό και πολύ συχνά εξαιρετικά ενδιαφέρον και άμεσο σε στιχουργικό επίπεδο, ακόμη και όταν μουσικά δεν συμβαίνει κάτι πολύ ιδιαίτερο όπως εδώ:

Κτίρια τη νύχτα - Συγκεκριμένα Διαμερίσματα
Με παιδική «αθωότητα» και μουσική απλότητα ο Κτίρια τη Νύχτα κατακρεουργεί τον εφιαλτικό κόσμο της μικροαστικής καθημερινότητας, γίνεται αυτόχειρας, ξορκίζει την καταστολή της τηλεόρασης, γράφει αστικά μπλουζ με μελαγχολική διάθεση και εύστοχο στίχο δημιουργώντας ένα σύμπαν που φέρνει στο μυαλό τον The Boy με τον οποίο άλλωστε συχνά συνεργάζεται.

Πάννης Αγγελάκας & οι 100ο C - Ήσυχα
τραγούδια για ανέμελα λιβάδια

Το ότι ακόμη συνεχίζει με το ίδιο πάθος να είναι on the road και να γράφει οργισμένα ροκ τραγούδια που σε ξεβολεύουν είναι από μόνο του σπουδαίο. Ο Αγγελάκας είναι ένας μοναχικός ροκ λύκος που θα ουρλιάζει μέχρι να πεθάνει κι έχει πια κατακτήσει μια διακριτή θέση στην ελληνική ροκ ποίηση που και εδώ στέκει σε υψηλό επίπεδο (δεν είναι άλλωστε τυχαίο που το cd συνοδεύεται από βιβλίο

ποιημάτων) ακόμη και όταν με τους 100ο C δεν φτάνουν σε σημείο βρασμού.

Σωτήρες - Σωτήρες
Ο «έχων συνεργαστεί με όλους» Φώτης Σιώτας και ο Κύπριος Λευτέρης Μουμιτζής (J.Kriste, Master of

Disguise) δημιούργησαν τους Σωτήρες (με τους Κώστα Παντέλη και Βασίλη Μπαχαρίδη) και φλερτάρουν με την ποπ ψυχεδέλεια, το ροκ του παρελθόντος, την ελληνική παράδοση και το

«έντεχνο», και συνοδεύουν επιδέξια στίχους που έχουν κάτι να πουν.

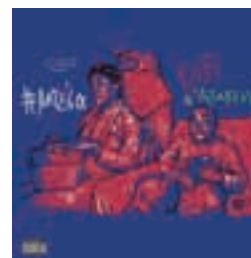
Νέγρος του Μοριά - Μπέσα
Ο δίσκος έχει «μπέσα», έχει «φιλότιμο», έχει και «χαρμολύπη» κι ένα ρεμπέτικο/λαϊκό στοιχείο αλλά δεν είναι φτιαγμένος από υλικά που ξεπερνάνε τον μέσο όρο. Με καταγωγή από τη Γκάνα, γεννημένος και μεγαλωμένος εδώ, ο Νέγρος του Μοριά (εύστοχη επιλογή ονόματος) δημιουργεί ένα χαλαρό, φωτογραφικό και ελληνοποιημένο χιπ χοπ που είναι εντελώς δικό του.

Bazooka - Αχρηστ η γενιά
Το ότι ένα ελληνόφωνο ροκ γκρουπ από το Βόλο παίζει στο εξωτερικό και ηχογραφεί για την αμερικάνικη Slovenly προφανώς κάτι σημαίνει. Με πανκ αισθητική, εφηβική στιχουργία, DIY αντίληψη και χωρίς να απαρνούνται τα κλισέ του είδους, φέρνουν στο νου όλη την ιστορία του ελληνικού πανκ όπου η ορμή ήταν σαφώς ισχυρότερη από τη δημιουργικότητα.

→ makismilatos@gmail.com

VARIOUS ARTISTS

Του ΜΑΚΗ ΜΗΛΑΤΟΥ

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΪΜΑΚΗ

Φωτό: Studio Kominis

ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΚΛΟΥΖΕ

Ο Γάλλος σταρ των «Αθικτων» μιλάει για τη συμμετοχή του στο «Ετερος εγώ» του Σωτήρη Τσαφούλια.

Καταξιωμένος από κριτική και κοινό, με βραβεία, διεθνή καριέρα και εμπορικά χιτ που έσπασαν ταμεία, ο πρωτοκλασάτος Φρανσουά Κλουζέ που μεταξύ άλλων έχει συνεργαστεί με τους Κλοντ Σαμπρόλ (έχουν κάνει μαζί 5 ταινίες), Ρόμπερτ Άλτμαν, Λόρενς Κάσταν, Μπερνάρντ Ταβερνιέ, ήρθε στην αγαπημένη του Ελλάδα (λατρεύει την Αίγινα) και δούλεψε με έναν άγνωστο Έλληνα σκηνοθέτη στη δεύτερη μόλις μεγάλου μήκους ταινία του.

Όταν είπα σε κάποιους φίλους ότι θα κάνω μια συνέντευξη με τον πρωταγωνιστή των «Αθικτων» –όλοι είχαν δει την ταινία– που παίζει σε μια ελληνική ταινία σχετικά άγνωστου σκηνοθέτη (σ.σ. ο Σωτήρης Τσαφούλιας έκανε ντεμπούτο πριν από 2 χρόνια με τον «Κοινό παρονομαστή») κι όχι κάποιου γνωστού, όπως του Γιώργου Λάνθιμου για παράδειγμα, με κοιτούσαν με απορία. Τι σας έκανε λοιπόν να παίξετε στο «Ετερος Εγώ»; Κάθε δουλειά που αποφασίζω να κάνω ξεκινάει πρώτα από το διάβασμα του σεναρίου. Όταν κάτι με κεντρίσει σε αυτό, ουσιαστικά έχω πάρει τη μισή απόφαση να παίξω στην ταινία. Τα υπόλοιπα έχουν να κάνουν με τους ανθρώπους που θα συνεργαστώ και κυρίως τον σκηνοθέτη. Όταν διαπιστώσω ότι ο σκηνοθέτης έχει όραμα και δυνατές ιδέες, όπως ο Σωτήρης, αφήνομαι στα χέρια του. Και φυσικά το να έρθω και πάλι στην Ελλάδα που είναι ο αγαπημένος μου προορισμός, ήταν άλλη μια σοβαρή παράμετρος για να πω το «ναι» στο φιλμ αυτό.

Αν οι «Αθικτοι» μιλούσαν για τη γενναιοδωρία της ζωής, το «Ετερος εγώ» για τι πράγμα μιλάει; Ουσιαστικά η ταινία του Σωτήρη μιλάει για το ίδιο πράγμα. Με βάση τις εμπειρίες του κάθε χαρακτήρα υπάρχει μια ανταλλαγή σε επίπεδο γνωστικό. Το είδος του μυστηρίου εδώ λειτουργεί σε ένα άλλο επίπεδο όσον αφορά τη γενναιοδωρία, που μπορεί να μην αφορά συναισθήματα, αλλά ο αλτρουισμός κάποιων ανθρώπων οδηγεί στην πηγή της γνώσης ως σημείο αναφοράς της αλήθειας που ξεκλειδώνει κάποιες μυστικές κρύπτες.

Στο φιλμ πέντε φόνοι στη σύγχρονη Αθήνα συνδέονται μεταξύ τους μέσω κάποιων ρητών του Πυθαγόρα. Είναι ένα αστυνομικό θρίλερ το «Ετερος εγώ» ή κάτι παραπάνω; Πρόκειται για μια ταινία που δεν παίρνει στα σοβαρά –με την αρνητική έννοια– τον εαυτό της. Είναι μια ταινία που απεχθάνεται τη σοβαροφάνεια και επιδιώκει την καθαρή ψυχαγωγία του θεατή.

Ο χαρακτήρας σας στο φιλμ δεν αναλύεται σε βάθος. Είναι άλλωστε ολιγόλεπτη η παρουσία σας. Έχετε κάποια περισσότερα πράγματα να μας πείτε γύρω από τον ήρωα που υποδύεστε; Ένα κρίσιμο σημείο, από τα πιο καίρια μάλιστα, που με έκανε να θέλω να παίξω στην

ταινία ήταν η επαγγελματική ιδιότητα του χαρακτήρα αυτού. Περισσότερο από το ότι ήταν φιλέλληνας, όπως κι εγώ, με εντρίγκισε το επάγγελμά του. Δεν είχα ξαναπαίξει ποτέ τον καθηγητή και πάντα είχα την περιέργεια να δω πώς λειτουργεί μέσα σε μια γεμάτη αίθουσα από νεαρόκοσμο (ο χώρος του αμφιθεάτρου είναι εντυπωσιακός ενώ, όπως αναφέρει και το ίδιο το όνομά του, η διαδικασία της διδασκαλίας των μαθημάτων έχει μια θεατρική διάσταση) ο λειτουργός αυτός που δουλειά του είναι να μεταδώσει τη γνώση του στις επόμενες γενιές. Επίσης, ήταν πολύ εύστοχα δοσμένο το παιχνίδι με τον πρωταγωνιστή του φιλμ με βάση το Πυθαγόρειο Θεώρημα, όπου και οι δύο επιχειρούν να πάρουν τις απαντήσεις που τους λείπουν από το μυστηριώδες παζλ που σχηματίζεται μπροστά τους.

Αν και καταξιωμένος ηθοποιός με τεράστια γκάμα καθώς παίζετε πάντα με μεγάλη επιτυχία σε διαφορετικά είδη, δεν έχετε την αναγνωρισιμότητα ή τη δημοφιλία ενός παγκόσμιου σταρ όπως π.χ. ο Ζεράρ Ντεπαρτιέ. Πού πιστεύετε ότι οφείλεται αυτό; Αυτό που με ενδιαφέρει είναι η αξία μου ως ηθοποιός. Να κάνω τη δουλειά μου σωστά κι όχι να ηγαιώνω και να φαινομαι στα φρεστιβάλ. Αυτό που θέλω είναι να κρατήσω, να έχω διάρκεια ως ηθοποιός και να συνεχίσουν να μου προτείνουν σημαντικούς ρόλους. Όσο μεγάλος σταρ κι αν είναι ο Ντεπαρτιέ, το παράδειγμα που αναφέρατε, ο κόσμος δεν ηγαιίνει πλέον στις ταινίες του. Από την πλευρά μου, από τη στιγμή που δεν μπαίνω στο παιχνίδι της δημοσιότητας, το μόνο που μπορώ να κάνω είναι να προσπαθώ να γίνωμαι καλύτερος ηθοποιός.

Υπάρχουν σταρ που δεν είναι καλοί ηθοποιοί; Φυσικά. Όπως και υπάρχουν καλοί ηθοποιοί που δεν γίνονται ποτέ σταρ. Αυτό που με ενδιέφερε στην αρχή της καριέρας μου ήταν να μπορέσω να γίνω γνωστός για να κάνω την αγάπη μου για την υποκριτική επάγγελμα. Και παρότι αγαπώ εξίσου το θέατρο, αναγκάστηκα να το εγκαταλείψω για να διατηρήσω αυτή τη δυναμική που είχα αναπτύξει ως νέος ηθοποιός και να έχω περισσότερες ευκαιρίες στο μέλλον. Κάτι που μέσω του θεάτρου δεν θα μπορούσε να γίνει ποτέ.

Είναι το γαλλικό σινεμά των ημερών μας το Χόλι-

γουντ της Ευρώπης; Δεν πιστεύω ότι το Χόλιγουντ αντικατοπτρίζει ολόκληρο το αμερικανικό σινεμά. Κυρίως είναι τα μπλόκμπαστερ που βγαίνουν από εκεί. Το γαλλικό σινεμά έχει μια διαφορετική δομή, μια άλλη νοοτροπία, αν προτιμάτε. Όπως και το ελληνικό, το ιταλικό ή το ισπανικό σινεμά. Πιστεύω στην αλληλεπίδραση και τη συνεργασία των λαών. Όταν όλα τα υγιή και δημιουργικά κομμάτια κάθε ευρωπαϊκής χώρας συναντηθούν μεταξύ τους, θεωρώ ότι θα γεννηθούν σπουδαίες ταινίες. Δημοσιουργίες που θα μπορέσουν να σταθούν ισάξια απέναντι στο Χόλιγουντ και την παντοκρατορία των μπλοκμπάστερ.

Βρίσκετε διαφορές στον τρόπο που δουλεύουν οι αμερικανοί και οι ευρωπαίοι σκηνοθέτες; Όχι, δεν υπάρχουν ιδιαίτερες διαφορές εκτός ίσως από τον Ρόμπερτ Άλτμαν που είχε τα δύο μόντορ και έδινε μεγάλη σημασία στο καθάρισμα οδηγώντας διαρκώς με εντολές τον υπεύθυνο του κάδρου στο πώς ήθελε να βγει η κάθε σκηνή, του έλεγε π.χ. πήγαινε πιο αριστερά ή πιο δεξιά την κάμερα κ.ά. Σε όλες τις παραγωγές που έλαβα μέρος ο στόχος ήταν ένας: Να βγει μια σπουδαία ταινία.

Η άνοδος της ακροδεξιάς είναι ένα φαινόμενο που προβληματίζει και ίσως φοβίζει. Στη Γαλλία η Λεπέν έχει διαρκή άνοδο αλλά δεν είναι φρέσκο φαινόμενο. Θυμίζω ότι και ο πατέρας της, ο Ζαν Μαρί, πριν από 15-20 χρόνια παραλίγο να ανέβει στην εξουσία. Έχετε κάποια εξήγηση; Πραγματικά δεν μπορώ να το εξηγήσω. Είναι κάτι αδιανόητο για τη χώρα μου οπότε πρέπει να κοιτάξουμε στο ποιοι και πώς ψηφίζουν. Ίσως η ψήφος προς την κατεύθυνση αυτή να είναι μια διαμαρτυρία, μια πρόκληση καλύτερα προς το ισχύον πολιτικό σύστημα για αλλαγή. Επειδή όμως αυτές οι καταστάσεις οδηγούν σε κραυγαλέα λάθη, όπως έχει δείξει στο παρελθόν η ιστορία, πρέπει να βρούμε άμεσα λύση. Μια από αυτές θεωρώ πως είναι στην οικονομία. Άλλωστε οι πιο έντονα διαμαρτυρόμενοι ψηφοφόροι είναι αυτοί που έχουν πληγεί οικονομικά. Αν φτιάξουμε την οικονομία με το βλέμμα στραμμένο προς τον απλό, καθημερινό άνθρωπο που παλεύει για την επιβίωσή του κι όχι στο πώς οι πλούσιοι θα γίνουν ακόμη πιο πλούσιοι και τερματιστεί επιτέλους αυτή η κρίση της τελευταίας δεκαετίας, πιστεύω ότι θα σβήσει και η ακροδεξιά. **Α**

Πιστεύω στην αλληλεπίδραση και τη συνεργασία των λαών. Όταν όλα τα υγιή και δημιουργικά κομμάτια κάθε ευρωπαϊκής χώρας συναντηθούν μεταξύ τους, θεωρώ ότι θα γεννηθούν σπουδαίες ταινίες.

ΣΙΝΕΜΑ

ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Πάση Θυσία (HELL OR HIGH WATER) ****

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ντέιβιντ Μακένζι ΠΑΙΖΟΥΝ: Μπεν Φόστερ, Κρις Πάιν, Τζεφ Μπρίτζες, Γκιλ Μπίρμιγχαμ

Δύο αδέρφια από το Τέξας ληστεύουν τράπεζες για να συγκεντρώσουν το ποσό που απαιτείται ώστε να αποφευχθεί η κατάσχεση του οικογενειακού κτήματος.

Το «Πάση θυσία» του Σκοτσέζου Ντέιβιντ Μακένζι («Νεαρός Αδάμ», «Αίσθηση του έρωτα») είναι ένα αριστοτεχνικό νεογουέστερν πολλών... ιππων. Μέσα από τη ριψοκίνδυνη περιπέτεια των δύο αδελφών από το Δυτικό Τέξας, ο υπαρκτός σκηνοθέτης μιλάει με μια συναρπαστική σύζευξη δράσης, δράματος και χιούμορ —όλες οι σκηνές του σερίφη (ένας σπουδαίος Τζεφ Μπρίτζες) με τον ινδιάνο βοηθό του είναι ευφύεστατα βαλμένες σε ένα πλαίσιο κωμικής και τραγικής συνύπαρξης— όχι απλώς για ένα κόσμο που έχει χαθεί αλλά για το κενό που υπάρχει σήμερα στη θέση του. Μοιραία ο αλλοτινός ρομαντισμός του Μακένζι πάει κόντρα στο πολιτικό ρεύμα

της κυνικής νέας εποχής. Εκεί που η απληστία κυριαρχεί διαλύοντας κάθε ίχνος αξιοπρέπειας. Είναι μια σκοτεινή εποχή όπου «οι τραπεζίτες έχουν αντικαταστήσει τους Κονκισταδόρες που αφάνισαν τους ιθαγενείς», συμφωνά με τα λόγια του ινδιάνου βοηθού του Μπρίτζες, ενώ το ταξίδι των παράνομων ηρώων μετατρέπεται σε μια θαυμάσια ελεγεία για το θάνατο, το καθήκον και τη χαμένη τιμή μέσα από μια ύστατη πράξη «ηρωισμού». Η μελαγχολική ματιά του Μακένζι προς την παλιά άγρια Δύση πάντως δεν αφήνει παρερμηνείες. Ξέρει πως οι αναχρονιστικοί ήρωές του (όχι μόνο οι «ληστές τραπεζών» αλλά και το έτερο ξεχασμένο ζευγάρι του σερίφη και του Ινδιάνου που τους καταδιώκει) καταργούν ουσιαστικά —παρά αποθεώνουν— κάθε έννοια ηρωισμού και οδηγούν μέσω της υποδειγματικής δραματοποίησης του σεναρίου (τα εύσημα στον Τέιλορ Σέρνταντ του «Sicario»)

στην πλήρη απομυθοποίηση του αμερικανικού ονείρου. Στο κορυφαίο φιλμ της ως τώρα καριέρας του ο Μακένζι μεγαλουργεί με εμπνευσμένα πλάνα (αυτή η απεραντοσύνη της αμερικανικής Δύσης), πολυεπίπεδη αλληγορία —η διάλυση της οικογένειας, η εναντίωση απέναντι στην αλαζονεία και την απληστία, ο ρατσισμός, η πολιτικοοικονομική κρίση, η αντρική φιλία κ.ά.— και λυρική δύναμη βγαλμένη από τις καλύτερες στιγμές του σινεμά των Κοέν. Σε μια σκηνή στο καζίνο ο μονίμως τσαμπουκαλεμένος και έτοιμος για καβγά Τάνερ κοντράρεται με έναν «Ινδιάνο». Ο τελευταίος τον ρωτάει αν ξέρει τι σημαίνει κομάντσι. «Τι;» απαντά εκείνος. «Εχθροί για πάντα». «Εχθρός τίνας;» ρωτάει ο Τάνερ. «Εχθρός όλων» λέει ο Ινδιάνος. Ο Τάνερ παίρνει τις μάρκες του και απομακρύνεται από το τραπέζι μονολογώντας «Τότε αυτό με κάνει αυτομάτως Κομάντσι».

JUST THE FACTS

Πάση Θυσία ****

Το πρώτο μεγάλο φιλμ της χρονιάς

Υπόθεση Φριτς Μπάουερ: Μυστική Ατζέντα *** Μπάουερ κατά Αιχμάν

Καλή σύζυγος *** Πουγκοσλαβικός εμφύλιος και μεσοαστοί

Έτερος εγώ **

Κώδικας Ντα Βίντσι αλλά ελληνικά

Με τα μάτια ανοικτά ** ½ Επανάσταση και ethnic music

XXX: Επανεκκίνηση Ο Βιν Ντίτζελ ξαναπαίρνει μπρος

Η Άρνηση * Η δίκη του Έρβινγκ, αρνητή του Άουσβιτς

Μάγια η Μέλισσα: Η ταινία Περνά, περνά η μέλισσα

Lost in the wilderness **

Ελληνική οικογενειακή τραγωδία

ΑΚΟΜΗ

>>> Το τυνισιακό «Με τα μάτια ανοικτά» (As I Open my Eyes / A Peine J'Ouvre les Yeux) (" ½) της Λέιλα Μπουζίντ δείχνει μέσα από μια ανθρωπίνη αλλά και αρκετά σχηματική ιστορία (η σχέση μανάς-κόρης) το χάσμα γενεών και την έλλειψη ελευθερίας των νέων —ειδικά των γυναικών— στην πατρίδα της, τοποθετώντας την πλοκή στο ξέσπασμα της Αραβικής Άνοιξης. >>> Ο Βιν Ντίτζελ ξαναγίνεται ο πράκτορας Ξάντερ Κέιτζ (καμιά σχέση με τον Νικόλας) στο «XXX: Επανεκκίνηση» αλλά καθώς δεν έγινε

δημοσιογραφική προβολή δεν μπορέσαμε να διαπιστώσουμε με τα ματάκια μας αν εξακολουθεί να τα «λέει» με το γνωστό μηχανικό τρόπο, τις άναρθρες κραυγές και τις ταρζανίστικες χαριτωμενιές του. Η αλήθεια πάντως είναι πως το τρέιλερ μάς έψπσε πως ίσως και να αξίζει τα λεφτά του. >>> Η «Άρνηση» («Denied») (*) ποντάρει στην αυθεντική δίκη της Ντέμπορα Ι. Λίπσταντ ενάντια στον Ντέβιντ Έρβινγκ, ο οποίος τη μίνυσε για συκοφαντική δυσφήμιση όταν εκείνη τον κατηγορήσε για άρνηση του Ολοκαυτώματος, αλλά η σκηνοθεσία του Μικ Τζάκ-

σον είναι από επιδερμική έως ανύπαρκτη, παρασέρνοντας στο γκρεμό και τους καλούς ηθοποιούς (Ρέιτσελ Βάιζ, Τίμοθι Σπολ, Τομ Γουίλκινσον). >>> Τα πιτσιρίκια ίσως να μάθουν με τη «Μάγια τη Μέλισσα: Η ταινία» πως το... ζουζούνισμα μπορεί μερικές φορές να είναι αρκετά ενοχλητικό αλλά οι εκπαιδευμένοι γονείς δεν μασάνε από τέτοια. >>> Το ενδιαφέρον ντοκιμαντέρ «Lost in the bewilderment» (*) της ελληνοαμερικανίδας Αλεξάνδρας Άνθου περιγράφει μια οικογενειακή περιπέτεια με αναγωγές στους αρχαιοελληνικούς μύθους.

ΤΙ ΝΕΑ

Οι εκδ. **Key Books** παρουσιάζουν τον **Ζακ Εμπράχιμ**, συγγραφέα του βιβλίου «Γιος τρομοκράτη», σε μια ιεδική λήψη στην οποία θα συνομιλήσει με τους δημοσιογράφους του ΣΚΑΙ Χριστίνα Βίδου και Παύλο Τσίμα και με τον Δημήτρη Καλαβρό-Γουσίσιου, curator του TEDxAthens. Στο Public Συντάγματος (Καραγεώργη Σερβίας 1, αίθουσα εκδηλώσεων), στις 23/1, 20.00.

Σεμινάρια δημιουργικής γραφής Νέα σεμινάρια δημιουργικής γραφής ξεκινάει ο **Πολυχώρος Μεταίχμιο**, με ειδικές τιμές για φοιτητές και ανέργους και προσφορές για τους συμμετέχοντες. Στις 27/1 (18.00) θα πραγματοποιηθεί open day συνάντηση, όπου οι εισηγητές και οι διδάσκοντες των σεμιναρίων θα ενημερώσουν τους ενδιαφερόμενους για το περιεχόμενο κάθε σεμιναρίου - εργαστηρίου και θα απαντήσουν σε πιθανές ερωτήσεις. Όλα αυτά στην Ιπποκράτους 118, πληροφορίες στο 211 3003580 και στο e-mail polychoros@metaixmio.gr.

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
 ** ΜΕΤΡΙΑ
 *** ΚΑΛΗ
 **** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
 ***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

👁️ Ολοκαύτωμα x2

«Ήμιον φτωχός, όπως κι ο πατέρας μου κι ο πατέρας του. Είναι σαν αρρώστια όλο αυτό». («Πάση θυσία»)

Έτερος εγώ**

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Σωτήρης Τσαφούλιας

ΠΑΙΖΟΥΝ: Πυγμαλίωνας Δαδακαρίδης, Φρανσουά Κλουζέ, Δημήτρης Καταλειφός

Πέντε φόννοι με κοινό χαρακτηριστικό τα αρχαία ρητά του Πυθαγόρα οδηγούν έναν καθηγητή εγκληματολογίας σε μια παράτολμη περιπέτεια.

Ένα αστυνομικό θρίλερ στο ύφος του γνωστού συνωμοσιολόγου Νταν Μπράουν που έφερε αρχαίες ιστορίες στο προσκήνιο («Κώδικας Ντα Βίντσι», «Illuminati») επιχειρεί ο νεοφερμένος Τσαφούλιας στο δεύτερο φιλμ του ύστερα από τον προ διετίας «Κοινό παρονομαστή» του. Η ταινία, παρά την εντριγκαδόρικη ιδέα (το Πυθαγόρειο θεώρημα κρύβει τη λύση του μυστηρίου), δεν διαθέτει ένα στιβαρό σενάριο στο οποίο θα χτιστεί το σασπένς ή θα δοθεί βάθος στους χαρακτήρες. Αρκείται στην ατμοσφαιρική σκιαγράφηση της υπόθεσης και τα σκηνοθετικά κόλπα του Τσαφούλια, ο οποίος καταφέρνει χάρη και στη βοήθεια της αφηγόμενης καλλιτεχνικής διεύθυνσης να φτιάξει μια ταινία προορισμένη αποκλειστικά για την ψυχαγωγία του θεατή.

Καλή σύζυγος (DOBRA ENA) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Μιρίانا Καράνοβιτς

ΠΑΙΖΟΥΝ: Μιρίανα Καράνοβιτς, Μπόρις Ισάκοβιτς

Η Μιλένα, μια αφοσιωμένη μητέρα και σύζυγος που ζει στα προάστια του Βελιγραδίου, βρίσκει μια ξεχασμένη βιντεοκασέτα που θα κάνει άνω κάτω την καθημερινότητά της.

Η έντιμων προθέσεων και αποφασιστική δημιουργία της ηθοποιού και σκηνοθέτριας Μιρίανα Καράνοβιτς δεν περνάει απαρατήρητη. Το σκιτσάρισμα του χαρακτήρα της Μιλένα είναι η επιτομή του ανθρώπου που ζει καλά χάρη στο θετικό χαρακτήρα και τη γενναιοδωρία του. Όμως, σχεδόν πάντα πίσω από την ειδυλλιακή εικόνα υπάρχει μια άλλη αθέατη πλευρά που ίσως κρύβει πόνο και ανομολόγητα μυστικά. Σαν αυτά που κρύβει ο αγαπημένος της άντρας και σχετίζονται με τα εγκλήματα πολέμου στη διάρκεια του γιουγκοσλαβικού εμφυλίου. Στιβαρό σενάριο, έντονες ανατροπές και υποδειγματική χρήση του δράματος σε κάθε λεπτομέρεια (υπαρξιακή, συναισθηματική, πολιτική) του εξάιρετου αυτού αλληγορικού ψυχογραφήματος γύρω από την ανοικτή ακόμα πληγή του εμφυλίου πολέμου.

Υπόθεση Φριτς Μπάουερ:

Μυστική Ατζέντα (THE PEOPLE VS. FRITZ BAUER) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Λαρς Κράουμπε

ΠΑΙΖΟΥΝ: Μπέργκχαρτ Κλάουνερ, Ρόναλντ Ζέρφιλντ, Σεμπάστιαν Μπλόμπεργκ

Η αληθινή ιστορία του εισαγγελέα Φριτς Μπάουερ που έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη σύλληψη του Άιχμαν.

Σε αντίθεση με το άλλο φιλμ της εβδομάδας γύρω από το Ολοκαύτωμα («Η άρνηση»), ο «Φριτς Μπάουερ» διαθέτει τα βασικά συστατικά του σφιχτοδεμένου ιστορικού δράματος. Η αγωνία με την οποία ξετυλίγει το κουβάρι των αποκαλύψεων ο σκηνοθέτης, παρά τη γνωστή κατάληξη της υπόθεσης, διατηρείται αμείωτη ως το φινάλε. Επιπλέον το πολιτικό στοιχείο έχει λεπτομερή ανάλυση, οι ερμηνείες πείθουν απόλυτα για την ψυχολογική ανάλυση των χαρακτήρων, ενώ η κατασκευαστική αρτιότητα υπογραμμίζει με ακρίβεια το εύθραυστο κλίμα της εποχής.

NEFELI
 Nefeli - Cult

Χώρος Λόγου, Τέχνης & Πολιτισμού

ΚΥΚΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Σημερινό Παιδί Αυριανός Ηγέτης

Έναρξη: Τετάρτη 25.01.2017

Πληροφορίες - Εγγραφές:
 Τηλ.: 213 030 2423

Κυρίλλου Λουκάρεως 6, Λυκαβηπός
 www.nefeli-cult.gr

SWATCH
Ανοιξιάτικο μοντέλο «Go To Gate». Το ρολόι που σε κρατάει πάντα στην ώρα σου, στο σωστό gate για το σωστό ταξίδι. €70

SWATCH

Από την ανοιξιάτικη συλλογή, μοντέλο Maglietta. Σαν ναυτική μπλούζα στο πρώτο καλοκαιρινό ταξιδάκι. €70

NUDIE JEANS

Παντελόνι από 100% οργανικό τζίν της σουηδικής φίρμας από το Gotenborg

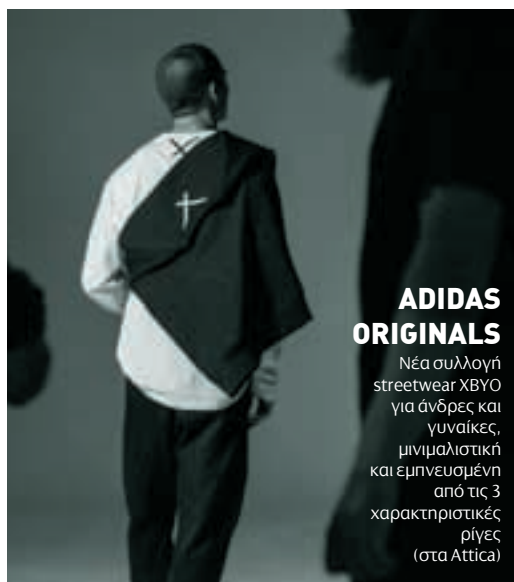
Μην πετάς
τα παλιά σου
ρούχα.
Μπορεί
να ξαναέρ-
θουν
στη μόδα

Πάουλο Κουρέλιο

ΚΩΤΣΟΒΟΛΟΣ

Η ευκαιρία της σεζόν! Τον κομψό φορητό υπολογιστή «MacBook Air 13» της Apple μπορείς να τον βρεις σε όλα τα καταστήματα του δικτύου μέχρι 31/3 στην προνομιακή τιμή των €1.169

ADIDAS ORIGINALS

Νέα συλλογή streetwear XBYO για άνδρες και γυναίκες, μινιμαλιστική και εμπνευσμένη από τις 3 χαρακτηριστικές ρίγες (στα Attica)

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΟΥ 2017

Πάντα μας χρειάζεται λίγη επιπλέον τύχη και ένα ρόδι ίσως μας την εξασφαλίσει. Ένα ρόδι όμως λίγο διαφορετικό από τα άλλα... Σχεδιασμένο από τις el-an, Eleni & Anna's creations, μέσα σε κουτί πλεξιγκλάς, θα διακοσμήσει τέλεια το σπίτι και θα φέρει το γούρι που χρειάζεστε.

Η ATHENS VOICE και ο ΧΩΡΟΣ ΤΕΧΝΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗ (Πραξιτέλους 11, Αθήνα, 2103226617) δίνουν τη δυνατότητα σε 10 από εσάς να διεκδικήσετε από ένα 3D ρόδι. Στείλτε SMS: AV99 (κενό) και ονοματεπώνυμο στο 19600. Οι νικητές θα ειδοποιηθούν με sms. Κάθε μήνυμα χρεώνεται €1,24 με ΦΠΑ. (τηλ. παραπόνων: Mediatel 2142148020)

ΜΙΑ «ΠΟΛΥΓΩΝΙΚΗ» ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΕ ΤΗΝ ΤΖΟΒΑΝΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ (POLYGONEYE)

Η Τζοβάννα Στεφάνου έχει ένα εξαιρετικό blog με το όνομα «polygoneye» και ένα ακόμα καλύτερο λογαριασμό στο Instagram, γεμάτο υπέροχες φωτογραφίες με φόντο την Αθήνα και τις όμορφες αντιθέσεις της. Λατρεύει τα γήινα χρώματα, τα έντονα κραγιόν και παρόλο που σε κάθε νέα φωτογραφία που ανεβάζει μοιάζει σαν μία άλλη λίγο πιο goth εκδοχή της Χιονάτης, από κοντά είναι από τα πιο γλυκά και αστεία άτομα που μπορείς να συναντήσεις. Ένα κρύο απόγευμα και με συνοδεία δύο τεράστιες κούπες τσάι μιλήσαμε για το ελληνικό beauty blogging, τα πιο ωραία καφέ της πόλης και αν γίνεται τελικά να έχεις στιλ χωρίς πολλά λεφτά.

Οι φωτογραφίες σου στο Instagram είναι πραγματικά υπέροχες. Υπάρχουν ορισμένα μέρη στην Αθήνα που σε εμπνέουν περισσότερο; Η έμπνευση μπορεί να προκύψει οπουδήποτε! Γενικά προσπαθώ να ανακαλύπτω περιοχές και μέρη της Αθήνας που δεν έχω πάει, σαν τουρίστρια με τη φωτογραφική μηχανή στο χέρι. Σίγουρα έχω μια αδυναμία στο κέντρο γιατί ουσιαστικά εκεί μεγάλωσα αλλά και γιατί έχει πολλά διαφορετικά πρόσωπα. Μου αρέσει η διαφορετικότητα της Αθήνας, το ότι μπορείς να δεις από street art μέχρι νεοκλασικά κτίρια, από γραφικά σοκάκια μέχρι βιομηχανικές περιοχές. Όλα έχουν τη δική τους ομορφιά!

Σου αρέσει να εξερευνάς την πόλη. Έχεις κάποια αγαπημένα μέρη για καφέ που έχεις ανακαλύψει; Μου αρέσει πάρα πολύ να βρίσκω καινούργια στέκια – υπάρχουν τόσα ωραία μαγαζιά στην Αθήνα που είναι πολύ δύσκολο να διαλέξω μόνο ένα! Πρέπει να αναφέρω βέβαια το αγαπημένο Παγκράτι όπου έχουν ανοίξει πολλά ιδιαίτερα μαγαζιά όπως το *Superfly*, το *Κάιν* και το *Κρυφτό*. Άλλες αγαπημένες μου καφετέριες είναι ο *Στυλίστης* στην Καισαριανή και το *Μπελ Ρέι* στο Κουκάκι.

Ας μιλήσουμε για μακιγιάζ. Όπως κι εσύ, έχω κι εγώ πολύ άσπρη επιδερμίδα. Ποια είναι μερικά λάθη που κορίτσια σαν κι εμάς δεν πρέπει να κάνουν με το βάψιμό τους; Κατ' αρχάς σε μία τέτοια επιδερμίδα όλα φαίνονται πιο έντονα (αυτό βέβαια δεν είναι πάντα κακό – προσωπικά μου αρέσει το πόσο έντονα φαίνονται τα κραγιόν, για παράδειγμα) και έτσι οι κοπέλες πρέπει να προσέχουν κυρίως τα πολύ έντονα ρουζ που καταλήγουν να φαίνονται αφύσικα. Άλλο ένα πρόβλημα είναι η κατάχρηση του contouring που είναι trend αλλά μπορεί να φανεί εξίσου παράξενο αν δεν χρησιμοποιηθεί η σωστή απόχρωση. Αυτό ισχύει και για το make up γιατί στην Ελλάδα μάς σνομπάρουν λίγο και είναι άθλος να βρεις απόχρωση που να σου ταιριάζει!

Ποια είναι τα σχέδια για εσένα και το blog σου το 2017; Προς το παρόν έχω ρίξει το περισσότερο βάρος στο μεταπτυχιακό μου με θέμα τα παιδαγωγικά γιατί είναι κάτι που ήθελα πολύ να κάνω και δεν μου αφήνει αρκετό ελεύθερο χρόνο, αλλά δεν παραπονιέμαι! Το 2017 ξεκίνησε πολύ θετικά, ήρεμα και με έναν αέρα ανανέωσης για εμένα αλλά και το site. Ερχονται πολύ ωραία πράγματα.

Μπορείτε να τη βρείτε

Blog: polygoneye.com // Instagram: [instagram.com/polygoneye](https://www.instagram.com/polygoneye)

• ΚΡΙΣΤΥ ΠΕΡΡΗ

Γράψε για το **ΣΕ ΕΙΔΑ** (μέχρι 20 λέξεις) και στείλε το με SMS: **AVSE** κενό και το μήνυμά σου στο **19400**.
Αριθμοί κινητών θα δημοσιεύονται μόνο εάν είναι ίδιοι με το νούμερο του αποστολέα.
Χρέωση SMS €0,31 με ΦΠΑ (Mediatel - Τηλ παραπόνων: 2142148020)

ΠΤΙ-ΠΑΛΛΙ

Πέμπτη 12/01, προβολή Paterson 10.40, πέντε φίλες, καθόσουν πρώτη από αριστερά όπως κοιτάμε την οθόνη. Γοπτευμένος. 6945840983

ΤΙΚΙ

Τα Χριστούγεννα. Στους Πόλκαρ. Ήσουν ένας μαυροντυμένος ξανθός άγγελος με κυματιστά μαλλιά, κοντά στο μπαρ. Θέλω να σε παντρευτώ.

MADAMA

14/1. Είχε πολύ κόσμο αλλά εγώ είχα μάτια μόνο για σένα. Ψηλός, μελαχρινός και μοιραίος. Αχ, αυτό το τατουάζ που έβγαине δειλά πάνω από τη μπλούζα στο λαιμό σου. Είμαι η ξανθιά με την κοτσίδα. Στείλε εδώ!

ΣΤΑΔΙΟΥ

Χάζευες ένα κόκκινο φόρεμα. Φορούσες καφέ μπότες και κόκκινο μπερέ. Θα σου πήγαινε. Στείλε εδώ.

ΠΟΡΤΟ ΡΑΦΤΗ

Καθόσουν στην παραλία και διάβαζες ένα βιβλίο με ποιήματα. Σε ρώτησα ποιο και μου είπες. Σ' ευχαρίστησα και έφυγα. Τώρα ξέρω πόσο θέλω να σε ξαναδώ. Αν θες κι εσύ, πήγαινε στο ίδιο μέρος την Κυριακή.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Μητροπόλεως, Δευτέρα 16/1. Θέλω να φωλιάσω στη ροζ κουκούλα σου, χαμογελαστή γαλιναμάτα! Το ξέρω ότι με είδες κι εσύ. Είμαι ο ψηλός με τα παραπάνω κιλάκια στο γωνιακό καφέ.

λι εκεί, πίνοντας μαρτίνι. Μίλα μου.

TAXIBEAT

Είσαι οδηγός, με ξυρισμένο κεφάλι και μούσι. Έκανες την καρδιά μου να τρέχει πιο γρήγορα κι από το ταξίμετρο. Σε έβαλα στους favorites οδηγούς. Θα με καταλάβεις την επόμενη φορά;

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Κάθε μέρα, 7.30 με 8 παρά, σε βλέπω να περπατάς την Τσιμισκή. Δερμάτινο καπέλο, καμπαρίντινα, ύφος σκεπτικό, είσαι ο Γκάμπριελ Μπερν. Μεγαλούτσικος, αλλά γλυκούτσικος. Στείλε εδώ: gabrielburnthes@gmail.com

ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ

Μου άναψες φωτιά με τον αναπτήρα που μου χάρισες πάνω στο «Κατάστρομα» του Μαραβέγια. Ξέρεις εσύ. Να σε περιμένω;

ΣΙΝΑ

16/1, απόγευμα. Καστανά ίσια μαλλιά και καταπράσινα μάτια. Λευκό δέρμα σε καλοντυμένη ολόλεπτη φιγούρα. Περίμενες το Λεωφορείο λίγο πιο πέρα στην Ακαδημίας. Την επόμενη Δευτέρα θα σε περιμένω στη στάση να ανέβουμε μαζί.

ZONAR'S

Σε είδα Σάββατο μεσημέρι, μουσάτε, χοντρούλη. Έπινες μαρτίνι. Καθόμουν απέναντί σου. Κι εγώ μουσάτος. Αυτό το Σάββατο θα είμαι και πά-

Σου είπα να βρεθούμε και είπες όχι. Μπορεί μετά από 20 προτάσεις να πεις ναι αλλά εγώ δεν θα ταΐσω τον εγωισμό σου. Έχω καλύτερα πράγματα να κάνω.

Έχω την κοκκινομάλλα που ψάχνετε κύριε – είμαι σχεδόν βέβαιη. Είναι κοκκινομάλλα και σκεπτική και καθόταν στο πάσο. Καλησπέρα.

Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το **210 3617.369 (11.00-18.00)**
Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον.
Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω...

Αβαντάζ, 37 ετών, εξαιρετικής εμφάνισης, μορφωμένη, καλλιγράμμη, με 3 ιδιότητα οπίτια, Ι.Χ., κτηματική περιουσία, αναζητά σοβαρή γνωριμία με σκοπό το γάμο. Διαμονή συζητήσιμη. «Πάππας». Ομήρου 38 Κολωνάκι, τηλ. 210 3620147
www.pappas.gr

Πολυαγαπημένη Μυρτώ, έχοντας την αγαπημένη μου στήλη της αγαπημένης μου εφημερίδας, νομίζω είσαι το κατάλληλο πρόσωπο να μου λύσει μια απορία. Και αν χρειαστεί, μιλά και βρώμικα. Δοιπόν, γιατί είναι τόσο δύσκολο στα 30 σου να αποφασίσεις τι θες; Γιατί όσο σκορπίζεσαι σε εφήμερο σεξ, στο τέλος μένεις με ένα κενό μέσα σου αλλά μόλις βρεθεί κάποιος που θα ενδιαφερθεί παραπάνω νιώθεις πνιξίμο και θέλεις να φύγεις τρέχοντας; Πώς εξηγείται να είσαι πρέσβης της σταθερότητας και μόλις σου προσφερθεί να μη την αντέχεις; Φταίνε πάντα οι άλλοι που είναι καταπιεστικοί; Φταίει η φάση που περνάς, που πιέζεσαι πολύ από παντού οπότε σε ενοχλούν όλα; Ή είσαι τελικά ο ίδιος τόσο ανισόρροπος που μονίμως θες αυτό που δεν έχεις;

Η σωστή απάντηση είναι το Γ: είσαι τελικά ο ίδιος τόσο ανισόρροπος που μονίμως θες αυτό που δεν έχεις. Ή περίπου έτσι. Μπορεί να μη θες σώνει και καλά αυτό που δεν έχεις, απλώς να μην αντέχεις τη σταθερότητα. Ειδικά αν μοιάζει με τη «σταθερότητα» που ευαγγελιζόταν η μάνα σου ή ο πατέρας σου με τις καταπιεστικές προσδοκίες τους, το καταπιεστικό ύφος, το καταπιεστικό βλέμμα (αυταρχικό ή θυματοποιημένο, αδιάφορο), τις καταπιεστικές πεποιθήσεις και τον καταπιεστικό τρόπο ζωής τους που δεν άφηναν μισό παραθυράκι ανάπτυξης προσωπικού γούστου, «θέλω» και χαρακτήρα. Αν η εικόνα της σταθερότητας όπως την έχουμε στο μυαλό μας θυμίζει την εικόνα της οικογενειακής εστίας που μας γάμπσε τα ηρέκλια όταν ήμασταν μικροί, ε, δεν έχουμε άλλο από το να τρέξουμε γυμνοί και ξυπόλτοι στο χιόνι για να ξεφύγουμε από ένα βάσανο που δεν ξεφεύγουμε ποτέ. Όπως καταλαβαίνετε, μιλάω εκ πείρας. Καλά ξεμπερδέματα.

Αγαπητή Μυρτώ, σε διαβάζω ανελλιπώς εδώ και πάρα πολύ καιρό, σου έχω στείλει και γράμμα με το πρόβλημά μου και μου έχεις απαντήσει ό,τι και η ψυχολόγος μου – με τρόπο λίγο πιο ωμό αλλά, οκ, δεν παρεξηγήθηκα – που είναι γενικά πολύ καλή και ψαγμένη και αυτά που μου λέει συμπίπτουν με απαντήσεις σου σε παρόμοια προβλήματα άλλων αναγνωστών. Και ερωτώ: έχεις σπουδάσει ψυχολογία; Ή έστω, έχεις παρακολουθήσει σεμινάρια; Αλλιώς έχεις πραγματικά μεγάλη κλίση στον κλάδο.

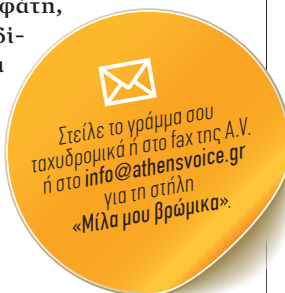
Η αλήθεια είναι ότι είμαι παιδί θαύμα και έχω τρομερό ταλέντο σε όλα και ό,τι πιάνω γίνεται χρυσάφι.

Δεν πιστεύω ότι μπορείς να με βοηθήσεις. Έχω θλίψη και βαθιά μελαγχολία. Όλα μάταια. Ερχόμαστε σε αυτόν τον κόσμο για μια βιαστική βόλτα και φεύγουμε αφού έχουμε παρακολουθήσει τους δικούς μας να φεύγουν πρώτοι, αφού έχουμε πληγώσει και πληγωθεί χιλιάδες φορές, αφού έχουμε δει τα εφηβικά μας όνειρα να βγαίνουν ψέματα, αφού έχουμε αρρωστήσει, υποφέρει, γεράσει. Δεν πιστεύω ότι είσαι σε θέση να με βοηθήσεις. Το υπαρξιακό δεν λύνεται. Ήθελα απλά να σου γράψω γιατί ξέρω ότι καταλαβαίνεις.

Όντως εγώ δεν είμαι σε θέση να σας βοηθήσω, αντίθετα από σας που είσατε μια χαρά σε θέση να μου κάνετε τη μέρα και τη διάθεση μπουρδέλο τώρα που πήρα λίγο τα πάνω μου μετά το μαύρο χάλι των Χριστουγέννων. Αλλά δεν θα παραδοθώ αμαχητί στο τέρας της κατάθλιψης, θα κάνω υπομονή, ήδη ο ουρανός έγινε πιο γαλανός, μια λεμονιά ανθίζει στη γειτονιά και τα ξεχασμένα από την προηγούμενη φορά αντικαταθλιπτικά στο φαρμακείο του σπιτιού ευτυχώς λήγουν το 2018.

Μυρτώ μου, γεια σου και καλή χρονιά. Ελπίζω να είσαι καλά και να νιώθεις δημιουργική και ευτυχισμένη. Σου γράφω γιατί δεν υπάρχει κανένας να του εμπιστευτώ το πρόβλημά μου. Είμαι παντρεμένη εδώ και τρία χρόνια με ένα καλό παιδί που αγαπάω και σέβομαι αλλά δυστυχώς δεν υπάρχει καμία ερωτική χημεία μεταξύ μας. Χάθηκε ίσως στην καθημερινότητα και στα προβλήματα, δεν ξέρω. Στη ζωή μου μπήκε κάποιος άλλος πολύ μικρότερος από μένα, τελείως διαφορετικός και τελείως άσχετος. Μέχρι στιγμής δεν έχει συμβεί κάτι μεταξύ μας αλλά όταν με κοιτάζει στα μάτια νιώθω να ζωντανεύω, γίνομαι και πάλι πιτσιρικά, παίρνω δύναμη και χαρά, η κάθε λέξη αποκτά νόημα, το κάθε άγγιγμα έχει από κάτω έναν μυστικό κόσμο που κινείται αδιάκοπα, σε όλο το σώμα μου κυκλοφορεί ζεστό αίμα, ξυπνάω, είμαι κεφαλή, ζωντανή, αναπνέω. Ό,τι και να πεις θα έχεις δικιο. Δεν είναι πως δεν ξέρω πού θα καταλήξει αν ξεκινήσει, αλλά μήπως έχεις ένα πιο ισχυρό επιχειρήμα για να μην το κάνω;

Δεν έχω κανένα. Κι αν υπήρχε έστω ένα ψήγμα ορθολογισμού, το πήρε και το σήκωσε αυτό που γράψατε για τον μυστικό κόσμο που κινείται αδιάκοπα κάτω από κάθε άγγιγμα. **A**

ΚΡΙΟΣ (21 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Κάνε τη δουλειά και ρίχ’ τη στο γυαλό. Είσαι σε πολύ καλό σημείο για να ξεμπερδεύεις μια και καλή με πολλά που σε βασανίζουν καιρό τώρα και αυτή την εβδομάδα θα έχεις ευκαιρίες να το κάνεις τόσο στα προσωπικά όσο και στα επαγγελματικά σου. Το ζήτημα είναι ότι η διάθεσή σου δεν σε βοηθάει κι αυτό που σου έρχεται εύκολο είναι να κά-νεις διάφορους χειρισμούς αμφιβόλου στόχου, ποιό-τητας και ειλικρίνειας. Όταν δεις ότι το κουβάρι των ερω-τικών σου και της δουλειάς σου θέλει ακρίβεια και ωρι-μότητα για να ξεμπερδευτεί, θα το εκλάβεις ως προσωπι-κή επίθεση και διαβεβαίωση ότι παίζεται κάποιο παιχνίδι σε βάρος σου. Βέβαια δεν εί-ναι καθόλου έτσι. Ευτυχώς προς το τέλος της εβδομά-δας με το πέρασμα του Ηλίου στον Υδροχόο, επιστρέφει ένα μέτρο ευδιαθεσίας και αισιο-δοξίας. Έχεις πολύ περισσότερη διάθεση να δεις τους φίλους σου, να κάνεις δημιουργικά σχέδια και να δεις τι καινούργιο μπορείς να συλλέξεις και να αξιοποιήσεις τόσο προσωπι-κά όσο κι επαγγελματικά.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 20 Μαΐου)

Σολομώντειες λύσεις. Κι εκεί που όλα ήταν σχετικά ήρεμα στον οικογενειακό σου χώρο, έρχεται αυτή η εβδομάδα και σου χαλάει το γλυκό βγάζοντας αρκετά άπλυτα κι απωθημέ-να στη φόρα, όταν συνειδητοποιείς ότι τα σχέ-διά σου σκοντάφτουν σε διαφορές πεποιθή-σεων ή εκκρεμότητες νομικής και οικονομικής φύσεως. Κάτι νευράκια θα σου βγουν εκεί, αλ-λά προσπάθησε να μην αναλωθείς παραπάνω από ό,τι χρειάζεται, γιατί το τέλος της εβδομά-δας σου ζητάει να είσαι έτοιμος για εξελίξεις και στην καριέρα σου. Στα θετικά πηγαίνουν σίγουρα τα προσωπικά σου, ανανεωμένα και με καλή διάθεση κι εσένα σταθερά πρόθυμο να ασχοληθείς. Στο πρόγραμμα της εβδομά-δας χωράει ταξίδι ή οτιδήποτε καινούργιο θέ-λεις να κάνεις με τον άνθρωπό σου. Αν είσαι ελεύθερος, μην αισθάνεσαι να απειλείσαι από γνωριμίες ερωτικού ενδιαφέροντος με δια-φορετικές πεποιθήσεις και στόχους από σένα, εφόσον υπάρχει σπίθα. Συνεπώς βγες από τη ζώνη ασφαλείας σου και συγχρωτίσου με αν-θρώπους που είναι έξω από τον «τύπο» σου.

ΔΙΔΥΜΟΙ (21 Μαΐου - 21 Ιουνίου)

Δεν υπάρχουν περιθώρια, στενεύουνε τα όρια. Σύντροφος και συνεργάτες σχηματίζουν μία ανιερν συμμαχία αυτή την εβδομάδα για να χαλάσουν τα σχέδιά σου. Η ψυχολογία σου και οι μάλλον μπουρδουκλωμένοι χειρισμοί που έχεις κάνει, τείνουν να σφραγίσουν την πόρτα της κρεβατοκάμαρας και να αφήσουν τα ερωτικά σου να αναλώνονται σε ζήλιες, ανασφάλειες και παιχνίδια ισχύος, χωρίς να υπάρχει ουσιαστικό πρόβλημα. Στην καριέ-ρα σου τα ίδια, με την πρόσθετη ανησυχία ότι μπορεί να βγεις χαμένος και οικονομικά. Του-λάχιστον από την Πέμπτη, με την είσοδο του Ηλίου στον Υδροχόο ξαναβρίσκεις τη λαλιά σου και αρχίζεις τις απαραίτητες αλλαγές για να επιδιορθώσεις τις καταστάσεις. Γνωρίζεις κι ανθρώπους ή ακούς ιδέες που σου δίνουν λύσεις για τα αδιέξοδά σου, ενώ μπαίνεις σε έντονα κοινωνική φάση που σε συμπαρασύ-ρει σε πολλές μετακινήσεις και βόλτες, ακόμη και ταξίδια. Έχεις παράλληλα την ευκαιρία να δείξεις ότι είσαι καλός φίλος όταν ζητηθεί η

βοήθεια σου. Να τη δώσεις ακόμη κι αν είσαι ήδη φορτισμένος με τα δικά σου.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (22 Ιουνίου - 22 Ιουλίου)

Τα πρόστυχα, τα μαύρα τα εσώρουκά σου. Θα είναι κρίμα να αποφασίσεις να χαντακώ-σεις τα ερωτικά σου ή να μειώσεις το χρόνο που μπορείς να περάσεις με το σύντροφό σου, για επαγγελματικούς λόγους. Δικαιολογημένος αν πρέπει να ταξιδέψεις λόγω δουλειάς. Ειδάλλως βγάλε τα καλά σου σεντό-νια και τα σέξι εσώρουκα, καταχώνιασε στο συρτάρι τις ανησυχίες σου για το αν ο σύντροφός σου πληροί τις προϋποθέσεις για να τον γνωρίσεις στην οικογένειά σου και πήγαινε να περάσεις καλά. Είναι ευκαιρία να λύ-σεις θέματα που έχουν χρο-νίσει πλέον με κουβέντα αλλά και να ενδώσεις σε ενήλικες απολαύσεις με τον άνθρωπό σου. Εντάξει, στη δουλειά θα έχεις μια κάποια έ-νταση είτε λόγω καινούργιων υποχρεώσεων, είτε λόγω οικονομικής αναδιαπραγμάτευσης, αλλά δεν είναι τώρα η καλύτερη στιγμή να ασχοληθείς. Η είσοδος του Ηλίου στον Υδρο-χόο την Πέμπτη ζητάει επειγόντως ποιοτικό ιδιωτικό χρόνο και σωματική απόλαυση για να αποφύγεις συννεφάκια στην ψυχολογία σου ή την αίσθηση ότι η ρουτίνα σου σε έχει καβάλήσει.

ΛΕΩΝ (23 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Η σταγόνα ετοιμάζεται να ξεχειλίζει από το ποτήρι. Έχεις αρχίσει να νευριάζεις με διά-φορα θέματα υγείας που ακόμη κι αν δεν είναι σοβαρά είναι αρκετά για να σου χαλάνε το κέ-φι και να μη σε αφήνουν να κάνεις τα πράγμα-τα που θέλεις για τον εαυτό σου. Φρόντισε να μην ξεσπάσεις την απογοήτευσή σου στα παι-διά ή το σύντροφό σου, οι φίλοι σου θα είναι σαφώς πιο πρόθυμοι να σε ακούσουν και να σε συνδράμουν. Δεν χρειάζεται να σκέφτεσαι ότι μένεις πίσω και μαζεύεται ένα σωρό δου-λειά που θα πρέπει να κάνεις μετά, γιατί απλά αυτή η γραμμή σκέψης δεν βοηθάει καθόλου. Άλλωστε, ο Ήλιος που μπαίνει στον Υδροχόο την Πέμπτη σου τόνώνει τη διάθεση να ασχο-ληθείς με τη σχέση σου, αλλά και να σπάσεις τη ρουτίνα σου με ποιοτικές εξόδους και γενι-κά σε βοηθάει να αρχίσεις να βγαίνεις από τη μίζερη περίοδο που έχει προηγηθεί. Τέλος, μη δυσανασχετείς με τα έξοδα ρουτίνας που κά-νεις γιατί αντίστοιχα τα έσοδα από τη δουλειά σου κινούνται ομαλά.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 22 Σεπτεμβρίου)

Καλή η ουσία, απαραίτητοι κι οι τύποι. Η δι-άθεσή σου παραμένει στα καλά της ακόμη κι αν στα προσωπικά σου χρειάζεται να ασχο-ληθείς λίγο παραπάνω με τους τύπους και τις οικογενειακές υποχρεώσεις από ό,τι με το να ζεις έναν έρωτα όλο τρέλα σαν να είναι η τε-λευταία σου φορά. Αφού στο κάτω κάτω της γραφής και τα τυπικά μια χαρά σου αρέσουν. Στην αρχή της εβδομάδας δώσε ιδιαίτερη προσοχή στην υγεία της οικογένειάς σου και δη των παιδιών σου. Από εκεί και πέρα, προς το τέλος της εβδομάδας φαίνεται ότι το πρό-γραμμά σου πήζει αρκετά, είτε λόγω του ότι έχεις αρκετές εκκρεμότητες να κλείσεις στη δουλειά, είτε γιατί χρειάζεται να συντρέξεις τους δικούς σου. Πάντως είσαι σε θετική κι έντονα δημιουργική φάση κι αυτό μπορείς να το χρησιμοποιήσεις και στη δουλειά για

να αντιμετωπίσεις τυχόν παράπονα από συ-νεργάτες σου σε σχέση με τη διαχείρισή σου, οικονομική ή δημιουργική. Το παν είναι να δια-τηρήσεις την ευελιξία και το χιούμορ σου.

ΖΥΓΟΣ (23 Σεπτεμβρίου - 23 Οκτωβρίου)

Επίπεδα αντοχής στη γκρίνια: κρίσιμα. Δεν φτάνει που τρέχεις και δεν φτάνεις με το πρό-γραμμα που έχεις, φαίνεται ότι η προσωπική σου ζωή και οι συνάδερφοί σου θεωρούν ότι χρειάζεσαι και λίγα ακόμη πράγματα να κά-νεις ή να ακούσεις, έτσι, για να γίνεις καλύτε-ρος άνθρωπος. Το ζήτημα είναι ότι στην αρχή της εβδομάδας φτάνεις στα όριά σου και δεν απέχεις πολύ από το να θέλεις να κάνεις μια έκρηξη με λεξιλόγιο που απλά δεν επιτρέπει η ανατροφή σου. Τα καλά νέα είναι ότι το κλίμα γίνεται αρκετούς τόνους πιο ανάλαφρο και η σχέση σου καλύτερος αγωγός για την καλή σου πλευρά από την Πέμπτη και μετά, με το πέρασμα του Ηλίου στον Υδροχόο. Σίγουρα αρχίζουν τα πράγματα να φαίνονται πολύ λι-γότερο πιεστικά και σοβαρά κι εσύ κάνεις μια στροφή προς πιο ευχάριστα μονοπάτια, επι-ζητώντας ασχολίες και κουβέντες πιο δημι-ουργικές, χρόνο με τους φίλους σου αλλά και μια επιστροφή στον ερωτισμό σου.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (24 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Επένδυση για μια ποιοτικότερη καθημερι-νότητα. Αν κάτι σε χαλάει αυτή την εβδομά-δα είναι ότι για να συνεχίσεις να είσαι δημι-ουργικός στη δουλειά αλλά και για να πάρουν σάρκα και οστά οι συμφωνίες που διαπραγμα-τεύεσαι πρέπει να ανοίξεις το πορτοφόλι σου σημαντικά. Κάνεις έξοδα και για τη διασκέδα-σή σου και την υγεία των δικών σου, τα οποία πρέπει απαραίτητως να δεις ως επενδύσεις γιατί στην πραγματικότητα σε βοηθάνε να έ-χεις το μυαλό σου ήσυχο. Και ήσυχο πρέπει να παραμείνει, αφού το κλίμα στα ερωτικά σου είναι πολύ καλό, η διάθεσή σου για φλερτ α-μείωτη, οι αφίξεις ανθρώπων και καινούργιων σχεδιών στη ζωή σου άφθονες. Τώρα το ότι προς το τέλος της εβδομάδας θα σου βγει μια κούραση και θα θελήσεις περισσότερο χρόνο στο σπίτι και ιδανικά μια παύση για ανασύντα-ξη δυνάμεων στα επαγγελματικά σου, είναι απόλυτα φυσιολογικό δεδομένων των πολ-λών εξελίξεων της περιόδου. Επένδυσε λοι-πόν περισσότερο χρόνο στο σπίτι σου, αρκεί να μην κουβαλάς μαζί σου τις επαγγελματικές σου έγνοιες.

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 21 Δεκεμβρίου)

Ξεβολέματα και οικειοθελείς μετακινήσεις. Έχει ενδιαφέρον το πόσο μια ερωτική σχέση μπορεί να δοκιμάσει τις ανασφάλειες σου και να σε ξεβολέψει. Παλιά ή καινούργια, δεν έχει σημασία. Φρόντισε να μην κολλήσει το μυαλό σου όταν τεθούν τα θέλω και τα πιστεύω σου επί τάπητος κι ακόμη λιγότερο αν το η πέτρα του σκανδάλου ανάμεσα σε σένα και το σύ-ντρόφό σου θα είναι τα οικονομικά. Κατανο-πτό ότι είσαι πολύ πιεσμένος και αισθάνεσαι αρκετά μόνος, κάνε όμως λίγη υπομονή γιατί από το τέλος της εβδομάδας εμφανίζονται καινούργιοι άνθρωποι και ευκαιρίες στη ζωή σου και σου περνάει και η εσωστρέφεια που σε είχε πιάσει την προηγούμενη περίοδο. Έ-χεις την ευκαιρία να βρεις λύσεις και σε θέ-ματα που έχουν δημιουργηθεί με τα αδέρφια σου και την ευρύτερη οικογένεια, αφού ανα-κτάς ένα μέρος από την ευελιξία σου και την επικοινωνιακή δεινότητά σου. Δεν γίνεσαι άλ-λος άνθρωπος αυτομάτως αλλά καταλαβαί-νεις ότι με το να κάθεται και να περιμένεις δεν πρόκειται να συμβεί τίποτα.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (22 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Εχθροί του ανθρώπου οι οικιακοί αυτοί. Είσαι πολύ κοντά στο να εκλάβεις την κα-τάσταση στο σπίτι σου ως προσωπική επί-θεση με σκοπό να σου χαλάει τη διάθεση. Έκανες αμάν να βάλεις το μυαλό σου σε μια τάξη και να βρεις τη διάθεση να ανανεώσεις το πρόγραμμα και την καθημερινότητά σου και τα τεκταινόμενα στον οικογενειακό σου χώρο σου δημιουργούν αμφιβολίες και σε γεμίζουν με ανησυχία. Καλό θα ήταν βέβαια να θυμάσαι ότι γενικά είσαι επιρρεπής στην ανησυχία και ότι δεν πειράζει να δείξεις και λίγο συναίσθημα που και που, να πείσεις και μερικούς μερικούς ότι έχεις. Αφού ούτως ή άλλως είσαι σε φάση φλερτ και γνωριμιών και έρωτος, γιατί να το αρνείσαι; Αρνήσου μόνο το συνδυασμό αλκοόλ και οδήγησης, ακόμη κι αν η ορεξή σου το τραβάει. Από το τέλος της εβδομάδας βλέπεις φως και στα οικονομικά σου με τα έσοδα από τις επιχει-ρηματικές σου δραστηριότητες και συνερ-γασίες να βελτιώνονται ή μία ενίσχυση του εισοδήματος του συντρόφου σου.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 18 Φεβρουαρίου)

Μάτια πιο ανοιχτά. Η αρχή της εβδομάδας τη θέλει την υπομονή της, αφού έρχεται πα-κέτο με αρκετά μεπεδέματα οικονομικού τύπου και μάλιστα με τη συνδρομή και της ευρύτερης οικογένειας στο χαμούλη. Αν κα-ταφέρεις να βγεις αλώβητος και από κου-βέντες που θα κάνεις γύρω από τα ερωτικά σου και μάλιστα για θέματα που δεν θέλεις εσύ ή ο σύντροφός σου να βγουν στην ε-πιφάνεια, είσαι σε πολύ καλό δρόμο. Την Πέμπτη ο Ήλιος μπαίνει στο ζώδιό σου και θα λειτουργήσει ως ισχυρό τονωτικό της διάθεσης αλλά και της σωματικής σου υγιέ-ας και της αυτοπεποίθησής σου. Θα σε βο-νήσει δε να δεις πιο καθαρά τι συμβαίνει τελικά με σένα αλλά και με τα ερωτικά σου και γιατί σου έχουν βγει ένα σωρό θέματα που χρειάζεται να τακτοποιήσεις. Προφα-νώς και πρόκειται για διαδικασία, αλλά την αρχή την κάνεις τώρα και νιώθεις κατά πολύ ελαφρύτερος, πιο αισιόδοξος και πιο κοντά στον εαυτό σου έτσι όπως τον γνωρίζεις.

ΙΧΘΥΕΣ (19 Φεβρουαρίου - 20 Μαρτίου)

Έλλειψη καυσίμου για τα σχέδιά σου. Με την καλύτερη διάθεση ξεκινάς την εβδομά-δα σου, μέχρι που τα σχέδιά σου σκοντά-φτουν στο οικονομικό και την ανάγκη να επιδείξεις μεγαλύτερο ρεαλισμό. Αν στη-ρίχτηκες σε φίλους και δεν οργανώθηκες, εύκολα θα βγεις εσύ ο φταίχτης ειδικά αν υιοθετήσεις επιθετική προσέγγιση. Από το τέλος της εβδομάδας καταλαβαίνεις ότι χρειάζεσαι περισσότερο χρόνο για να γυρί-σεις πίσω και να κάνεις τις απαιτούμενες δι-ορθώσεις. Φρόντισε οπωσδήποτε το σώμα και την ψυχολογία σου γιατί αρχίζεις να αι-σθάνεσαι κούραση και δεν θέλεις η παύση που θα κάνεις να είναι λόγω υγείας. Πάντως ό,τι συμβαίνει αφήνει αλώβητα τα προσω-πικά σου, εκτός αν επιλέξεις εσύ να ανοίξεις θέματα λόγω ανασφάλειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο σύντροφός σου θα είναι δίπλα σου και δεν θα σε πιέσει. Αν είσαι ελεύθε-ρος η γοητεία σου συνεχίζει να προσελκύει καινούργιους ανθρώπους γύρω σου, παρά του ότι τα πρακτικά σου άγχη στρέφουν τη δική σου προσοχή σε διαφορετική κατεύ-θυνση. **A**

**Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάξεις και τον ωροσκόπο σου*

Κάθε μέρα αξίζει!

ΦΡΕΣΚΑ ΑΥΓΑ

— ΑΞΙΖΟΥΝ ΚΑΙ ΦΑΙΝΕΤΑΙ —

Πρωταγωνιστές σε κάθε κουζίνα, στη μαγειρική και τη ζαχαροπλαστική. Η υψηλή περιεκτικότητά τους σε βιταμίνες, αμινοξέα και αντιοξειδωτικά, τα καθιστούν εξαιρετικά πολύτιμη τροφή. Προτιμήστε βιολογικά φρέσκα αυγά. Βρείτε τα σε κάθε κατάστημα LIDL και δώστε γεύση και ενέργεια στην ημέρα σας!

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

Μπείτε στο www.lidl-axizei.gr. Βρείτε τη συνταγή της φρουτάλις και πολλών ακόμα αγαπημένων πιάτων από τον κορυφαίο σεφ Λευτέρη Λοζόρου και ταξιδέψτε στην ελληνική ποιότητα. Επισκεφτείτε το site και μάθετε περισσότερα για τον τρόπο παραγωγής και την ποιότητα των αυγών αλλά και πολλών ακόμα ελληνικών προϊόντων που αξίζουν και φαίνονται!

www.lidl-hellas.gr

GR. Βιολογικά φρέσκα
αυγά μεσαία
6 τεμ.

ΑΠΟ ΤΗΝ
ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΜΑΣ

2,69€

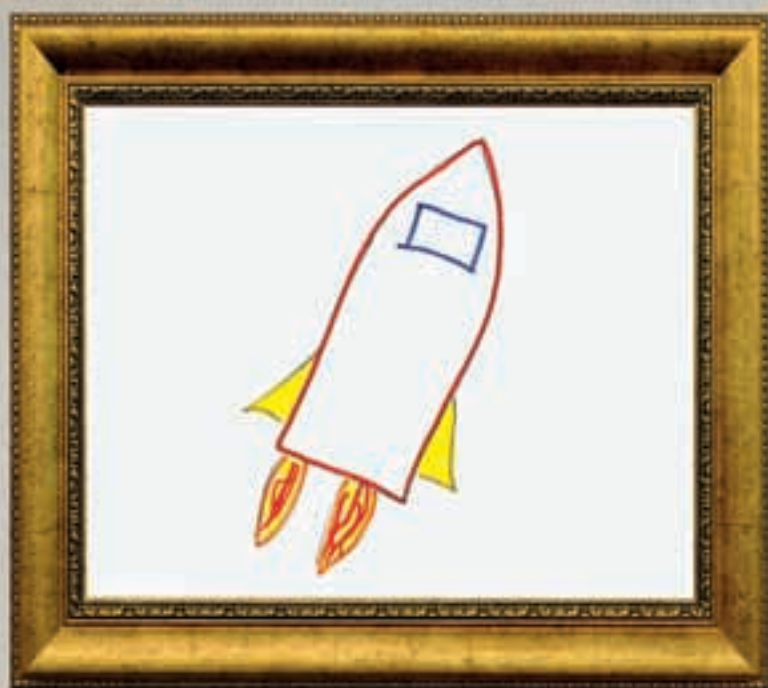

κάτι καλύτερο

ξεκινάει

εδώ

Μαζί χαρίσαμε χαμόγελα σε 4.444 παιδιά!

Για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, με τη δική σας συγκινητική ανταπόκριση, δώσαμε ζωή σε 4.444 ζωγραφιές παιδιών που υποστηρίζονται από σωματεία της ένωσης «Μαζί για το Παιδί» και τα «Παιδικά Χωριά SOS».

Η προσπάθειά μας συνεχίζεται με την υλοποίηση κατασκευαστικών & επισκευαστικών έργων σε 7 από τις εγκαταστάσεις των συνεργαζόμενων φορέων ανά την Ελλάδα, με στόχο να βελτιώσουμε ουσιαστικά την ποιότητα ζωής των παιδιών.

Όλοι εμείς στον ΟΠΑΠ, σας ευχαριστούμε που αγκαλιάσατε την προσπάθειά μας και μαζί χαρίσαμε χαμόγελα σε παιδιά που έχουν πραγματική ανάγκη.

